

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Αγροτικοί Συνεταιρισμοί και άλλες διατάξεις»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων**ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ**

Οι ελληνικοί αγροτικοί συνεταιρισμοί (ΑΣ), στο σύνολό τους, βρίσκονται σε βαθιά θεσμική και οικονομική κρίση, η οποία υφίσταται εδώ και πολλά χρόνια. Από τους υφιστάμενους 4.502 αγροτικούς συνεταιρισμούς, 112 ΑΣ βρίσκονται στη διαδικασία λύσης και εκκαθάρισης, ενώ η εκκαθάριση αυτών κατά κανόνα διαιωνίζεται, χωρίς ποτέ να ολοκληρώνεται. Επιπλέον, 2.088 είναι αδρανείς, ενώ σε λειτουργία - ενήμεροι στο Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών και άλλων Συλλογικών Φορέων - είναι μόνον οι 819. Ανάλογη είναι η κατάσταση στον χώρο των Αγροτικών Εταιρικών Συμπράξεων που λειτουργούν με τη μορφή Ανώνυμης Εταιρείας. Τα προβλήματα αυτά απέτυχε να επιλύσει ο μέχρι σήμερα ισχύων νόμος 4384/2016 (Α' 78), αλλά αντίθετα τα επέτεινε, προβλέποντας σε πολλές περιπτώσεις γραφειοκρατικές και περίπλοκες διαδικασίες και υποχρεώσεις στη λειτουργία των αγροτικών συνεταιρισμών. Το παρόν σχέδιο νόμου παρέχει αυξημένες δυνατότητες στα μέλη των αγροτικών συνεταιρισμών ώστε, μέσω των διατάξεων του καταστατικού που εκείνα θα ορίσουν, να διαμορφώσουν το κατάλληλο γι' αυτούς πλαίσιο λειτουργίας του ΑΣ ως ιδιωτικής και αυτόνομης επιχειρήσεως, η οποία θα έχει πρόσβαση σε όλες τις επιχειρηματικές δραστηριότητες που δεν αλλοιώνουν τον αγροτικό χαρακτήρα της. Παράλληλα, προς επίλυση του παγίου προβλήματος χρηματοδοτήσεως της λειτουργίας των ΑΣ, πράγμα που τους καθιστά μη ανταγωνιστικούς, ενισχύεται η δυνατότητα συμμετοχής μελών – επενδυτών με δικαίωμα ψήφου, πράγμα που καθιστά ελκυστική τη συμμετοχή τους, χωρίς όμως ο ΑΣ να αλλοτριώνεται ως θεσμός της αγροτικής οικονομίας.

Με το παρόν σχέδιο νόμου ρυθμίζεται και ο ρόλος του κράτους, ο οποίος περιορίζεται στις διαδικασίες καταχώρισης στο Μητρώο, στον έλεγχο νόμιμης λειτουργίας και στη μέριμνα για την ανάπτυξη των ΑΣ.

Τα κεφάλαια του προτεινόμενου σχεδίου νόμου είναι τα εξής:

Κεφάλαιο Α': Γενικές διατάξεις (άρθρα 1-3)

Κεφάλαιο Β': Σύσταση Αγροτικού Συνεταιρισμού (άρθρα 4-5)

Κεφάλαιο Γ': Μέλη - Δικαιώματα – Υποχρεώσεις (άρθρα 6-8)

Κεφάλαιο Δ': Σχέσεις μελών Αγροτικού Συνεταιρισμού (άρθρα 9-10)

Κεφάλαιο Ε': Διοίκηση των Αγροτικών Συνεταιρισμών (άρθρα 11-20)

Κεφάλαιο ΣΤ': Εποπτεία - Έλεγχος (άρθρα 21-24)

Κεφάλαιο Ζ': Οικονομική διαχείριση (άρθρα 25-28)

Κεφάλαιο Η': Συγχώνευση - Μετατροπή - Πτώχευση - Διάλυση - Εκκαθάριση ΑΣ (άρθρα 29-33)

Κεφάλαιο Θ': Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (άρθρο 34)

Κεφάλαιο Ι': Ποινικές διατάξεις (άρθρο 35)

Κεφάλαιο ΙΑ': Μεταβατικές διατάξεις – Καταργούμενες διατάξεις – Λοιπές διατάξεις – Έναρξη ισχύος (άρθρα 36-40)

ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Επί του άρθρου 1

Με το προτεινόμενο άρθρο ορίζεται η έννοια των Αγροτικών Συνεταιρισμών, στο εξής ΑΣ, ως επιχειρήσεων της αγροτικής οικονομίας, ο σκοπός τους και η νομική τους μορφή. Καθίσταται, επίσης, σαφές ότι οι ΑΣ έχουν νομική προσωπικότητα και εμπορική ιδιότητα. Τέλος, προβλέπεται η δυνατότητα παροχής από τους ΑΣ προς τα μέλη – συνεταιριστές πιστώσεων ύψους έως 25.000€ συνολικά για κάθε μέλος. Σημειώνεται ότι, όπου στις διατάξεις του προτεινόμενου σχεδίου νόμου γίνεται παραπομπή σε διατάξεις άλλων νόμων και κανονιστικών πράξεων, πρόκειται για γνήσια παραπομπή, δηλαδή η παραπομπή γίνεται στις διατάξεις αυτές, όπως κάθε φορά αυτές ισχύουν.

Επί του άρθρου 2

Με το προτεινόμενο άρθρο προβλέπεται ότι για τη σύσταση ΑΣ, μέλη των οποίων είναι αποκλειστικά γυναίκες, απαιτείται ελάχιστος αριθμός πέντε (5) ιδρυτικών μελών και δεν απαιτείται η εκλογή διοικητικού συμβουλίου, αν τα μέλη τους είναι έως και 10. Τέλος, με την παράγραφο 3 εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων να λαμβάνει μέτρα ανάπτυξης και εφαρμογής θετικών δράσεων για τους γυναικείους ΑΣ. Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού επιδιώκεται η ενδυνάμωση του οικονομικού ρόλου των γυναικών στην αγροτική παραγωγή, ως απαραίτητη προϋπόθεση για την ισότητα των φύλων. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται και για τους γυναικείους ΑΣ οι διατάξεις του προτεινόμενου σχεδίου νόμου.

Επί του άρθρου 3

Με τις διατάξεις του προτεινόμενου άρθρου ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την έδρα, την επωνυμία και τον διακριτικό τίτλο των ΑΣ και προβλέπονται τα στοιχεία που πρέπει να αναγράφονται στα έντυπα των ΑΣ.

Επί του άρθρου 4

Με το προτεινόμενο άρθρο ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία σύστασης των ΑΣ. Ο απαιτούμενος ελάχιστος αριθμός μελών ορίζεται στα 10 άτομα και με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της εποπτεύουσας Διεύθυνσης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων προβλέπεται η δυνατότητα να ιδρύονται ΑΣ με λιγότερα από 10 ιδρυτικά μέλη σε περιοχές όπου ειδικές συνθήκες το επιβάλλουν, ιδίως όταν η έδρα του ΑΣ βρίσκεται σε ορεινές περιοχές ή νησιά με λιγότερους από 3.500 κατοίκους ή η δραστηριότητα του ΑΣ αφορά ειδικά προϊόντα. Επιπλέον, ορίζονται οι προθεσμίες και η διαδικασία για την έγκριση ή μη του καταστατικού και την εγγραφή του ΑΣ στο Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών και άλλων συλλογικών φορέων (ΕΜΑΣ).

Επί του άρθρου 5

Με τις διατάξεις του προτεινόμενου άρθρου ορίζονται τα κατ' ελάχιστον απαιτούμενα στοιχεία του καταστατικού των ΑΣ και προβλέπεται η δυνατότητα ρύθμισης με το καταστατικό θεμάτων που δεν ρυθμίζονται με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου, εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τις διατάξεις του.

Επί του άρθρου 6

Με το προτεινόμενο άρθρο ορίζεται ότι μέλη του ΑΣ μπορεί να είναι φυσικά πρόσωπα, καθώς και, εφόσον προβλέπεται από το καταστατικό, άλλοι ΑΣ, αναγνωρισμένες Οργανώσεις ή Ομάδες Παραγωγών ή Ενώσεις Οργανώσεων Παραγωγών ή Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ). Τα ανωτέρω μέλη - συνεταιριστές κατέχουν μία υποχρεωτική μερίδα με μία ψήφο ο καθένας. Προβλέπεται επίσης, για την οικονομική ενίσχυση των ΑΣ, η δυνατότητα συμμετοχής στους ΑΣ, εφόσον προβλέπεται από το καταστατικό, μελών - επενδυτών, φυσικών ή νομικών προσώπων, οι οποίοι δεν υποχρεούνται να συναλλάσσονται με αυτόν. Κάθε μέλος – επενδυτής μπορεί να συμμετέχει με περισσότερες της μίας υποχρεωτικής μερίδας, οι οποίες έχουν δικαίωμα μίας ψήφου η κάθε μία και δύναται να έχουν διαφορετική αξία από αυτή των υποχρεωτικών μερίδων των μελών – συνεταιριστών. Τέλος προβλέπεται, προκειμένου να μην αλλοιώνεται ο χαρακτήρας του ΑΣ ως αγροτικής επιχείρησης, ότι τα μέλη-επενδυτές δεν μπορούν να κατέχουν συνολικό αριθμό ψήφων που να υπερβαίνει το 35% του συνολικού αριθμού των ψήφων που διαθέτουν τα μέλη του ΑΣ.

Επί του άρθρου 7

Με το προτεινόμενο άρθρο ρυθμίζονται τα θέματα εγγραφής, αποχώρησης και διαγραφής μέλους κατά τα απολύτως αναγκαία σημεία τους, ανατιθέμενης της ρυθμίσεως λοιπών ζητημάτων στο καταστατικό. Με την παράγραφο 4 του προτεινόμενου άρθρου προβλέπεται η υποχρεωτική διαγραφή μέλους – συνεταιριστή του ΑΣ, ο οποίος δεν συναλλάσσεται με αυτόν για χρονική περίοδο που ορίζεται από το καταστατικό και δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δύο συνεχόμενων διαχειριστικών χρήσεων.

Επί του άρθρου 8

Με τις διατάξεις του προτεινόμενου άρθρου ρυθμίζονται τα βασικά ζητήματα που αφορούν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μελών, τα οποία ρυθμίζονται πλήρως περαιτέρω από το καταστατικό. Επιπλέον, ορίζεται υποχρέωση παράδοσης ποσοστού τουλάχιστον 75% της ετήσιας παραγωγής τους από τα μέλη-συνεταιριστές στον ΑΣ, αλλά και δυνατότητα απαλλαγής από την υποχρέωση αυτή ή περιορισμού του ποσοστού με απόφαση της γενικής συνέλευσης, εφόσον συντρέχουν συγκεκριμένες προϋποθέσεις που ορίζονται στην προτεινόμενη διάταξη.

Επί του άρθρου 9

Με το προτεινόμενο άρθρο προβλέπεται ελάχιστο κεφάλαιο 10.000 ευρώ για την ίδρυση ΑΣ και ρυθμίζονται τα θέματα της υποχρεωτικής μερίδας εκάστου μέλους -συνεταιριστή και εκάστου μέλους - επενδυτή. Ειδικότερα, προβλέπεται υποχρεωτική μερίδα εκάστου μέλους και, για την ενίσχυση της οικονομικής αυτοτέλειας των ΑΣ, η δυνατότητα λήψης περισσοτέρων της μίας μερίδων από τα μέλη - επενδυτές, χωρίς το σύνολο των μερίδων και ψήφων που κατέχουν τα μέλη - επενδυτές να μπορεί να υπερβαίνει το 35% του αντίστοιχου συνόλου. Επίσης, προβλέπεται η δυνατότητα, εφόσον ορίζεται στο καταστατικό, να αποκτώνται από μέλη, εργαζόμενους του ΑΣ και τρίτους, προαιρετικές μερίδες χωρίς δικαίωμα ψήφου. Προβλέπεται, τέλος, η ρύθμιση από το καταστατικό των θεμάτων που άπτονται του ύψους της αξίας της μερίδας και των προϋποθέσεων κτήσης και τρόπου καταβολής της αξίας της και ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις μεταβίβασής τους και η σχετική διαδικασία ενημέρωσης του ΑΣ για τις μεταβιβάσεις αυτές.

Επί του άρθρου 10

Με το προτεινόμενο άρθρο ρυθμίζονται τα θέματα ευθύνης των μελών του ΑΣ για υποχρεώσεις του προς τρίτους ως επικουρική και στο πλαίσιο των προβλέψεων του καταστατικού του ΑΣ.

Επί του άρθρου 11

Με το προτεινόμενο άρθρο ορίζεται ότι τα όργανα διοίκησης των ΑΣ είναι η γενική συνέλευση, το διοικητικό συμβούλιο και το εποπτικό συμβούλιο και προβλέπεται ότι, εφόσον ο ΑΣ έχει λιγότερα από 10 μέλη, εποπτικό συμβούλιο ορίζεται μόνο αν προβλέπεται από το καταστατικό.

Επί του άρθρου 12

Με τις διατάξεις του προτεινόμενου άρθρου καθορίζονται τα πρόσωπα που δικαιούνται να μετέχουν στη γενική συνέλευση, οι γενικές και αποκλειστικές αρμοδιότητες της γενικής συνέλευσης, ως του κυρίαρχου αποφασίζοντος οργάνου του ΑΣ και οι προϋποθέσεις σύγκλησής της. Ειδικότερα, όσον αφορά τα μέλη – επενδυτές ορίζεται ότι μπορεί να μετέχουν στη γενική συνέλευση με συνολικό αριθμό ψήφων που δεν υπερβαίνει το 35% του συνολικού αριθμού των ψήφων που διαθέτουν τα μέλη του ΑΣ. Τέλος, προβλέπεται ότι, αν ο ΑΣ αναπτύσσει διαφορετικές δραστηριότητες ή δραστηριότητες σε πλείονες εδαφικές ενότητες ή έχει περισσότερα από 200 μέλη, το καταστατικό μπορεί να προβλέπει γενική συνέλευση από αντιπροσώπους μέλη του ΑΣ, που εκλέγονται από τομεακές ή τοπικές συνελεύσεις.

Επί του άρθρου 13

Με το προτεινόμενο άρθρο καθορίζεται η απαιτούμενη απαρτία για την έγκυρη συνεδρίαση της γενικής συνέλευσης, για τον σχηματισμό της οποίας, προς ενίσχυση του συνεταιριστικού – αγροτικού χαρακτήρα των ΑΣ, δεν μετέχουν τα μέλη -επενδυτές και οι ψήφοι τους. Επίσης,

καθορίζονται η διαδικασία μετά τη διαπίστωση έλλειψης απαρτίας, καθώς και τα ζητήματα για τα οποία απαιτείται αυξημένη απαρτία.

Επί του άρθρου 14

Με το προτεινόμενο άρθρο ορίζεται η απαιτούμενη πλειοψηφία για την έγκυρη λήψη αποφάσεων από τη γενική συνέλευση και καθορίζονται τα ζητήματα για τα οποία απαιτείται αυξημένη πλειοψηφία, μυστική ψηφοφορία, καθώς και ζητήματα που αφορούν τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας για τα θέματα της απαλλαγής από την ευθύνη μελών του διοικητικού και του εποπτικού συμβουλίου. Τέλος, ρυθμίζονται θέματα τήρησης των πρακτικών των συνεδριάσεων της γενικής συνέλευσης.

Επί του άρθρου 15

Με το προτεινόμενο άρθρο ορίζονται η διαδικασία και οι προϋποθέσεις προσβολής των αποφάσεων της γενικής συνέλευσης.

Επί του άρθρου 16

Με τις διατάξεις του προτεινόμενου άρθρου ορίζονται ο τρόπος εκλογής και συγκρότησης, καθώς και οι αρμοδιότητες του διοικητικού συμβουλίου, όπως εξειδικεύονται από το εκάστοτε καταστατικό. Επίσης, ρυθμίζονται θέματα θητείας των μελών του διοικητικού συμβουλίου και προβλέπεται η δυνατότητα ανάθεσης των αρμοδιοτήτων τους, με απόφαση της γενικής συνέλευσης, σε γενικό διευθυντή.

Επιπλέον, προς ενίσχυση της διαφάνειας στους ΑΣ και τις ΑΕΣ, προβλέπεται η εφαρμογή των διατάξεων του ν. 3213/2003 (Α' 309) περί πόθεν έσχες στους προέδρους του διοικητικού συμβουλίου και στους γενικούς διευθυντές ΑΣ με κύκλο εργασιών άνω του ενός εκατομμυρίου ευρώ (1.000.000 €). Τέλος, η διαφάνεια στους ΑΣ ενισχύεται περαιτέρω με την πρόβλεψη υποχρέωσης του διοικητικού συμβουλίου για δημιουργία και διατήρηση ιστοσελίδας του ΑΣ με όλα τα ουσιώδη πληροφοριακά του στοιχεία.

Επί του άρθρου 17

Με το προτεινόμενο άρθρο ρυθμίζονται τα κωλύματα εκλογής και η θητεία των μελών, καθώς και το έργο και οι αρμοδιότητες του εποπτικού συμβουλίου, το οποίο ασκεί την εποπτεία και τον έλεγχο της διοίκησης του ΑΣ.

Επί του άρθρου 18

Με το προτεινόμενο άρθρο κατοχυρώνεται το δικαίωμα ενημέρωσης του εποπτικού συμβουλίου για τον έλεγχο της διοίκησης και της διαχείρισης του ΑΣ.

Επί του άρθρου 19

Με το προτεινόμενο άρθρο επιβάλλεται υποχρέωση εχεμύθειας στα μέλη των οργάνων της διοίκησης των ΑΣ και μετά τη λήξη της θητείας τους για τις υποθέσεις του συνεταιρισμού προς αποφυγή βλάβης των συμφερόντων του.

Επί του άρθρου 20

Με το προτεινόμενο άρθρο καθορίζεται ο τρόπος διεξαγωγής των αρχαιρεσιών στους ΑΣ με ταυτόχρονη εξουσιοδότηση ρυθμίσεώς τους κατά τα λοιπά σημεία τους από το καταστατικό. Ειδικότερα, ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την πλήρωση κενών θέσεων μέλους διοικητικού ή εποπτικού συμβουλίου και προβλέπονται κωλύματα εκλογής στα όργανα διοίκησης του ΑΣ. Για την ενίσχυση της συνεταιριστικής ιδέας, συνδέεται το δικαίωμα εκλογής στα όργανα αυτά με την προϋπόθεση της συναλλαγής των μελών – συνεταιριστών με τον ΑΣ.

Επί του άρθρου 21

Με το προτεινόμενο άρθρο ορίζεται ότι την εποπτεία επί των ΑΣ, των αναγκαστικών συνεταιρισμών και των Ενώσεών τους, των Αγροτικών Εταιρικών Συμπράξεων (ΑΕΣ), των Οργανώσεων και Ομάδων παραγωγών και των Ενώσεών τους και των Διεπαγγελματικών Οργανώσεων την ασκεί ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δια της Διεύθυνσης Οικονομικών Ελέγχων, Επιθεώρησης και Συνεργατισμού του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στο εξής εποπτεύουσα αρχή. Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού καθορίζεται το πλαίσιο της εποπτείας και εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων να εξειδικεύει τα θέματα εποπτείας.

Επί του άρθρου 22

Με το προτεινόμενο άρθρο προβλέπεται η τήρηση από την εποπτεύουσα αρχή του Εθνικού Μητρώου Αγροτικών Συνεταιρισμών και άλλων συλλογικών φορέων (ΕΜΑΣ), το οποίο αποτελεί ψηφιακή βάση δεδομένων, όπου καταχωρίζονται οι ΑΣ, οι ΑΕΣ, οι αναγκαστικοί συνεταιρισμοί και οι Ενώσεις τους, οι Οργανώσεις και Ομάδες παραγωγών και οι Ενώσεις τους και οι Διεπαγγελματικές Οργανώσεις. Το ΕΜΑΣ αποτελεί το σημαντικότερο μέσο εποπτείας των ΑΣ και των συναφών οργανώσεων. Τέλος, παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων να καθορίσει, με απόφαση του, κάθε σχετικό με το ΕΜΑΣ θέμα.

Επί του άρθρου 23

Με το προτεινόμενο άρθρο ρυθμίζεται η διαδικασία εγγραφής των ΑΣ στο ΕΜΑΣ μέσω του ελέγχου του καταστατικού του ΑΣ. Επίσης, καθορίζονται τα στοιχεία που υποχρεούνται να καταχωρίζουν οι ΑΣ στο ΕΜΑΣ, προκειμένου να είναι ενήμεροι. Τέλος, εξουσιοδοτείται ο

Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων να ρυθμίσει θέματα υποβολής και αξιολόγησης των τακτικών δηλώσεων επικαιροποίησης στοιχείων των ΑΣ.

Επί του άρθρου 24

Με τις διατάξεις του προτεινόμενου άρθρου ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη διαδικασία και τα όργανα διενέργειας του τακτικού διαχειριστικού ελέγχου των ΑΣ. Ορίζονται, ειδικότερα, το αντικείμενο ελέγχου των ελεγκτών και οι υποχρεώσεις του ΑΣ έναντι αυτών και προβλέπεται δικαίωμα σύγκλησης από τους ελεγκτές της γενικής συνέλευσης του ΑΣ. Για την ενίσχυση της διαφάνειας, προβλέπεται ο έλεγχος από ορκωτούς ελεγκτές ή ελεγκτικές εταιρείες του ν. 4449/2017 (Α' 7) για όσους ΑΣ έχουν κύκλο εργασιών κατά την τελευταία χρήση άνω των δύο εκατομμυρίων ευρώ (2.000.000 €).

Επί του άρθρου 25

Με το προτεινόμενο άρθρο ρυθμίζονται τα ζητήματα της διάρκειας της διαχειριστικής χρήσης και της σύνταξης των ετησίων χρηματοοικονομικών καταστάσεων και προβλέπεται η υποχρέωση σύνταξης από το διοικητικό συμβούλιο του ΑΣ προγράμματος δράσης και ανάπτυξης για κάθε χρήση. Για λόγους ενίσχυσης της διαφάνειας στους ΑΣ, προβλέπεται η υποχρέωσή τους να δημοσιεύουν τις χρηματοοικονομικές τους καταστάσεις και τις εγκριτικές αυτών αποφάσεις στην ιστοσελίδα τους.

Επί του άρθρου 26

Με τις διατάξεις του προτεινόμενου άρθρου ρυθμίζονται τα ζητήματα δημιουργίας, χειρισμού και διανομής πλεονασμάτων και κερδών από τη δραστηριότητα των ΑΣ. Προβλέπεται, επιπλέον, η δυνατότητα δημιουργίας ειδικών αποθεματικών από το περίσσειμα των πλεονασμάτων μετά τη δημιουργία του τακτικού αποθεματικού ή των κερδών. Τέλος, ρυθμίζεται ο τρόπος φορολόγησης των διανεμομένων πλεονασμάτων και κερδών, των μεν πλεονασμάτων φορολογουμένων μόνο στο πρόσωπο των μελών κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 27 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, των δε κερδών φορολογουμένων ως μερισμάτων.

Επί του άρθρου 27

Με τις διατάξεις του προτεινόμενου άρθρου ορίζονται φορολογικές απαλλαγές επί των εισφορών των μελών ΑΣ για φόρο χαρτοσήμου κ.λπ., επί της νόμιμης προμήθειας που καταβάλλεται στον ΑΣ για μεσολάβησή του σε ασφαλιστικές συμβάσεις, επί καταθέσεων των μελών του ΑΣ σε αυτόν και επί χορηγήσεων από αυτόν στα μέλη του. Επίσης, ορίζεται ότι τα πλεονάσματα που διανέμονται στα μέλη φορολογούνται ως εισόδημα από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, δίνεται η δυνατότητα υπαγωγής των ΑΣ στους εκάστοτε αναπτυξιακούς νόμους και διατηρούνται διατάξεις που θεσπίζουν απαλλαγές οικονομικής, φορολογικής ή άλλης φύσης. Τέλος, ορίζεται ως προϋπόθεση του δικαιώματος πρόσβασης στα φορολογικά κίνητρα και απαλλαγές και σε αναπτυξιακά προγράμματα από εθνικούς ή

ενωσιακούς πόρους η ενήμερη εγγραφή των ΑΣ και των συναφών με αυτούς συλλογικών φορέων στο ΕΜΑΣ.

Επί του άρθρου 28

Με το προτεινόμενο άρθρο προβλέπονται τα βιβλία που υποχρεούνται να τηρούν οι ΑΣ, πέραν όσων λογιστικών βιβλίων και στοιχείων προβλέπονται από την κείμενη φορολογική νομοθεσία.

Επί του άρθρου 29

Με το προτεινόμενο άρθρο ορίζονται οι διαδικασίες συγχωνεύσεως και μετατροπής των ΑΣ, οι αναγκαίες αυξημένες απαρτίες και πλειοψηφίες στις σχετικές γενικές συνελεύσεις και κάθε άλλη αναγκαία διαδικασία. Η διαδικασία της συγχώνευσης περιλαμβάνει τη σύνταξη και δημοσίευση Σχεδίου Σύμβασης Συγχώνευσης που καταρτίζεται εγγράφως από τα διοικητικά ή τα εποπτικά συμβούλια των ΑΣ που συγχωνεύονται.

Επί του άρθρου 30

Με το προτεινόμενο άρθρο ορίζεται ότι για την πτώχευση και για τις προπτωχευτικές διαδικασίες των ΑΣ εφαρμόζονται οι διατάξεις του Πτωχευτικού Κώδικα, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου αυτού.

Επί του άρθρου 31

Με το προτεινόμενο άρθρο ορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία λύσης των ΑΣ. Στην περίπτωση λύσης του ΑΣ με απόφαση της εποπτεύουσας αρχής, προβλέπεται υποχρέωσή της να απευθύνει προηγούμενη πρόσκληση στον ΑΣ για να προβεί, εντός τασσομένης προθεσμίας που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις εξήντα (60) ημέρες, στην εξάλειψη των λόγων λύσης. Παρερχομένης απράκτου της προθεσμίας αυτής ή εφόσον δεν εξαλειφθούν οι λόγοι λύσης, η εποπτεύουσα αρχή προβαίνει στη λύση του ΑΣ.

Επί του άρθρου 32

Με το προτεινόμενο άρθρο προβλέπονται οι προϋποθέσεις θέσης σε εκκαθάριση των ΑΣ και ορίζονται η διαδικασία και τα όργανα διενέργειας της εκκαθάρισης των ΑΣ. Προβλέπεται, τέλος, η διαδικασία διορισμού ή αντικατάστασης εκκαθαριστών σε περίπτωση λύσης του ΑΣ με απόφαση της εποπτεύουσας αρχής, ή θανάτου, παραίτησης ή αδράνειας των εκκαθαριστών.

Επί του άρθρου 33

Με το προτεινόμενο άρθρο καθορίζονται οι υποχρεώσεις και ενέργειες των εκκαθαριστών των ΑΣ. Προς αποφυγή διαιώνισης των εκκαθαρίσεων, ορίζεται ότι δεν μπορεί να οριστεί εκκαθαριστής το ίδιο πρόσωπο για συνολική περίοδο μεγαλύτερη των έξι ετών. Επίσης, προβλέπεται ότι οι εκκαθαριστές δεν υπέχουν αστική και ποινική ευθύνη για χρέη του ΑΣ προς το δημόσιο και τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης.

Επί του άρθρου 34

Με το προτεινόμενο άρθρο ρυθμίζεται το καθεστώς των Αγροτικών Εταιρικών Συμπράξεων (ΑΕΣ), οι οποίες είναι κεφαλαιουχικές εταιρείες, ήτοι ανώνυμες εταιρείες (ΑΕ) ή εταιρείες περιορισμένης ευθύνης (ΕΠΕ) ή ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες (ΙΚΕ), που συγκροτούνται από ΑΣ ή άλλες ΑΕΣ, καθώς και από μετόχους – επενδυτές φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

Επί του άρθρου 35

Με το προτεινόμενο άρθρο προβλέπονται ποινικές κυρώσεις για τα μέλη του διοικητικού ή του εποπτικού συμβουλίου, ή υπαλλήλους ΑΣ και ΑΕΣ, για αδικήματα που σχετίζονται με την αδιαφάνεια στους ΑΣ και στις ΑΕΣ. Ειδικότερα, τιμωρούνται η μη παροχή ή η παροχή αναληθών πληροφοριών στη γενική συνέλευση ή σε όποιον ασκεί έλεγχο - εποπτεία, οι ψευδείς ή αναληθείς εγγραφές στα βιβλία του ΑΣ και της ΑΕΣ, η σύνταξη ψευδών ισολογισμών, η παρεμπόδιση της άσκησης ελέγχου ή εποπτείας, η παροχή ψευδών πληροφοριών από όποιον ασκεί διοίκηση ή εποπτεία, καθώς και η παρεμπόδιση γενικών συνελεύσεων ή συνεδριάσεων των οργάνων των ΑΣ και ΑΕΣ.

Επί του άρθρου 36

Με το προτεινόμενο άρθρο τίθενται μεταβατικές διατάξεις, προκειμένου να διασφαλισθεί η ομαλή εφαρμογή των διατάξεων του προτεινόμενου σχεδίου νόμου. Ειδικότερα:

- α) Με την παράγραφο 1 προβλέπεται η μετάπτωση των ήδη εγγεγραμμένων στο μητρώο του άρθρου 20 του ν. 4384/2016 ΑΣ, ΑΕΣ και λοιπών συναφών συλλογικών φορέων στο ΕΜΑΣ.
- β) Με την παράγραφο 2 προβλέπεται προθεσμία προσαρμογής των καταστατικών των υφισταμένων ΑΣ με την απλή απαρτία των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 13 και με την πλειοψηφία της παραγράφου 2 του άρθρου 14, προκειμένου να προσαρμοσθούν στις διατάξεις του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, άλλως διαγράφονται από το ΕΜΑΣ και εφαρμόζεται η παράγραφος 1 του άρθρου 31.
- γ) Με την παράγραφο 3 προβλέπονται οι λόγοι διαγραφής των ΑΣ που είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο του άρθρου 19 του ν. 4384/2016 κατά την έναρξη ισχύος του προτεινόμενου σχεδίου νόμου.
- δ) Με την παράγραφο 4 προβλέπεται η δυνατότητα αντικατάστασης εκκαθαριστών σε υφιστάμενες εκκαθαρίσεις που ήδη έχουν καθυστερήσει.
- ε) Με την παράγραφο 5 προβλέπεται εξουσιοδότηση για τον καθορισμό της διαδικασίας και των λεπτομερειών μετατροπής της Ένωσης Μαστιχοπαραγωγών Χίου σε ΑΣ, ύστερα από

πρόταση της γενικής της συνέλευσης. Λόγω της ιδιαιτερότητας και μοναδικότητας του προϊόντος, καθώς και των ειδικών συνθηκών παραγωγής του και μετά από αίτημα της ίδιας της Ένωσης, η προτεινόμενη διάταξη κρίνεται αναγκαία για τη διασφάλιση της συνέχισης της ομαλής λειτουργίας της συνεταιριστικής οργάνωσης.

στ) Με την παράγραφο 6 προβλέπεται προθεσμία προσαρμογής των καταστατικών των ΑΕΣ στις διατάξεις του προτεινόμενου σχεδίου νόμου.

ζ) Με την παράγραφο 7 προβλέπεται ότι ΑΕΣ που συστάθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 4015/2011 (Α' 210) και υφίστανται κατά την έναρξη ισχύος του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, καθώς και μονομετοχικές ΑΕΣ που υφίστανται κατά την έναρξη ισχύος του, εφόσον δεν έχουν εγγραφεί, εγγράφονται στο ΕΜΑΣ και συνεχίζουν να λειτουργούν νόμιμα με την υφιστάμενη μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου μετοχική σύνθεσή τους.

η) Με τις παραγράφους 8, 9, 10, 11, 12 και 13 ρυθμίζονται μεταβατικά λοιπά θέματα που αφορούν ΕΑΣ, Κλαδικούς και Κλαδικούς Εθνικούς ΑΣ (ΚΑΣ, ΚΕΑΣ), ΑΣ για τους οποίους εκκρεμεί διαδικασία διαγραφής τους από το μητρώο του άρθρου 19 του ν. 4384/2016, ΑΣ που λύνονται και είναι εγγεγραμμένοι στα βιβλία μητρώου αγροτικών συνεταιρισμών Ειρηνοδικείου και ΑΣ που δεν είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο του άρθρου 19 του ν. 4384/2016, καθώς και την ισχύ της υπουργικής απόφασης περί των θεμάτων εποπτείας.

Επί του άρθρου 37

Με το προτεινόμενο άρθρο ορίζονται οι διατάξεις που καταργούνται, στις οποίες περιλαμβάνονται διατάξεις του προηγούμενου ν. 4384/2016 που αφορούν θέματα που ρυθμίζονται από το παρόν νομοσχέδιο, ενώ διατηρούνται και ορισμένες διατάξεις του ιδίου νόμου που αφορούν άλλα ζητήματα, όπως οι διατάξεις τις περ. β' της παραγράφου 1 του άρθρου 50 του ν. 4384/2016 που προβλέπουν τη διατήρηση σε ισχύ των παραγράφων 1 έως 6 και 8 του άρθρου 47 του ν. 2169/1993 (Α' 149) σχετικά με τις Αναγκαστικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις.

Επί του άρθρου 38

Με το προτεινόμενο άρθρο ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν στη σύσταση, την οργάνωση και τη λειτουργία της Εθνικής Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΕΘ.Ε.Α.Σ.), νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που αποτελεί την εθνική συντονιστική οργάνωση των ΑΣ και των λοιπών νομικών προσώπων που είναι εγγεγραμμένοι στο ΕΜΑΣ, πλην των Διεπαγγελματικών Οργανώσεων. Το καταστατικό της ΕΘ.Ε.Α.Σ. εγκρίνεται με απόφαση της εποπτεύουσας αρχής.

Επί του άρθρου 39

Με την παράγραφο 1 του προτεινόμενου άρθρου δύναται να παραταθεί και πέραν της εικοσιπενταετίας η διάρκεια των εκμισθώσεων που έγιναν με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 14 του ν. 3147/2003 (Α' 135) με τις οποίες αντικαταστάθηκε η παράγραφος 9 του άρθρου 1 του ν.δ. 221/1974 (Α' 368), για την ίδρυση ή επέκταση κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων ή για τη δημιουργία εγκαταστάσεων θερμοκηπίων ή την εκτροφή ή εκμετάλλευση ζώων, ιδίως γουνοφόρων ή υδρόβιων οργανισμών. Οι όροι και οι

προϋποθέσεις εκμίσθωσης και ανανέωσης καθορίστηκαν με την υπ' αρ. 73/10-05-2005 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 837), στην οποία προβλέπεται η διάρκεια μίσθωσης να είναι πενταετής και κατά το μέγιστο διάστημα δεκαπενταετής, με δυνατότητα ανανέωσης με πράξη του ίδιου οργάνου, ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων, και για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο της εικοσιπενταετίας συνολικά, με την προϋπόθεση ότι η μονάδα είναι βιώσιμη. Αποτέλεσμα του περιορισμού της εικοσιπενταετίας είναι η αδυναμία ένταξης των ήδη λειτουργούντων, παραγωγικών και βιώσιμων επιχειρήσεων σε επενδυτικούς αναπτυξιακούς νόμους για την πραγματοποίηση νέων επενδύσεων και την μεγέθυνση των εγκαταστάσεων τους, που θα έχει ως αποτέλεσμα την ανάπτυξη της περιοχής καθώς και τη μείωση της ανεργίας.

Με την παράγραφο 2 του προτεινόμενου άρθρου οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να υποβάλλουν νέα αίτηση για παραχώρηση χρήσης ακινήτου που διαχειρίζεται το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων χωρίς τον τριετή περιορισμό μετά από ανάκληση παραχώρησης που έγινε λόγω παραβίασης εν όλω ή εν μέρει των όρων της παραχώρησης. Η επί μακρόν αυτή στέρηση δημιουργεί δυσανάλογο αποκλεισμό από το δικαίωμα του επιχειρείν, ειδικά εάν αυτή η παραβίαση οφείλεται σε εξωτερικούς παράγοντες, και ειδικότερα στην οικονομική κρίση που έπληξε τα τελευταία χρόνια και τον κλάδο των επιχειρήσεων.

Με την παράγραφο 3 του προτεινόμενου άρθρου παρατείνεται η προθεσμία επικύρωσης δικαιοπραξιών που καταρτίστηκαν κατά παράβαση του αγροτικού κώδικα. Με τη συγκεκριμένη διάταξη παρέχεται το απαραίτητο χρονικό περιθώριο σε όσο το δυνατόν περισσότερους ενδιαφερομένους να προβούν στην αναγκαία διαδικασία και να αποκτήσουν εμπράγματα δικαιώματα στα ακίνητά τους.

Με την παράγραφο 4 του προτεινόμενου άρθρου επιλύεται το ζήτημα που έχει προκύψει με την εφαρμογή της διάταξης της παραγράφου 3 του άρθρου 22 του ν. 674/1977 (Α' 242), η οποία, ενώ αναγνώρισε ότι οι κάτοχοι αγροτεμαχίων κυρωμένου αναδασμού θεωρούνται κύριοι αυτών εφόσον εισέφεραν στον αναδασμό κατεχόμενα δημόσια αγροτεμάχια που τα απέκτησαν με νόμιμο τίτλο από επαχθή αιτία, δεν περιέλαβε τη διαγραφή των προστίμων και τη μη εκτέλεση των πρωτοκόλλων διοικητικής αποβολής που είχαν επιβληθεί σε προγενέστερο χρόνο, όταν αυτοί αντιμετώπιζονταν ως αυθαίρετοι κάτοχοι των εν λόγω εκτάσεων.

Με την παράγραφο 5 θεσπίζεται γενική διάταξη εναρμόνισης των εξουσιοδοτικών διατάξεων του παρόντος για την έκδοση ατομικών διοικητικών πράξεων προς τη διάταξη του άρθρου 109 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

Με την παράγραφο 5 θεσπίζεται γενική διάταξη εναρμόνισης των εξουσιοδοτικών διατάξεων του παρόντος για την έκδοση ατομικών διοικητικών πράξεων προς τη διάταξη του άρθρου 109 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

Επί του άρθρου 40

Με το προτεινόμενο άρθρο προβλέπεται η έναρξη ισχύος από την δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν ορίζεται άλλως σε επιμέρους διατάξεις του.

Αθήνα, 17 Φεβρουάριου 2020

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Χρ. Σταϊκούρας

Σπ. – Αδ. Γεωργιάδης

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Κων. Χατζηδάκης

Κων. Τσιάρας

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Π. Θεοδωρικάκος

Μ. Βορίδης

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Κ. Πιερρακάκης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΟΥΜΕΝΩΝ - ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Α. ΤΡΟΠΟΠΟΙΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Με την παρ. 1 του προτεινόμενου άρθρου 39 του σχεδίου νόμου, προστίθεται εδάφιο μετά το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 8 του ν. 4061/2012 (Α' 66), το οποίο έχει ως εξής:

« Άρθρο 8

Χρονική διάρκεια παραχώρησης

Η χρονική διάρκεια της παραχώρησης της χρήσης ακινήτου, σύμφωνα με το άρθρο 4, ορίζεται από πέντε (5) έως είκοσι πέντε (25) έτη, με δυνατότητα παράτασης, με ανώτατο όριο τα δέκα (10) έτη. Κατ' εξαίρεση, μπορεί να συμφωνηθεί μεγαλύτερη διάρκεια παραχώρησης πέραν της 25ετίας, μόνο για επενδυτικούς σκοπούς, με την προϋπόθεση ότι η διάρκεια της παραχώρησης απαιτείται για την απόσβεση της επένδυσης ή για την ένταξη της σε κάποιο επενδυτικό νόμο ή πρόγραμμα, που σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει τα σαράντα (40) έτη.».

2. Με την παρ. 2 του προτεινόμενου άρθρου 39, αντικαθίσταται η παρ. 9 του άρθρου 11 του ν. 4061/2012, το οποίο έχει ως εξής:

«Άρθρο 11

Όροι παραχώρησης της χρήσης

1. Ο παραχωρησιούχος οφείλει να χρησιμοποιεί το ακίνητο για τη χρήση για την οποία του παραχωρήθηκε. Απαγορεύεται η εκμίσθωση, καθώς και η παραχώρηση της χρήσης καθ' οιονδήποτε τρόπο σε τρίτο πρόσωπο, εκτός και αν συναινέσει, εγγράφως, το όργανο που εξέδωσε την απόφαση παραχώρησης.

2. Ο παραχωρησιούχος υποχρεούται να κάνει καλή χρήση του ακινήτου. Απαγορεύεται η κατάληψη άλλων χώρων γύρω από το παραχωρούμενο ακίνητο και η τοποθέτηση σε αυτό μηχανημάτων, εύφλεκτων ή εκρηκτικών υλών ή αντικειμένων, που μπορεί να βλάψουν το ακίνητο ή να ρυπαίνουν σοβαρά το περιβάλλον.

3. Ο παραχωρησιούχος υποχρεούται να καταβάλει κάθε δαπάνη που βαρύνει το ακίνητο σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

4. Σε όλη τη διάρκεια της παραχώρησης της χρήσης, ο παραχωρησιούχος έχει την αποκλειστική ευθύνη συντήρησης και επισκευής ζημιών ή βλαβών του παραχωρούμενου ακινήτου. Οποιαδήποτε τροποποίηση, προσθήκη ή μεταρρύθμιση παραμένει προς όφελος του παραχωρούμενου ακινήτου, χωρίς κανένα απολύτως δικαίωμα για αφαίρεση ή υποχρέωση για αποζημίωση του παραχωρησιούχου.

5. Αν ο παραχωρησιούχος αποχωρήσει, πριν από τη λήξη της παραχώρησης της χρήσης, οφείλει να καταβάλει το τίμημα που αναλογεί σε ένα (1) έτος.

6. Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης καταβολής του τιμήματος ή άλλης σχετικής δαπάνης που βαρύνει τον παραχωρησιούχο ή παράβασης οποιουδήποτε όρου της παραχώρησης χρήσης, ανακαλείται η απόφαση παραχώρησης και η εγγύηση που δόθηκε καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου.

7. Κατά τη λήξη της παραχώρησης χρήσης, ο παραχωρησιούχος υποχρεούται, χωρίς όχληση, να αποχωρήσει από το παραχωρούμενο ακίνητο και να το παραδώσει στην αρμόδια Υπηρεσία. Εφόσον διαπιστωθεί ότι τηρήθηκαν οι όροι της παραχώρησης, η εγγύηση επιστρέφεται στον παραχωρησιούχο. Για τη λήξη της παραχώρησης χρήσης συντάσσει πρωτόκολλο από το όργανο που εξέδωσε την πράξη παραχώρησης, το οποίο υπογράφεται από το ίδιο όργανο και από τον παραχωρησιούχο.

8. Σε περίπτωση άρνησης του παραχωρησιούχου να εγκαταλείψει το ακίνητο, η οικεία Επιτροπή Ελέγχου και Νομιμότητας του άρθρου 17 επιβάλλει τα προβλεπόμενα διοικητικά μέτρα.

9. Αν ανακληθεί η απόφαση παραχώρησης, λόγω παράβασης των όρων της, ο ενδιαφερόμενος δεν μπορεί να υποβάλλει νέα αίτηση για παραχώρηση χρήσης ακινήτου που διαχειρίζεται το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων πριν την παρέλευση τριών (3) ετών.»

3. Με την παρ. 4 του προτεινόμενου άρθρου 39, αντικαθίσταται η παρ. 3 του άρθρου 22 του ν. 674/1977 (Α' 242), το οποίο έχει ως εξής:

**« Άρθρον 22
Διόρθωσις κτηματολογικών στοιχείων**

1. Μετά την κύρωση του αναδασμού, με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη, διορθώνονται τα στοιχεία του αναδασμού στις παρακάτω περιπτώσεις:

- α) σε εφαρμογή αμετάκλητης δικαστικής απόφασης,
- β) σε περίπτωση αντικείμενης στο νόμο ή εσφαλμένης καταχώρησης, εφόσον αυτό προκύπτει καταναμφισβήτητο τρόπο από τη διαδικασία του αναδασμού και
- γ) σε περίπτωση διαπίστωσης τεχνικών σφαλμάτων, όσον αφορά τα όρια και το εμβαδόν αγροτεμαχίου.
- δ) όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της παραγράφου 3, όπως ισχύει.
- ε) εφόσον τα εμπράγματα δικαιώματα επί των αναδιανεμηθέντων κτημάτων είχαν ήδη προ της κυρώσεως του αναδασμού μεταβιβαστεί, αλλοιωθεί, καταργηθεί ή επιβαρυνθεί δυνάμει δικαιοπραξίας ή κληρονομιάς, εφόσον αυτό προκύπτει από συμβολαιογραφικό έγγραφο νομίμως μεταγεγραμμένο στα βιβλία μεταγραφών ή καταχωρισμένο στο κτηματολογικό βιβλίο, προ της κυρώσεως του αναδασμού. Η διόρθωση διενεργείται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ετών από τη κύρωση του αναδασμού κατόπιν σχετικής αιτήσεως του ενδιαφερομένου.

Για τη διόρθωση των στοιχείων του αναδασμού παρέχει γνώμη τριμελής Επιτροπή, που αποτελείται από έναν (1) Γεωπόνο ή Τεχνολόγο Γεωπόνο, έναν Διοικητικό ή Οικονομικό υπάλληλο και έναν Αγρονόμο Τοπογράφο Μηχανικό ή Πολιτικό Μηχανικό ή Τεχνολόγο Τοπογράφο ή Τεχνολόγο Δομικών Εργων, με τους αναπληρωτές τους, που υπηρετούν στην οικεία Περιφέρεια.

Η Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη.

2. Μετά την μεταγραφών των οριστικών τίτλων κυριότητας (παραχωρητηρίων), επιτρέπεται η διόρθωσις ή ακύρωσις τούτων δι' αποφάσεως του οικείου Νομάρχου συνεπεία των δια της προηγούμενης παραγράφου επερχομένων διορθώσεων των κτηματολογικών στοιχείων ή εφ' όσον

διαπιστωθή ότι οι τίτλοι ούτοι δεν ανταποκρίνονται εις τα οικεία κτηματολογικά στοιχεία ή εξεδόθησαν παρά αναρμοδίας αρχής.

Αντίγραφον της κατά τ' άνω εκδιδόμενης Νομαρχιακής αποφάσεως τοιχοκολλάται εις το οικείον Δημοτικόν ή Κοινοτικόν κατάστημα και κοινοποιείται εις τον αρμόδιον Μεταγραφοφύλακα προς διαγραφήν ή διόρθωσιν της μεταγραφής του τίτλου.

Βεβαίωσις περί διορθώσεως, ακυρώσεως ή μη του οριστικού τίτλου κυριότητος εκδίδεται, μόνον παρά του οικείου Υποθηκοφυλακείου τη αιτήσει παντός έχοντος έννομον συμφέρον η οποία υποβάλλεται εις την οικείαν Διεύθυνσιν Γεωργίας και διαβιβάζεται παρ' αυτής εις το Υποθηκοφύλακα μετά τυχόν σχετικής παρατηρήσεως.

Δεν επιτρέπεται η διόρθωση ή ακύρωση του τίτλου κυριότητος, εφόσον θίγονται δικαιώματα τρίτων. Επιτρέπεται η διόρθωση του λόγω αντιγραφικών σφαλμάτων.

3. Οι κάτοχοι αγροτεμαχίων αναδασμού, κυρωμένου μέχρι τη δημοσίευση της παρούσας διάταξης, θεωρούνται κύριοι αυτών, εφόσον εισέφεραν στον αναδασμό κατεχόμενα δημόσια αγροτεμάχια που τα απέκτησαν με νόμιμο τίτλο από επαχθή αιτία.»

4. Με την περίπτ. β' του προτεινόμενου άρθρου 37 του σχεδίου νόμου, καταργείται η παράγραφος 3 του άρθρου 13 του ν. 4492/2017 (Α' 156), τροποποιώντας το άρθρο 13, το οποίο έχει ως εξής:

« Άρθρο 13

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4384/2016

1. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 12 του άρθρου 27 του ν. 4384/2016, αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο Οργανισμός Διαχείρισης Ακινήτων Γαιών και Εξοπλισμών (ΟΔΙΑΓΕ) του άρθρου 41 διαθέτει το υπόλοιπο του ενεργητικού που απομένει σε άλλον ΑΣ ή για την υποστήριξη δραστηριοτήτων που συμβάλλουν στην ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας.»

2. Μετά το άρθρο 31 του ν. 4384/2016 προστίθεται άρθρο 31α ως εξής:

«Άρθρο 31α

Ομοσπονδίες και Συνομοσπονδία
Αγροτικών Συνεταιρισμών

1. Αγροτικοί Συνεταιρισμοί που αποτελούν τουλάχιστον ποσοστό 51% του συνολικού αριθμού των Αγροτικών Συνεταιρισμών που έχουν την έδρα τους στην ίδια Περιφέρεια και είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο του άρθρου 19 μπορούν να συνιστούν Ομοσπονδία Αγροτικών Συνεταιρισμών, (Ο.Α.Σ.). Σε μία Ο.Α.Σ. μπορεί να συμμετέχουν και ΚΑΣ του άρθρου 31, που έχουν την έδρα της στην ίδια Περιφέρεια.

2. Η Ο.Α.Σ. εκπροσωπεί τα μέλη της ενώπιον κάθε Αρχής και μεριμνά για την ανάπτυξη των συνεταιρισμών, την ενθάρρυνση των συνεταιριστικών συνεργασιών και την προώθηση των συνεταιριστικών αρχών και της συνεταιριστικής εκπαίδευσης σε συνεργασία με το Ταμείο Αγροτικής Συνεταιριστικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης του άρθρου 39.

3. Η γενική συνέλευση της Ο.Α.Σ. συγκροτείται από τους αντιπροσώπους των μελών της, που εκλέγονται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα καταστατικά των ομοσπονδιών το υς.

4. Ομοσπονδίες Αγροτικών Συνεταιρισμών που αποτελούν τουλάχιστον ποσοστό 51% του συνολικού αριθμού των Ο.Α.Σ. μπορούν να συνιστούν την Συνομοσπονδία Αγροτικών Συνεταιρισμών Ελλάδας, (Σ.Α.Σ.Ε.), η οποία αποτελεί το ανώτατο όργανο επαγγελματικής εκπροσώπησης των Ο.Α.Σ. και ΚΕΑΣ του άρθρου 31. Στην Σ.Α.Σ.Ε. μπορεί να συμμετέχουν και ΚΕΑΣ.

5. Η Σ.Α.Σ.Ε εκπροσωπεί τα μέλη της στο εσωτερικό και το εξωτερικό και φροντίζει για την τήρηση των διεθνών συνεταιριστικών αρχών και αξιών από τα μέλη της. Ασκεί κάθε δραστηριότητα για την προαγωγή των συμφερόντων των μελών της, διαδίδει με κάθε πρόσφορο μέσο την ιδέα του συνεργατισμού και παρέχει κάθε βοήθεια στα μέλη της για την επίτευξη των σκοπών και των δραστηριοτήτων της.

6. Η γενική συνέλευση της Σ.Α.Σ.Ε συγκροτείται από τους αντιπροσώπους των Ο.Α.Σ. και ΚΕΑΣ, οι οποίοι εκλέγονται σύμφωνα με το καταστατικό της Σ.Α.Σ.Ε..

7. Τα καταστατικά των Ο.Α.Σ. και της Σ.Α.Σ.Ε. εγκρίνονται από τα Ειρηνοδικεία της έδρας τους. Οι ανωτέρω οργανώσεις καταθέτουν στην αρμόδια αρχή του άρθρου 18 το εγκεκριμένο καταστατικό τους. Τα καταστατικά των Ο.Α.Σ. και της Σ.Α.Σ.Ε. καθορίζουν τα θέματα που διέπουν τη λειτουργία τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, με την επιφύλαξη του επόμενου εδαφίου. Θέματα σχετικά με της αρχαιρεσίες, τη σύγκληση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες της γενικής συνέλευσης και του διοικητικού συμβουλίου των Ο.Α.Σ. και της Σ.Α.Σ.Ε., διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου περί ΑΣ. Οι Ο.Α.Σ. και η Σ.Α.Σ.Ε. δεν ασκούν εμπορικές δραστηριότητες.»

«3. α) Οι Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ) του άρθρου 33 του ν. 4384/2016 (Α` 78) και του άρθρου 6 του ν. 4015/2011 (Α` 210) που είναι εγγεγραμμένες στο Μητρώο του άρθρου 19 του ν. 4384/2016, μπορούν να μετατρέπονται σε αγροτικούς συνεταιρισμούς (ΑΣ) του ν. 4384/2016 με συγχώνευση των Αγροτικών Συνεταιρισμών μετόχων τους. Όσες ΑΕΣ δεν έχουν εφαρμόσει τις διατάξεις του άρθρου 33 του ν. 4384/2016 μέχρι τις 31 Μαρτίου 2020, διαγράφονται από το Μητρώο του άρθρου 19 του ν. 4384/2016 με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μετά από εισήγηση της Αρμόδιας Αρχής του άρθρου 18 του ν. 4384/2016.»

β) Για τη μετατροπή των Αγροτικών Εταιρικών Συμπράξεων σε Αγροτικούς Συνεταιρισμούς απαιτείται απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων της ΑΕΣ και απόφαση των ΑΣ μετόχων της, που λαμβάνονται σύμφωνα με την αυξημένη απαρτία της παραγράφου 3 του άρθρου 13 και την αυξημένη πλειοψηφία της παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 4384/2016 αντίστοιχα. Η γενική συνέλευση της ΑΕΣ εγκρίνει το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης - μετατροπής, το οποίο συντάσσεται από τα Διοικητικά Συμβούλια όλων των συγχωνευόμενων ΑΣ μετόχων της, καθώς και από το διοικητικό συμβούλιο της μετατρεπόμενης ΑΕΣ και περιλαμβάνει τους όρους της συγχώνευσης και την αξία της μερίδας του νέου ΑΣ.

γ) Το καταστατικό του ΑΣ που προέρχεται από τη μετατροπή συντάσσεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4384/2016 περί ΑΣ. Οι συνεταιρικές μερίδες θα είναι ίσης αξίας με την αξία των μετοχών που κατείχε ο κάθε ΑΣ που συγχωνεύεται πριν την μετατροπή-συγχώνευση. Μέλη του νέου ΑΣ είναι τα φυσικά πρόσωπα μέλη των ΑΣ που συγχωνεύονται.

δ) Από την καταχώριση του καταστατικού του ΑΣ που προέρχεται από τη μετατροπή στο βιβλίο αγροτικών συνεταιρισμών που τηρείται στο Ειρηνοδικείο της έδρας του ΑΣ, συντελείται η μετατροπή και ο ΑΣ υπεισέρχεται σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της ΑΕΣ που μετατράπηκε και συνεχίζει τις εκκρεμείς δίκες της χωρίς τη διακοπή τους.

ε) Κατά τα λοιπά, όσον αφορά τη διαδικασία της μετατροπής εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις του άρθρου 24 και της παρ. 5 του άρθρου 29 του ν. 4384/2016.

στ) ΑΣ που είναι μέτοχοι των ΑΕΣ που μετατρέπονται και δεν επιθυμούν τη συγχώνευση - μετατροπή, μπορούν να αποχωρήσουν λαμβάνοντας την αξία των μετοχών που κατέχουν στην ΑΕΣ που μετατρέπεται. ΑΕΣ που είναι μέτοχος ΑΕΣ που αποφάσισε να μετατραπεί σε ΑΣ, αποχωρεί λαμβάνοντας την αξία των μετοχών που κατέχει στην ΑΕΣ που μετατρέπεται.

4. Μετά την παρ. 7 του άρθρου 41 του ν. 4384/2016, προστίθεται παράγραφος 8 ως εξής:

«8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ο ΟΔΙΑΓΕ χρηματοδοτείται για την έναρξη λειτουργίας του από τον Κρατικό Προϋπολογισμό με το ποσό των εκατόν ογδόντα χιλιάδων (180.000) ευρώ. Το ανωτέρω ποσό της χρηματοδότησης επιστρέφεται απόκως στον Κρατικό Προϋπολογισμό σταδιακά, εντός επτά (7) ετών από την καταβολή του.».

5. Οι προθεσμίες που προβλέπονται στις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 49 του ν. 4384/2016, παρατείνονται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2017.

6. Οι ΚΕΣΕ και οι ΚΑΣΟ που δεν μετατράπηκαν σε ΑΣ, σύμφωνα με την περίπτωση β` της παρ. 4 του άρθρου 49 του ν. 4384/2016, καθώς και οι ΕΑΣ του ν. 2810/2000 (Α`61) που δεν μετατράπηκαν σε ΑΣ ή ΑΕΣ σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4015/2011 (Α` 210), λύνονται και τίθενται σε εκκαθάριση με απόφαση του Ειρηνοδικείου της έδρας τους, που δικάζει κατά τη διαδικασία της εκουσίας δικαιοδοσίας, μετά από αίτηση της αρμόδιας αρχής του άρθρου 18 του ν. 4384/2016 ή οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον.».

B. ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Με την περίπτ. α΄ του προτεινόμενου άρθρου 37 καταργούνται τα άρθρα 1 έως και 36 και 38 έως και 41 του ν. 4384/2016, όπως ισχύουν, του άρθρου 41 του ν. 4384/2016 καταργούμενου αναδρομικά από τότε που ισχυσε, ήτοι από 26.04.2016, τα οποία έχουν ως εξής:

« ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α`

ΑΓΡΟΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ - ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Ορισμός - Σκοπός - Νομική μορφή

1. Αγροτικός Συνεταιρισμός, στο εξής ΑΣ, είναι αυτόνομη ένωση προσώπων, η οποία συγκροτείται εθελοντικά και επιδιώκει, με την αμοιβαία βοήθεια και την αλληλεγγύη των μελών της, τη συλλογική οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική ανάπτυξη και προαγωγή τους, μέσω μίας συνιδιόκτητης και δημοκρατικά διοικούμενης επιχείρησης. ΑΣ θεωρούνται και οι αλιευτικοί, κτηνοτροφικοί, πτηνοτροφικοί, μελισσοκομικοί, σηροτροφικοί, αγροτουριστικοί, αγροβιοτεχνικοί, οικτεχνικοί και άλλοι συνεταιρισμοί οποιουδήποτε κλάδου ή δραστηριότητας της αγροτικής οικονομίας. Οι Δασικοί Συνεταιρισμοί και οι Ενώσεις αυτών, δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

2. Ο ΑΣ είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου και έχει εμπορική ιδιότητα. Αναπτύσσει κάθε είδους δραστηριότητα για την επίτευξη των σκοπών του στο πλαίσιο του νόμου και του καταστατικού του.

3. Για την εκπλήρωση των σκοπών του, ο ΑΣ μπορεί να συνιστά νομικά πρόσωπα, να συμπράττει με καταναλωτικούς ή άλλους συνεταιρισμούς, με νομικά πρόσωπα του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα, με κοινωφελείς οργανισμούς, με επιχειρήσεις οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ), με συνεταιριστικές οργανώσεις άλλων χωρών και με φυσικά ή νομικά πρόσωπα στο πλαίσιο της διακρατικής ή και διεπαγγελματικής συνεργασίας. Ο ΑΣ μπορεί, επίσης, να ιδρύει υποκαταστήματα, παραρτήματα ή γραφεία στο εσωτερικό και το εξωτερικό.

4. Για θέματα που δεν ρυθμίζονται από τον παρόντα νόμο, εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι διατάξεις του εμπορικού δικαίου και του αστικού κώδικα.

Άρθρο 2

Γυναικείοι συνεταιρισμοί

1. Για τη σύσταση ΑΣ μέλη των οποίων, σύμφωνα με το οικείο καταστατικό μπορούν να γίνουν αποκλειστικά γυναίκες, στο εξής γυναικείοι ΑΣ, απαιτείται ελάχιστος αριθμός πέντε (5) ιδρυτικών μελών.

2. Αν τα μέλη του γυναικείου ΑΣ είναι λιγότερα από δέκα (10), δεν απαιτείται η εκλογή διοικητικού συμβουλίου, εκτός αν προβλέπεται από το καταστατικό του. Εφόσον δεν προβλέπεται η εκλογή διοικητικού συμβουλίου, η διοίκηση του γυναικείου ΑΣ ασκείται από όλα τα μέλη του ή από ένα μέλος που εκλέγεται από αυτά ως διαχειρίστρια, σύμφωνα με τους όρους του καταστατικού.

3. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού εξειδικεύονται συγκεκριμένα μέτρα ανάπτυξης και εφαρμογής θετικών δράσεων για τους ΑΣ και τους γυναικείους ΑΣ, όπως δράσεις πληροφόρησης, δικτύωσης, προβολής και ανταλλαγής τεχνογνωσίας και καλών πρακτικών, με σκοπό τη στήριξη της συμμετοχής και της απασχόλησης των γυναικών και την ενίσχυση της οικονομικής τους αυτοτέλειας στην αγροτική παραγωγή.

Άρθρο 3

Περιφέρεια - Έδρα - Επωνυμία

1. Η έδρα του ΑΣ, όπου είναι εγκατεστημένη η διοίκησή του, και η περιφέρεια του ΑΣ ορίζονται από το καταστατικό του.

2. Η επωνυμία του ΑΣ, εκφράζει υποχρεωτικά τον κύριο σκοπό ή τα αντικείμενα δραστηριότητάς του και περιλαμβάνει την ιδιότητά του ως αγροτικού, καθώς και την έδρα του. Στην επωνυμία του ΑΣ, μπορεί να περιλαμβάνεται και διακριτικός τίτλος. Η επωνυμία διακρίνεται από την επωνυμία άλλου ΑΣ με τον ίδιο σκοπό και την ίδια περιφέρεια. Η επωνυμία χρησιμοποιείται υποχρεωτικά στις συναλλαγές και τις νομικές πράξεις του ΑΣ. Τα έντυπα του ΑΣ αναφέρουν την επωνυμία, την έδρα, τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ), καθώς και τον αριθμό μητρώου ΑΣ, σύμφωνα με το άρθρο 20.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΣΥΣΤΑΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Άρθρο 4

Όροι σύστασης - Καταχώριση καταστατικού

1. Για τη σύσταση ΑΣ απαιτείται η σύνταξη καταστατικού και η υπογραφή του από είκοσι (20) τουλάχιστον πρόσωπα, που συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις του άρθρου 6, καθώς και η καταχώριση του καταστατικού στο βιβλίο μητρώου αγροτικών συνεταιρισμών που τηρείται στο Ειρηνοδικείο της έδρας του ΑΣ. Από την καταχώριση αυτή, ο ΑΣ αποκτά νομική προσωπικότητα και εμπορική ιδιότητα. Για τη σύσταση αλιευτικού ΑΣ και για τη σύσταση ΑΣ στους οποίους συμμετέχουν αποκλειστικά καλλιεργητές βιολογικών προϊόντων απαιτείται ελάχιστος αριθμός δέκα (10) προσώπων.

2. Για την καταχώριση του καταστατικού κατατίθεται από το προσωρινό διοικητικό συμβούλιο του ΑΣ αίτηση στο Ειρηνοδικείο. Ο ειρηνοδίκης με πράξη του εντός τριάντα (30) ημερών από την κατάθεση της αίτησης διατάσσει ή αρνείται την καταχώριση του καταστατικού. Ο ειρηνοδίκης αρνείται την καταχώριση όταν λείπουν τα απαραίτητα στοιχεία του καταστατικού, που προβλέπονται στο άρθρο 5, ή αυτό περιέχει διατάξεις αντίθετες προς το νόμο. Αν αρνηθεί την καταχώριση, με την ίδια πράξη καλεί το προσωρινό διοικητικό συμβούλιο και του υποδεικνύει τις απαραίτητες διορθώσεις. Κατά της αρνητικής πράξης του ειρηνοδίκη και εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την έκδοσή της, όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να ασκήσει ανακοπή, η οποία εισάγεται στο Ειρηνοδικείο της έδρας του ΑΣ και δικάζεται με τη διαδικασία της εκουσίας δικαιοδοσίας.

3. Ύστερα από την καταχώριση, η γραμματεία του Ειρηνοδικείου αποστέλλει εντός τριάντα (30) ημερών στην αρμόδια αρχή του άρθρου 18 αντίγραφο του καταστατικού με την ημερομηνία καταχώρισης.

4. Η διαδικασία του παρόντος άρθρου τηρείται και για την τροποποίηση του καταστατικού του ΑΣ.

5. Ο αριθμός των προσώπων της παραγράφου 1 δεν απαιτείται για:

- α) Όσους ΑΣ λειτουργούν κατά τη έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου με λιγότερα από είκοσι (20) μέλη, εφόσον αυτοί έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ και
- β) όσους ΑΣ λειτουργούν κατά τη έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου με λιγότερα από είκοσι (20) μέλη και έχουν την έδρα τους σε νησιά εκτός Κρήτης και Εύβοιας, καθώς και σε ορεινές περιοχές, όπως αυτές ορίζονται στην Οδηγία 81/645/ΕΟΚ του Συμβουλίου, όπως ισχύει κάθε φορά.

Άρθρο 5

Τύπος - Περιεχόμενο καταστατικού

Το καταστατικό του ΑΣ καταρτίζεται με ιδιωτικό έγγραφο που χρονολογείται και υπογράφεται από τα ιδρυτικά μέλη και για να είναι έγκυρο πρέπει να καθορίζει τουλάχιστον:

- α) Το ονοματεπώνυμο και το πατρώνυμο ή την επωνυμία, τον ΑΦΜ και την κατοικία ή έδρα των ιδρυτικών μελών.
- β) Την επωνυμία, την έδρα και την περιφέρεια του ΑΣ.
- γ) Το σκοπό, τα μέσα επίτευξης του σκοπού, καθώς και τις δραστηριότητες του ΑΣ.
- δ) Τις προϋποθέσεις εισόδου, αποχώρησης και διαγραφής των μελών, καθώς και τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις τους και τις επιβαλλόμενες κυρώσεις για τη μη εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους προς τον ΑΣ.
- ε) Τους όρους σύγκλησης και λειτουργίας, τις αρμοδιότητες και τη διαδικασία εκλογής των οργάνων διοίκησης του άρθρου 11.
- στ) Την αξία της υποχρεωτικής και της προαιρετικής συνεταιρικής μερίδας, τον τρόπο και το χρόνο καταβολής της αξίας τους, καθώς και τη διαδικασία απόδοσης των συνεταιρικών μερίδων.
- ζ) Την έκταση ευθύνης των μελών.
- η) Τον καθορισμό των ελάχιστων ποσοστών επί των πλεονασμάτων χρήσης για το σχηματισμό αποθεματικών.
- θ) Τη χρονική διάρκεια του ΑΣ.
- ι) Τον ορισμό προσωρινού διοικητικού συμβουλίου για την έγκριση του καταστατικού και το χρόνο σύγκλησης της πρώτης γενικής συνέλευσης για την ανάδειξη των οργάνων διοίκησης.
- ια) Τη λύση και εκκαθάριση του ΑΣ.
- ιβ) Τους ελεγκτές του άρθρου 21 της πρώτης εταιρικής χρήσης και την αμοιβή τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΜΕΛΗ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Άρθρο 6

Μέλος ΑΣ

1. Μέλος του ΑΣ μπορεί να γίνει φυσικό πρόσωπο, που έχει πλήρη ικανότητα για δικαιοπραξία, απασχολείται σε οποιονδήποτε κλάδο ή δραστηριότητα της αγροτικής οικονομίας που εξυπηρετείται από τις δραστηριότητες του ΑΣ, πληροί τους όρους του καταστατικού του και αποδέχεται να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες του.

Εφόσον προβλέπεται στο καταστατικό του ΑΣ, μέλος του μπορεί να γίνει και άλλος ΑΣ και άλλο νομικό πρόσωπο που η δραστηριότητά του είναι αποκλειστικά αγροτική σε έναν τουλάχιστον από τους κλάδους της αγροτικής οικονομίας και εξυπηρετείται από τις δραστηριότητες του ΑΣ. Το ποσοστό συμμετοχής των νομικών προσώπων-μελών καθορίζεται από το καταστατικό.

2. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει την εγγραφή στον ΑΣ μελών - επενδυτών, τους όρους και τις προϋποθέσεις εισόδου και εξόδου, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους. Τα μέλη - επενδυτές είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα οποία μπορούν να συντελέσουν στην επίτευξη των σκοπών του ΑΣ, αλλά δεν υποχρεούνται να συναλλάσσονται με αυτόν. Κατέχουν προαιρετικές συνεταιρικές μερίδες χωρίς τα δικαιώματα ψήφου, εκλέγειν και εκλέγεσθαι.

Άρθρο 7

Εγγραφή - Αποχώρηση - Διαγραφή μέλους ΑΣ

1. Το διοικητικό συμβούλιο του ΑΣ αποφασίζει αιτιολογημένα για την αποδοχή ή μη της αίτησης εγγραφής προσώπου ως μέλους του ΑΣ στην πρώτη του συνεδρίαση μετά την υποβολή της αίτησης. Η γενική συνέλευση αποφασίζει για τις αιτήσεις εγγραφής που δεν έγιναν δεκτές από το διοικητικό συμβούλιο. Η ιδιότητα του μέλους αποκτάται από την ημερομηνία της απόφασης αποδοχής της αίτησης από το διοικητικό συμβούλιο ή εάν αυτή δεν έγινε δεκτή, από την ημερομηνία της απόφασης αποδοχής της αίτησης από τη γενική συνέλευση και με την προϋπόθεση ότι ο αιτών έχει καταβάλει το ποσοστό της αξίας της υποχρεωτικής συνεταιρικής μερίδας που προβλέπεται στο καταστατικό, σύμφωνα με το άρθρο 9. Δεν εγγράφονται μέλη ΑΣ κατά το χρονικό διάστημα των τριών (3) μηνών πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών για την ανάδειξη των μελών του διοικητικού και του εποπτικού συμβουλίου. Τα ιδρυτικά μέλη αποκτούν τη συνεταιριστική ιδιότητα από την καταχώριση του καταστατικού στο βιβλίο μητρώου αγροτικών συνεταιρισμών που τηρείται στο Ειρηνοδικείο και με την προϋπόθεση ότι έχουν καταβάλει το ποσοστό της αξίας της υποχρεωτικής συνεταιρικής μερίδας που προβλέπεται στο καταστατικό, σύμφωνα με το άρθρο 9.

2. Κάθε μέλος του ΑΣ μπορεί να αποχωρήσει από αυτόν οποτεδήποτε, αφού προειδοποιήσει έγκαιρα εγγράφως το διοικητικό συμβούλιο. Κατά παρέκκλιση του προηγούμενου εδαφίου, το καταστατικό μπορεί να προβλέπει, για συγκεκριμένους λόγους, την υποχρεωτική παραμονή των μελών του ΑΣ για ορισμένο διάστημα, σύμφωνα με τις υποχρεώσεις του.

3. Η διαγραφή μέλους του ΑΣ μπορεί να αποφασιστεί με αιτιολογημένη απόφαση του διοικητικού συμβουλίου μετά από ακρόαση του μέλους. Το καταστατικό του ΑΣ καθορίζει τους λόγους και τη διαδικασία διαγραφής του μέλους.

4. Το μέλος μπορεί να προσφύγει κατά της απόφασης διαγραφής του στη γενική συνέλευση του ΑΣ. Η προσφυγή πρέπει να περιλαμβάνεται, με ευθύνη του διοικητικού συμβουλίου, ως θέμα της ημερήσιας διάταξης στην πρώτη συνεδρίαση της γενικής συνέλευσης μετά την άσκηση της προσφυγής, η οποία συγκαλείται μέσα σε έξι (6) μήνες από την ημερομηνία της προσφυγής. Η απόφαση της γενικής συνέλευσης επί της προσφυγής λαμβάνεται με μυστική ψηφοφορία μετά από ακρόαση του μέλους που διαγράφηκε. Η απώλεια της ιδιότητας του μέλους επέρχεται με την κοινοποίηση της απορριπτικής επί της προσφυγής απόφασης της γενικής συνέλευσης ή όταν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία που ορίζεται στο καταστατικό για την άσκηση της προσφυγής της παρούσας παραγράφου.

5. Μετά την αποχώρηση ή τη διαγραφή του μέλους του ΑΣ, οι συνεταιρικές μερίδες του επιστρέφονται στην ονομαστική τους αξία μέσα σε ένα (1) έτος από την ημερομηνία που το μέλος έχασε τη συνεταιριστική του ιδιότητα.

Άρθρο 8

Δικαιώματα και υποχρεώσεις μέλους

1. Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του μέλους προς τον ΑΣ, ορίζονται από το καταστατικό, σύμφωνα με την περίπτωση δ' του άρθρου 5, το οποίο πρέπει να περιέχει υποχρεωτικά διατάξεις που ρυθμίζουν:

- α) Τη συμμετοχή του μέλους στις γενικές συνελεύσεις του ΑΣ.
- β) Το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι.
- γ) Τη συμμετοχή στη διανομή των πλεονασμάτων της διαχειριστικής χρήσης.

δ) Τη συμμετοχή του μέλους στις δραστηριότητες και στις συναλλαγές του ΑΣ, σύμφωνα με τους σκοπούς του, χωρίς διάκριση. Ειδικότερα, το καταστατικό ορίζει τα είδη συμμετοχής ή τις ελάχιστες προϋποθέσεις συμμετοχής, καθώς και τους λόγους και τη διαδικασία απαλλαγής από τις υποχρεώσεις αυτές.

ε) Την υποχρέωση αποχής από δραστηριότητες ανταγωνιστικές με εκείνες του ΑΣ ή από πράξεις που μπορούν με οποιονδήποτε τρόπο να βλάψουν τα συμφέροντα του ΑΣ.

στ) Τη συμμετοχή των μελών στη συνεταιριστική εκπαίδευση.

ζ) Το δικαίωμα ενημέρωσης σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μελών, την πορεία των υποθέσεων και την οικονομική κατάσταση του ΑΣ.

η) Το δικαίωμα του μέλους να λαμβάνει αντίγραφα ή αποσπάσματα του καταστατικού και του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας, αν υπάρχει, των βιβλίων του ΑΣ, των αποφάσεων των οργάνων διοίκησης του ΑΣ και των ετήσιων οικονομικών καταστάσεών του, καθώς και τον τρόπο άσκησης των δικαιωμάτων αυτών.

2. Το μέλος του ΑΣ πρέπει να ασκεί τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, τους όρους του καταστατικού του ΑΣ και τις αποφάσεις των οργάνων διοίκησης του ΑΣ.

3. Στο καταστατικό του ΑΣ προβλέπεται το ποσοστό της παραγωγής που το κάθε μέλος υποχρεούται να παραδίδει στον ΑΣ, το οποίο δεν μπορεί να είναι κατώτερο του ογδόντα τοις εκατό (80%) της ετήσιας παραγωγής του μέλους. Η γενική συνέλευση του ΑΣ αποφασίζει κάθε χρόνο για τον όγκο των προϊόντων, αυτοούσιων ή μεταποιημένων, που πρόκειται να εμπορευθεί, σύμφωνα με την παραγωγή του κάθε μέλους, όπως προκύπτει από την ενιαία δήλωση καλλιέργειας/εκτροφής, καθώς και από την αίτηση για την ενεργοποίηση των δικαιωμάτων ενιαίας ενίσχυσης ή άλλο επίσημο έγγραφο αρμόδιας αρχής. Στο καταστατικό του ΑΣ προβλέπεται το ποσοστό κάθε είδους εφοδίων, απαραίτητων για τις ανάγκες των εκμεταλλεύσεων ή της οικιακής τους οικονομίας, που το μέλος υποχρεούται να προμηθεύεται από τον ΑΣ.

4. Με απόφαση της γενικής συνέλευσης που λαμβάνεται με την αυξημένη απαρτία της παραγράφου 3 του άρθρου 13 και την πλειοψηφία της παραγράφου 2 του άρθρου 14, το μέλος μπορεί να απαλλάσσεται από την υποχρέωση της παραγράφου 3, εφόσον: α) έχει αντικειμενική αδυναμία να εκπληρώσει την ανωτέρω υποχρέωση ή συντρέχουν άλλοι σοβαροί λόγοι, β) πριν από την ένταξή του στον ΑΣ είχε συνάψει αποδεδειγμένα συμβάσεις πώλησης των προϊόντων τους σε τρίτους, εφόσον ο ΑΣ έχει ενημερωθεί έγκαιρα για τη διάρκεια, τον όγκο παραγωγής και τις λοιπές λεπτομέρειες της σύμβασης και γ) ο ΑΣ αδυνατεί να απορροφήσει την προσφερόμενη παραγωγή.

5. Η μη παράδοση της παραγωγής στον ΑΣ ή η μη προμήθεια των εφοδίων από αυτόν, σύμφωνα με την παράγραφο 3 από μέλος του, συνεπάγεται τη διαγραφή του μέλους αυτού παράλληλα με κάθε άλλη κύρωση που τυχόν προβλέπεται από το καταστατικό του.

6. Η προσωπική εργασία που παρέχει το μέλος του ΑΣ προς αυτόν, ανάλογα με τις ανάγκες του, συνιστά άσκηση δικαιώματος της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 και δεν θεωρείται ότι παρέχεται στο πλαίσιο σχέσης εξαρτημένης εργασίας. Ο ΑΣ εκδίδει παραστατικό σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 8 του ν. 4308/2014 (Α' 251) για την παρασχεθείσα προσωπική εργασία. Η αξία της προσωπικής εργασίας μεταφέρεται στο πλεόνασμα του ΑΣ της οικείας διαχειριστικής χρήσης και διανέμεται στα δικαιούχα μέλη σύμφωνα με την περίπτωση α' της παραγράφου 4 του άρθρου 23.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΜΕΡΙΔΕΣ - ΕΥΘΥΝΗ ΜΕΛΟΥΣ ΑΣ

Άρθρο 9

Συνεταιριστικό κεφάλαιο - Συνεταιρική μερίδα

1. Η συνεταιρική μερίδα είναι το ελάχιστο χρηματικό ποσό συμμετοχής κάθε μέλους στο κεφάλαιο του ΑΣ. Κάθε μέλος συμμετέχει στον ΑΣ με μία (1) υποχρεωτική μερίδα και έχει μία ψήφο στη γενική συνέλευση του ΑΣ. Το ύψος του ποσού και οι προϋποθέσεις καταβολής της μερίδας ορίζονται από το

παρόν άρθρο και το καταστατικό. Η συνεταιρική μερίδα είναι αδιαίρετη και ίση για όλα τα μέλη. Η μεταβολή της αξίας της συνεταιρικής μερίδας του ΑΣ γίνεται με απόφαση της γενικής συνέλευσης και με τροποποίηση του καταστατικού του. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει όρους και προϋποθέσεις για την απόκτηση από κάθε μέλος προαιρετικών μερίδων χωρίς δικαίωμα ψήφου. Προαιρετικές μερίδες κατέχουν και τα μέλη - επενδυτές της παραγράφου 2 του άρθρου 6, εφόσον το καταστατικό του ΑΣ προβλέπει την εγγραφή τους. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει προνόμια υπέρ των προαιρετικών μερίδων.

2. Αν μέλη ΑΣ που υφίστανται και λειτουργούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου κατέχουν πρόσθετες υποχρεωτικές μερίδες είτε επιστρέφονται οι μερίδες αυτές στην ονομαστική τους αξία, αυξημένη ή μειωμένη, ανάλογα με τα αποτελέσματα της τελευταίας χρήσης είτε μετατρέπονται σε προαιρετικές μερίδες, σύμφωνα με τους όρους του καταστατικού.

3. Το πενήντα τοις εκατό (50%) τουλάχιστον της ονομαστικής αξίας της υποχρεωτικής συνεταιρικής μερίδας, καταβάλλεται με την εγγραφή του μέλους. Το υπόλοιπο ποσοστό καταβάλλεται το αργότερο μέσα σε ένα χρόνο από την εγγραφή του, εκτός αν το καταστατικό προβλέπει βραχύτερο διάστημα.

4. Αν το καταστατικό δεν απαγορεύει τη μεταβίβαση της συνεταιρικής μερίδας, αυτή είναι δυνατή μόνο με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του ΑΣ, σε πρόσωπο που πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 6.

5. Σε περίπτωση θανάτου μέλους του ΑΣ, ο κληρονόμος, μετά από αίτησή του ή όταν υπάρχουν περισσότεροι κληρονόμοι, αυτός που υποδείχθηκε με έγγραφη συμφωνία τους, υπεισέρχεται σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του μέλους που πέθανε, εφόσον πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου.

6. Σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση, οι συνεταιρικές μερίδες του μέλους που πέθανε αποδίδονται στους κληρονόμους στην ονομαστική τους αξία, μετά από αίτησή τους, μέσα σε ένα (1) έτος από την ημερομηνία θανάτου του μέλους.

Άρθρο 10

Ευθύνη και υποχρεώσεις του μέλους προς τρίτους

1. Η ευθύνη του μέλους του ΑΣ για τις υποχρεώσεις του προς τρίτους είναι επικουρική και περιορίζεται μέχρι του ορίου που καθορίζεται από το καταστατικό και το οποίο μπορεί να είναι ίσο με το ποσό της υποχρεωτικής μερίδας ή με ακέραιο πολλαπλάσιο του ποσού αυτής.

2. Το μέλος έχει την ευθύνη της παραγράφου 1 και μετά την έξοδό του από τον ΑΣ, για υποχρεώσεις που δημιουργήθηκαν όταν ήταν μέλος ή για προηγούμενες υποχρεώσεις, τις οποίες αποδέχθηκε κατά την εγγραφή του.

3. Αξιώσεις τρίτων, από την ευθύνη του μέλους του ΑΣ κατά τις παραγράφους 1 και 2, παραγράφονται μετά την παρέλευση πέντε (5) ετών από τη λήξη του έτους μέσα στο οποίο γεννήθηκαν.

4. Η ευθύνη του μέλους παύει οπωσδήποτε μετά την πάροδο ενός (1) έτους από το πέρας της πτώχευσης ή της εκκαθάρισης του ΑΣ, εκτός αν μέσα στο έτος έχει ασκηθεί εναντίον του αγωγή.

5. Δεν απαγγέλλεται προσωπική κράτηση των μελών του ΑΣ για υποχρεώσεις του ΑΣ προς τρίτους και το Δημόσιο, καθώς και για υποχρεώσεις μεταξύ μελών και ΑΣ.

6. Οι δανειστές μέλους ΑΣ για την ικανοποίηση αξιώσεών τους κατά του μέλους, δεν έχουν δικαίωμα επί της περιουσίας του ΑΣ ή των πλεονασμάτων χρήσεων ή των συνεταιρικών μερίδων, υποχρεωτικών ή προαιρετικών των υπολοίπων μελών.

7. Δεν υπόκεινται σε κατάσχεση ή στη λήψη ασφαλιστικών μέτρων, για οφειλές των μελών προς τρίτους:

- α) Το αντάλλαγμα για τη χρήση των περιουσιακών στοιχείων που έχουν παραχωρηθεί στον ΑΣ.
- β) Τα προϊόντα της παραγωγής των μελών που παραδόθηκαν στον ΑΣ για πώληση ή διάθεση στην αγορά, αυτούσια ή μετά από μεταποίηση ή επεξεργασία.
- γ) Το τίμημα των προϊόντων της περίπτωσης β'.
- δ) Η υποχρεωτική και προαιρετική συνεταιρική μερίδα.

«Τυχόν κατασχέσεις που έχουν επιβληθεί επί του τιμήματος των προϊόντων των μελών Ομάδας Παραγωγών, η οποία είχε συγκροτηθεί στο πλαίσιο Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών, κατ' εφαρμογή του Κανονισμού 2200/1996 του Συμβουλίου της Ε.Ε., για οφειλές της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών, προς οποιονδήποτε, με την οποία Ένωση, η Ομάδα Παραγωγών είχε τον ίδιο Α.Φ.Μ., αίρονται από τη δημοσίευση του παρόντος και τα κατασχεθέντα ποσά αποδίδονται στην Ομάδα Παραγωγών και στους αγρότες, μέλη αυτής».

8. Δεν επιτρέπεται η κατάσχεση στα χέρια του ΑΣ, ως τρίτου, χρημάτων τα οποία έχουν ληφθεί από πιστωτικά ιδρύματα ως δάνειο για λογαριασμό μέλους, καθώς και παροχές σε είδος του ΑΣ προς τα μέλη του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Άρθρο 11

Όργανα διοίκησης

Όργανα διοίκησης του ΑΣ είναι: α) Η γενική συνέλευση, β) το διοικητικό συμβούλιο και γ) το εποπτικό συμβούλιο, εφόσον ο αριθμός των μελών του ΑΣ είναι μεγαλύτερος από τριάντα (30). Αν τα μέλη του ΑΣ είναι λιγότερα από τριάντα (30), δεν απαιτείται εκλογή εποπτικού συμβουλίου, εκτός αν ορίζει διαφορετικά το καταστατικό.

Άρθρο 12

Γενική συνέλευση - Αρμοδιότητες - Σύγκληση

1. Η γενική συνέλευση αποτελεί το ανώτατο όργανο του ΑΣ. Στη γενική συνέλευση μετέχουν αυτοπροσώπως όλα τα μέλη που έχουν εκπληρώσει όλες τις ληξιπρόθεσμες οικονομικές τους υποχρεώσεις προς τον ΑΣ. Στη γενική συνέλευση κάθε μέλος έχει μία (1) ψήφο. Η γενική συνέλευση αποφασίζει για κάθε θέμα για το οποίο δεν προβλέπεται απόφαση από άλλο αρμόδιο όργανο. Στην έναρξη της συνεδρίασης η γενική συνέλευση εκλέγει από τα μέλη της πρόεδρο, γραμματέα και εφορευτική επιτροπή. Δεν εκλέγεται πρόεδρος της γενικής συνέλευσης μέλος του διοικητικού συμβουλίου του ΑΣ.

2. Στην αποκλειστική αρμοδιότητα της γενικής συνέλευσης ανήκουν:

- α) Η τροποποίηση του καταστατικού.
- β) Η συγχώνευση, η παράταση της διάρκειας, η λύση και η αναβίωση του ΑΣ.
- γ) Η εκλογή και η ανάκληση των μελών του διοικητικού συμβουλίου.
- δ) Η έγκριση των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων του άρθρου 22 και ο καθορισμός του τρόπου διάθεσης των πλεονασμάτων της χρήσης.
- ε) Η επιβάρυνση των μελών από τυχόν ζημιές.
- στ) Η μεταβολή της αξίας της συνεταιρικής μερίδας.
- ζ) Η επιβολή εισφοράς στα μέλη.
- η) Η έγκριση του προγράμματος επιχειρηματικής δράσης και ανάπτυξης του ΑΣ, καθώς και του αντίστοιχου προϋπολογισμού.
- θ) Η έγκριση του ετήσιου προϋπολογισμού εσόδων και εξόδων.
- ι) Η απαλλαγή από κάθε ευθύνη των μελών του διοικητικού συμβουλίου.

ια) Η ψήφιση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας και του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης Προσωπικού.

ιβ) Η απόφαση για την αγορά και πώληση ακινήτων.

ιγ) Η απόφαση για τη συγκρότηση και λειτουργία από τα μέλη του ΑΣ Ομάδων Παραγωγών ή Οργανώσεων Παραγωγών, που αντιστοιχούν στους κλάδους παραγωγής και στα βασικά προϊόντα του ΑΣ.

ιδ) Ο ορισμός των ελεγκτών του άρθρου 21 για την επόμενη οικονομική χρήση και ο καθορισμός της αμοιβής τους.

ιε) Η απόφαση απαλλαγής της παραγράφου 4 του άρθρου 8 από την υποχρέωση της παραγράφου 3 του άρθρου 8.

ιστ) Κάθε άλλο θέμα που προβλέπεται στον παρόντα νόμο και στο καταστατικό.

3. Η γενική συνέλευση μπορεί, με απόφασή της, να μεταβιβάζει την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, των περιπτώσεων ια` και ιγ` της παραγράφου 2 στο διοικητικό συμβούλιο.

4. Η γενική συνέλευση συγκαλείται σε τακτική συνεδρίαση από το διοικητικό συμβούλιο με πρόσκληση στην οποία περιλαμβάνονται τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, μία (1) φορά το χρόνο και συνεδριάζει στην έδρα του ΑΣ μέσα σε έξι (6) το πολύ μήνες από τη λήξη της διαχειριστικής χρήσης. Η διαδικασία σύγκλησης της γενικής συνέλευσης και διεύθυνσης των εργασιών της, ορίζεται από το καταστατικό.

5. Η γενική συνέλευση συγκαλείται σε έκτακτη συνεδρίαση από το διοικητικό συμβούλιο για λόγους που προβλέπονται από το νόμο ή το καταστατικό ή όταν αυτό επιβάλλεται από το συμφέρον του ΑΣ.

6. Το ένα πέμπτο (1/5) των μελών του ΑΣ μπορεί να ζητήσει από το διοικητικό συμβούλιο τη σύγκληση έκτακτης γενικής συνέλευσης με την υποχρεωτική αναφορά στην αίτησή του των προς συζήτηση θεμάτων. Το εποπτικό συμβούλιο του ΑΣ μπορεί να ζητήσει από το διοικητικό συμβούλιο τη σύγκληση έκτακτης γενικής συνέλευσης, όταν προκύπτει ανάγκη μετά από έλεγχο που έχει ασκήσει. Αν το διοικητικό συμβούλιο δεν συγκαλέσει τη γενική συνέλευση μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την υποβολή της αίτησης, τα παραπάνω μέλη ή το εποπτικό συμβούλιο έχουν το δικαίωμα σύγκλησής της.

7. Σε ΑΣ με περισσότερα από πεντακόσια (500) μέλη, το καταστατικό μπορεί να προβλέπει την εκλογή αντιπροσωπευτικής γενικής συνέλευσης. Τα μέλη της αντιπροσωπευτικής γενικής συνέλευσης εκλέγονται από τη γενική συνέλευση της παραγράφου 1. Ο ελάχιστος αριθμός των μελών της αντιπροσωπευτικής γενικής συνέλευσης ορίζεται στα τετρακόσια (400) μέλη. Ο αριθμός των τετρακοσίων (400) μελών της αντιπροσωπευτικής γενικής συνέλευσης αυξάνεται κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) για τα επιπλέον μέλη του ΑΣ με πεντακόσια ένα (501) έως τρεις χιλιάδες (3.000) μέλη. Σε ΑΣ με περισσότερα από τρεις χιλιάδες (3.000) μέλη, ο αριθμός των μελών της αντιπροσωπευτικής γενικής συνέλευσης δεν μπορεί να είναι μικρότερος των χιλίων πεντακοσίων (1.500) μελών. Ο ακριβής αριθμός των μελών της αντιπροσωπευτικής γενικής συνέλευσης, τα καθήκοντά τους και ο τρόπος ανάκλησής τους καθορίζονται από το καταστατικό.

Στους ΑΣ που λειτουργεί αντιπροσωπευτική γενική συνέλευση, μπορεί να συγκαλείται έκτακτη γενική συνέλευση του συνόλου των μελών του ΑΣ μετά από αίτημα του ενός εικοστού (1/20) τουλάχιστον των μελών του προς το διοικητικό συμβούλιο, για σπουδαίους λόγους που αφορούν την οικονομική κατάσταση ή/και τη σημαντική μείωση των δραστηριοτήτων του ΑΣ.

8. Η σύγκληση από το διοικητικό συμβούλιο έκτακτης γενικής συνέλευσης του συνόλου των μελών του ΑΣ είναι υποχρεωτική, όταν στην ημερήσια διάταξη περιλαμβάνονται τα θέματα των περιπτώσεων α`, β` και γ` της παραγράφου 3 του άρθρου 13.

Άρθρο 13

Απαρτία γενικής συνέλευσης

1. Η γενική συνέλευση συνεδριάζει νόμιμα, εφόσον κατά την έναρξη της συνεδρίασης ο αριθμός των μελών που παρίστανται ή εκπροσωπούνται σε αυτήν και έχουν δικαίωμα ψήφου είναι μεγαλύτερος από το ήμισυ (1/2) του συνολικού αριθμού των μελών του ΑΣ που έχουν δικαίωμα ψήφου.

2. Αν διαπιστωθεί έλλειψη απαρτίας κατά την έναρξη της συνεδρίασης, η γενική συνέλευση συνέρχεται, χωρίς νέα πρόσκληση, στον ίδιο τόπο, την ίδια ημέρα και ώρα της επόμενης εβδομάδας και με τα ίδια θέματα της αρχικής ημερήσιας διάταξης. Στην επαναληπτική αυτή συνεδρίαση, απαρτία υπάρχει, οποιοσδήποτε και αν είναι ο αριθμός των παριστάμενων ή εκπροσωπούμενων μελών του ΑΣ που έχουν δικαίωμα ψήφου.

3. Κατ' εξαίρεση, αν πρόκειται για αποφάσεις που αφορούν στη:

- α) Μεταβολή του σκοπού του ΑΣ,
  - β) συγχώνευση με άλλον ΑΣ,
  - γ) λύση του ΑΣ,
  - δ) τροποποίηση του καταστατικού του ΑΣ,
  - ε) απαλλαγή της παραγράφου 4 του άρθρου 8 από την υποχρέωση της παραγράφου 3 του άρθρου 8,
- η γενική συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει νόμιμα, εφόσον στην έναρξη της συνεδρίασης παρίστανται ή εκπροσωπούνται σε αυτήν τα δύο τρίτα (2/3) τουλάχιστον του συνολικού αριθμού των μελών του ΑΣ που έχουν δικαίωμα ψήφου. Αν δεν συντελεστεί η απαρτία αυτή, η γενική συνέλευση συνέρχεται σε επαναληπτική συνεδρίαση, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στην παράγραφο 2 και βρίσκεται σε απαρτία, εφόσον στην έναρξη της συνεδρίασης παρίσταται ή εκπροσωπείται σε αυτήν το ήμισυ (1/2) τουλάχιστον του συνολικού αριθμού των μελών που έχουν δικαίωμα ψήφου.

4. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει και άλλα συγκεκριμένα θέματα, στα οποία για τη λήψη των αποφάσεων απαιτείται η απαρτία της παραγράφου 3.

Άρθρο 14

Αποφάσεις γενικής συνέλευσης

1. Η γενική συνέλευση αποφασίζει για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από τον παρόντα νόμο ή το καταστατικό. Οι αποφάσεις της γενικής συνέλευσης είναι υποχρεωτικές για όλα τα μέλη του ΑΣ, έστω και αν διαφωνούν ή είναι απόντα.

2. Κατ' εξαίρεση, η γενική συνέλευση αποφασίζει με αυξημένη πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) των παρόντων μελών για:

- α) Τη μεταβολή του σκοπού του ΑΣ.
- β) Τη συγχώνευση με άλλον ΑΣ.
- γ) Τη λύση του ΑΣ.
- δ) Την τροποποίηση του καταστατικού του ΑΣ.
- ε) Την απαλλαγή της παραγράφου 4 του άρθρου 8 από την υποχρέωση της παραγράφου 3 του άρθρου 8.

Το καταστατικό μπορεί να ορίζει και άλλα θέματα στα οποία, για τη λήψη αποφάσεων, απαιτείται η πλειοψηφία που προβλέπεται στην παρούσα παράγραφο.

3. Η γενική συνέλευση αποφασίζει με μυστική ψηφοφορία για τα θέματα που αφορούν:

- α) Αρχαιρεσίες.
- β) Απαλλαγή από την ευθύνη των μελών του διοικητικού συμβουλίου.
- γ) Έγκριση των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων του άρθρου 22.
- δ) Προσωπικά θέματα.
- ε) Ανάκληση των μελών του διοικητικού συμβουλίου.
- στ) Διαγραφή μέλους ΑΣ.
- ζ) Οποιοδήποτε άλλο θέμα, εφόσον το ζητήσει το ένα πέμπτο (1/5) τουλάχιστον των μελών που παρίστανται στη συνεδρίαση της γενικής συνέλευσης όπου λαμβάνεται η απόφαση.

4. Αν τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου δεν απαλλαγούν από την ευθύνη ή δεν εγκριθούν οι ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του άρθρου 22, η γενική συνέλευση, στην ίδια συνεδρίαση, μετά την ανάγνωση της έκθεσης των ελεγκτών, αποφασίζει για την ανάκληση ή μη των μελών του

διοικητικού συμβουλίου. Αν τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου ανακληθούν, η γενική συνέλευση, στην ίδια συνεδρίαση, εκλέγει προσωρινό διοικητικό συμβούλιο, το οποίο υποχρεούται μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών να συγκαλέσει νέα γενική συνέλευση των μελών του ΑΣ, με θέμα την εκλογή νέου διοικητικού συμβουλίου.

5. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου δικαιούνται να μετάσχουν στην ψηφοφορία για τα θέματα της απαλλαγής από την ευθύνη τους.

Άρθρο 15

Προσβολή αποφάσεων γενικής συνέλευσης

1. Αποφάσεις της γενικής συνέλευσης που είναι αντίθετες στο νόμο ή στο καταστατικό είναι άκυρες.

2. Η ακυρότητα των αποφάσεων της παραγράφου 1 κηρύσσεται με απόφαση του Ειρηνοδικείου της έδρας του ΑΣ, μετά από αίτηση μέλους του ΑΣ ή της αρμόδιας αρχής του άρθρου 18 ή τρίτου που έχει έννομο συμφέρον, η οποία εκδικάζεται κατά τη διαδικασία της εκουσίας δικαιοδοσίας. Η αίτηση ασκείται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από τη λήψη της απόφασης από τη γενική συνέλευση και κοινοποιείται στον ΑΣ.

3. Η απόφαση του Ειρηνοδικείου που εκδίδεται, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο υπόκειται σε έφεση, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Δικαίωμα άσκησης έφεσης έχει και η αρμόδια αρχή του άρθρου 18. Αν η απόφαση δεν επιδοθεί, η έφεση ασκείται εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση της απόφασης.

Άρθρο 16

Διοικητικό και εποπτικό συμβούλιο

1. Το διοικητικό και το εποπτικό συμβούλιο εκλέγονται από τη γενική συνέλευση με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία. Μέλη του διοικητικού και του εποπτικού συμβουλίου μπορεί να εκλεγούν φυσικά πρόσωπα μέλη του ΑΣ, καθώς και οι νόμιμοι εκπρόσωποι των νομικών προσώπων μελών του ΑΣ. Ο αριθμός των μελών τους ορίζεται από το καταστατικό και είναι πάντοτε περιττός. Τα μέλη δεν μπορεί να είναι λιγότερα από τρία (3). Η διάρκεια της θητείας των μελών του διοικητικού και εποπτικού συμβουλίου ορίζεται από το καταστατικό και δεν μπορεί να είναι μικρότερη των τριών (3) ετών ούτε μεγαλύτερη των πέντε (5) ετών. Οι πρόεδροι των δύο συμβουλίων μπορούν να εκλεγούν μόνο για δύο (2) συνεχόμενες θητείες και ανακαλούνται ελεύθερα από τη γενική συνέλευση. Οι ιδιότητες μελών του διοικητικού και μέλους του εποπτικού συμβουλίου δεν επιτρέπεται να συμπίπτουν. Μεταξύ των μελών του διοικητικού συμβουλίου και του εποπτικού συμβουλίου δεν επιτρέπεται να υπάρχει συγγενική σχέση πρώτου βαθμού, εξ αίματος ή εξ αγχιστείας.

2. Αν τρεις (3) μήνες πριν από την εκλογή των μελών του διοικητικού συμβουλίου, ο αριθμός προσωπικού του ΑΣ είναι μεγαλύτερος από είκοσι (20) άτομα, στο διοικητικό συμβούλιο μετέχει εκπρόσωπος του παραπάνω προσωπικού, ως επιπλέον μέλος του. Ο εκπρόσωπος αυτός συμμετέχει με δικαίωμα ψήφου μόνο σε θέματα προσωπικού.

3. Το διοικητικό συμβούλιο εκπροσωπεί τον ΑΣ δικαστικώς και εξωδίκως. Την εκπροσώπησή του αυτή μπορεί να την αναθέτει στον πρόεδρο ή σε άλλο μέλος του ή στον κατά την παράγραφο 11 γενικό διευθυντή ή διευθυντή. Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί επίσης να αναθέτει την άσκηση αρμοδιοτήτων του σε μέλος αυτού ή σε στέλεχος ή υπάλληλο του ΑΣ.

4. Το διοικητικό συμβούλιο συνεδριάζει τουλάχιστον μία (1) φορά το μήνα και είναι αρμόδιο να αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά στη διοίκηση του ΑΣ, στη διαχείριση της περιουσίας και των υποθέσεών του και στην επιδίωξη του σκοπού του. Οι αρμοδιότητες του διοικητικού συμβουλίου καθορίζονται στο καταστατικό.

5. Το εποπτικό συμβούλιο ελέγχει τις πράξεις του διοικητικού συμβουλίου και την τήρηση των διατάξεων του νόμου, του καταστατικού και των αποφάσεων της γενικής συνέλευσης. Το εποπτικό συμβούλιο έχει δικαίωμα και υποχρέωση να λαμβάνει γνώση οποιουδήποτε βιβλίου, εγγράφου ή

στοιχείου του ΑΣ και να παρακολουθεί την πορεία των υποθέσεων του ΑΣ. Το εποπτικό συμβούλιο μπορεί να υποβάλλει προτάσεις στο διοικητικό συμβούλιο, για τη βελτίωση των οικονομικών μεγεθών, την ανάπτυξη του ΑΣ και εισηγείται προγράμματα συνεταιριστικής εκπαίδευσης των υπηρεσιακών και αιρετών στελεχών, καθώς και των μελών του ΑΣ. Το εποπτικό συμβούλιο αν διαπιστώσει παραβάσεις του νόμου, του καταστατικού και των αποφάσεων της γενικής συνέλευσης υποδεικνύει στο διοικητικό συμβούλιο την επανόρθωσή τους με σχετική έκθεσή του και συγκαλεί γενική συνέλευση, όταν θεωρεί ότι πρόκειται για σοβαρές παραβάσεις που μπορεί να βλάψουν τα συμφέροντα του ΑΣ. Στις περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου, το εποπτικό συμβούλιο υποβάλλει τη σχετική έκθεσή του και στην αρμόδια αρχή του άρθρου 18.

6. Το διοικητικό και το εποπτικό συμβούλιο βρίσκονται σε απαρτία όταν τα παρόντα μέλη είναι περισσότερα από τα απόντα, σε καμία όμως περίπτωση δεν μπορεί τα παρόντα μέλη να είναι λιγότερα από τρία (3). Το διοικητικό και το εποπτικό συμβούλιο αποφασίζουν με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών.

7. Τα μέλη του διοικητικού και του εποπτικού συμβουλίου ευθύνονται προσωπικά και εις ολόκληρον έκαστο για κάθε ζημιά που προκάλεσαν στον ΑΣ κατά την άσκηση των καθηκόντων τους από δόλο ή βαριά αμέλεια. Οι αξιώσεις του ΑΣ παραγράφονται πέντε (5) έτη αφότου ο ΑΣ διαπίστωσε τη ζημιά, εκτός αν πρόκειται για ζημιά από δόλο, οπότε παραγράφονται μετά από δέκα (10) έτη. Σε κάθε περίπτωση επί της παραγραφής αξιώσεων του ΑΣ κατά των μελών του διοικητικού και εποπτικού συμβουλίου από αδικοπραξία, εφαρμόζεται το τρίτο εδάφιο του άρθρου 937 του Αστικού Κώδικα.

8. Μέλος του διοικητικού και εποπτικού συμβουλίου δεν μπορεί να ψηφίζει στις συνεδριάσεις του για θέματα που αφορούν το ίδιο το μέλος, το σύζυγο ή συγγενείς του εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι και δεύτερου βαθμού.

9. Αν ο πρόεδρος ή μέλος του διοικητικού και εποπτικού συμβουλίου είναι αντίδικοι του ΑΣ, αυτός εκπροσωπείται κατά την αντίστοιχη δίκη από μέλος του, ειδικώς εξουσιοδοτημένο από τον ΑΣ για το σκοπό αυτό, εκτός αν η γενική συνέλευση διορίσει ειδικούς εκπροσώπους.

10. Τα μέλη του διοικητικού και εποπτικού συμβουλίου δεν αμείβονται. Με απόφαση της γενικής συνέλευσης μπορεί να προβλέπεται αμοιβή του Προέδρου του διοικητικού συμβουλίου, εφόσον ο κύκλος εργασιών του ΑΣ υπερβαίνει τα δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ.

Το καταστατικό του ΑΣ μπορεί να προβλέπει την παροχή στα μέλη του διοικητικού και εποπτικού Συμβουλίου:

α) Εξόδων κίνησης, διαμονής και αποζημίωσης για υπηρεσίες εκτός της Περιφερειακής Ενότητας που βρίσκεται η έδρα του ΑΣ, και

β) εξόδων παράστασης για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις των συμβουλίων αυτών.

Το ύψος των εξόδων κίνησης, διαμονής και παράστασης των μελών του διοικητικού και του εποπτικού Συμβουλίου καθορίζεται με απόφαση της γενικής συνέλευσης, ύστερα από εισήγηση του διοικητικού συμβουλίου.

11. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει τη δυνατότητα διορισμού από το διοικητικό συμβούλιο γενικού διευθυντή ή διευθυντή στον οποίο να ανατίθεται με σύμβαση η μερική ή ολική άσκηση των εξουσιών και αρμοδιοτήτων του διοικητικού συμβουλίου, εκτός από εκείνες που, κατά το νόμο ή το καταστατικό, απαιτούν συλλογική ενέργεια, καθώς και τη διεύθυνση και διαχείριση των υποθέσεων του ΑΣ. Ο διορισμός γενικού διευθυντή ή διευθυντή στους ΑΣ με κύκλο εργασιών πάνω από ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ, είναι υποχρεωτικός. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου καθορίζονται τα δικαιώματα, οι υποχρεώσεις και οι αρμοδιότητες του γενικού διευθυντή ή διευθυντή. Ο γενικός διευθυντής ή διευθυντής επιλέγεται από το διοικητικό συμβούλιο μετά από προκήρυξη που δημοσιεύεται σε μία ημερήσια εφημερίδα της Περιφερειακής Ενότητας της έδρας του ΑΣ, και αν δεν εκδίδεται τέτοια σε μία περιοδική εφημερίδα της Περιφερειακής Ενότητας της έδρας του ΑΣ και σε μία ημερήσια εφημερίδα πανελληνίας κυκλοφορίας, καθώς και στον ιστότοπο του ΑΣ, αν διαθέτει.

12. Οι διατάξεις του ν. 3213/2003 (Α` 309), έχουν εφαρμογή για τους προέδρους του διοικητικού συμβουλίου και τους γενικούς διευθυντές ή διευθυντές των ΑΣ που έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών άνω

των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) ευρώ. Η διάταξη αυτή ισχύει και για τους Κλαδικούς Εθνικούς ΑΣ και Κλαδικούς ΑΣ του άρθρου 31 και τις Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις του άρθρου 33.

13. Όλα τα μέλη των διοικητικών και εποπτικών συμβουλίων ΑΣ παρακολουθούν άπαξ, κατά τη διάρκεια των πρώτων έξι (6) μηνών της θητείας τους, τη βασική συνεταιριστική εκπαίδευση για θέματα, όπως είναι ιδίως ο σκοπός, η φιλοσοφία και ο τρόπος οργάνωσης, διαχείρισης και λειτουργίας των ΑΣ, με σεμινάρια που οργανώνονται με την συνδρομή του ταμείου του άρθρου 39. Σε περίπτωση άρνησης ή υπαίτιας παράλειψης, τα μέλη αντικαθίστανται από μέλη που πληρούν την προϋπόθεση της παρούσας παραγράφου, σύμφωνα με τις παραγράφους 5 και 7 του άρθρου 17.

14. Είναι δυνατή η διεξαγωγή συνεδρίασης του διοικητικού συμβουλίου μέσω τηλεδιάσκεψης, εφόσον τούτο προβλέπεται από το καταστατικό, στο οποίο καθορίζονται οι τεχνικές προδιαγραφές ασφαλείας, οι προϋποθέσεις ενημέρωσης των μελών, η διαδικασία της εξ αποστάσεως συμμετοχής και κάθε σχετικό θέμα.

Άρθρο 17

Αρχαιρεσίες

«1. Οι εκλογές για την ανάδειξη των μελών του διοικητικού και εποπτικού συμβουλίου του Αγροτικού Συνεταιρισμού, καθώς και των αντιπροσώπων σε άλλα νομικά πρόσωπα που συμμετέχει ο Αγροτικός Συνεταιρισμός διενεργούνται από εφορευτική επιτροπή της οποίας προεδρεύει δικηγόρος που διορίζεται από το Δικηγορικό Σύλλογο της έδρας του Αγροτικού Συνεταιρισμού. Αν τα μέλη του Αγροτικού Συνεταιρισμού είναι λιγότερα από τριάντα (30), οι εκλογές διενεργούνται χωρίς την παρουσία δικηγόρου, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά από το καταστατικό. Η διαδικασία εκλογής και ο αριθμός των μελών της εφορευτικής επιτροπής καθορίζονται από το καταστατικό. Για τις αρχαιρεσίες τηρείται από την εφορευτική επιτροπή πρακτικό. Το ποσοστό των γυναικών υποψηφίων να εκλεγούν μέλη του διοικητικού και εποπτικού συμβουλίου, αντιστοιχεί κατ' ελάχιστο στο ποσοστό των γυναικών μελών του Αγροτικού Συνεταιρισμού. Τυχόν δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στην επόμενη ακέραια μονάδα».

2. Η εκλογή των μελών του διοικητικού και του εποπτικού συμβουλίου διενεργείται με μυστική ψηφοφορία και με ενιαίο ψηφοδέλτιο. Στο ψηφοδέλτιο αναγράφονται με αλφαβητική σειρά τα ονοματεπώνυμα των υποψηφίων.

3. Ο αριθμός των σταυρών προτίμησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα τρίτο (1/3) του όλου αριθμού των μελών του διοικητικού ή εποπτικού συμβουλίου. Αν προκύπτει κλάσμα ισχύει ο αμέσως επόμενος ακέραιος αριθμός. Ψηφοδέλτια που περιέχουν αριθμό σταυρών μεγαλύτερο από αυτόν που ορίζεται από το καταστατικό ή χωρίς σταυρό είναι άκυρα.

4. Εκλεγέντες είναι αυτοί που συγκέντρωσαν τις περισσότερες ψήφους. Αν υπάρχει ισοψηφία γίνεται κλήρωση. Όσοι δεν εκλεγούν είναι επιλαχόντες κατά τη σειρά του αριθμού των ψήφων που έλαβαν.

5. Οι επιλαχόντες καταλαμβάνουν θέσεις τακτικών μελών που κενώνονται μέχρι τη λήξη της θητείας τους.

6. Το διοικητικό και εποπτικό συμβούλιο στην πρώτη, μετά την εκλογή τους, συνεδρίαση συγκροτούνται σε σώμα, σύμφωνα με το καταστατικό.

Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει τη δυνατότητα και τις προϋποθέσεις ανακατανομής των αξιωμάτων στο διοικητικό συμβούλιο. Αν στο καταστατικό δεν υπάρχει σχετική πρόβλεψη, η ανακατανομή των αξιωμάτων μπορεί να γίνει, εφόσον αποφασισθεί, από τα δύο τρίτα (2/3) του συνόλου των μελών του. Όταν προκύπτει κλάσμα, ισχύει ο αμέσως επόμενος ακέραιος αριθμός.

7. Αν κενωθεί η θέση μέλους του διοικητικού ή του εποπτικού συμβουλίου και δεν υπάρχουν επιλαχόντα μέλη, το διοικητικό συμβούλιο με απόφαση των λοιπών μελών του, συμπληρώνει την κενή

θέση με την εκλογή σε αυτήν μέλους του ΑΣ. Τα ως άνω οριζόμενα μέλη διατηρούν την ιδιότητά τους αυτή μέχρι τη σύγκληση της πρώτης τακτικής ή έκτακτης γενικής συνέλευσης, η οποία επικυρώνει την εκλογή τους ή, σε αντίθετη περίπτωση, εκλέγει νέα μέλη. Αν παραιτηθεί η πλειοψηφία ή το σύνολο των μελών του διοικητικού συμβουλίου και δεν υπάρχουν επιλαχόντα μέλη, διενεργούνται αρχαιρείσεις.

8. Δεν μπορεί να εκλεγεί μέλος στο διοικητικό και εποπτικό συμβούλιο του ΑΣ:

α) Φυσικό πρόσωπο το οποίο καταδικάσθηκε με τελεσίδικη δικαστική απόφαση σε οποιαδήποτε ποινή για: κλοπή, απάτη, υπεξαίρεση (κοινή ή στην υπηρεσία), εκβίαση, πλαστογραφία, ψευδορκία, απιστία, δωροδοκία, παράβαση καθήκοντος, υπαρπαγή ψευδούς βεβαίωσης, υπεξαγωγή εγγράφου, λαθρεμπορία και εμπορία ναρκωτικών και για τα αδικήματα που προβλέπονται στο άρθρο 28.

β) Μέλος του ΑΣ που δεν τηρεί τις υποχρεώσεις του, όπως αυτές προβλέπονται στον παρόντα νόμο και στο καταστατικό. Η εκπλήρωση της υποχρέωσης της παραγράφου 3 του άρθρου 8 βεβαιώνεται εγγράφως για κάθε μέλος που είναι υποψήφιο ενώπιον της εφορευτικής επιτροπής από τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του ΑΣ πριν την έναρξη της εκλογικής διαδικασίας.

γ) Πρόσωπο του οποίου η εκλογή προσκρούει σε όσα προβλέπονται στα τρία τελευταία εδάφια της παραγράφου 1 του άρθρου 16.

δ) Όποιος εργάζεται στον ΑΣ με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ή έργου.

Για τα κωλύματα της παρούσας παραγράφου, εκτός από αυτό του δεύτερου εδαφίου της περίπτωσης β', κάθε υποψήφιο μέλος για το διοικητικό και το εποπτικό συμβούλιο, υποχρεούται να προσκομίσει στον πρόεδρο της εφορευτικής επιτροπής, υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α' 75) με την οποία δηλώνεται ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του τα κωλύματα των περιπτώσεων αυτών.

Αν κατά τη διάρκεια της θητείας του οργάνου διαπιστωθεί για μέλος του η ύπαρξη οποιουδήποτε από τα κωλύματα της παρούσας παραγράφου, το μέλος αυτό εκπίπτει αυτοδικαίως από μέλος του οργάνου και εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 5 και 7.

9. Με το καταστατικό ρυθμίζονται τα θέματα διαδικασίας εκλογής του διοικητικού και του εποπτικού συμβουλίου, καθώς και των αντιπροσώπων του ΑΣ σε άλλα νομικά πρόσωπα όπου συμμετέχει, που δεν ρυθμίζονται στον παρόντα νόμο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ` ΕΠΟΠΤΕΙΑ - ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Άρθρο 18

Κρατική εποπτεία αγροτικού συνεταιρισμού

Η εποπτεία επί των ΑΣ ασκείται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δια της Διεύθυνσης Οικονομικών Ελέγχων και Επιθεώρησης, στο εξής αρμόδια αρχή. Η εποπτεία αφορά τη σύννομη λειτουργία και την υποβοήθηση του έργου των ΑΣ, τη διαπίστωση της νομιμότητας των πράξεων και την ορθή εφαρμογή των διατάξεων του νόμου, του καταστατικού και των αποφάσεων των οργάνων διοίκησης, και περιλαμβάνει, ιδίως, την τήρηση των διατάξεων των νόμων, του καταστατικού και των αποφάσεων των γενικών συνελεύσεων, την τήρηση του μητρώου του άρθρου 19 και την αξιολόγησή τους μέσω αυτού, την εξακρίβωση της αλήθειας των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και γενικά των βιβλίων και στοιχείων που τηρούνται από τους ΑΣ, καθώς και την εξακρίβωση της καταβολής της αξίας των συνεταιρικών μερίδων ή άλλων ληξιπρόθεσμων οικονομικών υποχρεώσεων των μελών τους.

Άρθρο 19

Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών και άλλων συλλογικών φορέων

1. Οι ΑΣ, οι Κλαδικοί Εθνικοί ΑΣ και Κλαδικοί ΑΣ του άρθρου 31, οι Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 33, οι αναγκαστικοί συνεταιρισμοί του άρθρου 32 και το ταμείο

του άρθρου 39 καταχωρίζονται στο Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών και άλλων συλλογικών φορέων, στο εξής μητρώο, το οποίο τηρείται από την αρμόδια αρχή και αποτελεί ψηφιακή βάση δεδομένων.

2. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων συμπληρώνονται ή τροποποιούνται η μορφή, το περιεχόμενο, η διαδικασία καταγραφής σε αυτό, η τήρηση του μητρώου, καθώς και κάθε άλλο σχετικό με το μητρώο θέμα.

3. Οι ΑΣ απαλλάσσονται από την υποχρέωση εγγραφής τους στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (ΓΕΜΗ), στο Μητρώο Εμπόρων του ν. 3955/2011 (Α` 89) και στα Εμπορικά Επιμελητήρια της περιφέρειάς τους.

Άρθρο 20

Καταχώριση των αγροτικών συνεταιρισμών στο μητρώο

1. Οι ΑΣ υποχρεούνται να υποβάλλουν αίτηση καταχώρισης στο μητρώο του άρθρου 19. Η αίτησή τους υποβάλλεται μέσα σε ένα (1) μήνα από την ημερομηνία καταχώρισης στο βιβλίο μητρώου που τηρείται στο Ειρηνοδικείο, σύμφωνα με το άρθρο 4.

2. Με την αίτηση της εγγραφής τους στο μητρώο οι ΑΣ υποχρεούνται να υποβάλλουν ηλεκτρονικά στην αρμόδια αρχή:

α) Αντίγραφο του καταστατικού τους και βεβαίωση εγγραφής τους στο βιβλίο μητρώου αγροτικών συνεταιρισμών του αρμόδιου Ειρηνοδικείου.

β) Κατάσταση των ιδρυτικών μελών του ΑΣ με το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία και το ΑΦΜ τους, σύμφωνα με το βιβλίο μητρώου μελών, και βεβαίωση ότι έχουν καταβάλει το ποσοστό της αξίας της συνεταιρικής τους μερίδας, σύμφωνα με το άρθρο 9.

γ) Συνοπτικό επιχειρησιακό πλάνο διάρκειας τριών (3) ετών για τη λειτουργία τους, που περιγράφει τις δραστηριότητες τους σε συγκεκριμένους τομείς παραγωγής, τις ποσότητες που πρόκειται να διαχειριστούν, τις προγραμματισμένες δράσεις και τυχόν επενδυτικά σχέδια που προτίθενται να αναλάβουν για την υλοποίησή του.

Τα στοιχεία που υποβάλλονται από τους ΑΣ, επαληθεύονται από την αρμόδια αρχή και με βάση την πληρότητά τους, οι ΑΣ εγγράφονται ή όχι στο μητρώο. Από της εγγραφής αυτής, παρέχεται στους ΑΣ αριθμός μητρώου ο οποίος αναγράφεται υποχρεωτικά, σε κάθε έγγραφο που εκδίδουν, καθώς και στον ιστότοπό τους, εφόσον διαθέτουν. Για την απόκτηση ΑΦΜ από την αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (ΔΟΥ), οι ΑΣ προσκομίζουν σε αυτήν βεβαίωση εγγραφής τους στο μητρώο που χορηγείται από την αρμόδια αρχή και αναγράφει τον αριθμό μητρώου.

Μετά την εκλογή του οριστικού διοικητικού συμβουλίου και του εποπτικού συμβουλίου, αποστέλλεται μέσα σε ένα (1) μήνα στην αρμόδια αρχή πρακτικό των αρχαιρεσιών για την ανάδειξη του διοικητικού ή/και του εποπτικού Συμβουλίου των ΑΣ, το οποίο προβλέπεται στο έκτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 17.

3. Ως τις 30 Ιουνίου εκάστου έτους οι ΑΣ υποχρεούνται να υποβάλουν ηλεκτρονικά στο μητρώο τακτικές δηλώσεις, με τις οποίες δηλώνουν τυχόν μεταβολές των στοιχείων της παραγράφου 2, καθώς και:

α) Τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του άρθρου 22.

β) Την έκθεση ελέγχου των ελεγκτών του άρθρου 21.

γ) Το αποδεικτικό της αποστολής του καταλόγου υπόχρεων προσώπων προς τα αρμόδια όργανα ελέγχου των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης, σύμφωνα με την παράγραφο 12 του άρθρου 16.

δ) Υπεύθυνη δήλωση του Προέδρου του διοικητικού συμβουλίου ότι τα μέλη του ΑΣ παραδίδουν την παραγωγή τους ή/και προμηθεύονται τα εφόδιά τους, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 8.

4. Οι ΑΣ διαγράφονται από το μητρώο για λόγους που αφορούν τη μη υποβολή των απαιτούμενων εγγράφων και δικαιολογητικών που επισυνάπτονται στην τακτική δήλωση της παραγράφου 3 και τη μη τήρηση των διατάξεων του νόμου και του καταστατικού, όπως οι λόγοι αυτοί εξειδικεύονται με την υπουργική απόφαση της παραγράφου 5.

5. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται τα κριτήρια αξιολόγησης των τακτικών δηλώσεων της παραγράφου 3, επιπλέον απαιτούμενα έγγραφα και δικαιολογητικά που επισυνάπτονται στην τακτική δήλωση της παραγράφου 3, καθώς και η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής τους, οι λόγοι και η διαδικασία διαγραφής των ΑΣ από το μητρώο και ρυθμίζεται κάθε σχετικό θέμα. Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι διοικητικές κυρώσεις που επιβάλλονται από την αρμόδια αρχή, στην περίπτωση μη σύννομης λειτουργίας των ΑΣ και ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με την άσκηση της κρατικής εποπτείας.

Άρθρο 21

Έλεγχος

1. Ο οικονομικός, λογιστικός και διαχειριστικός έλεγχος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων του άρθρου 22 των ΑΣ και, αν συντρέχει περίπτωση, των ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, διενεργείται ετησίως, με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, από έναν (1) τουλάχιστον νόμιμο ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο του ν. 3693/2008 (Α` 174), για τους ΑΣ για τους οποίους συντρέχουν οι προϋποθέσεις τακτικού ελέγχου των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των νομικών οντοτήτων του ν. 4308/2014 (Α` 251) από τους ελεγκτές αυτούς, σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 4336/2015 (Α` 94). Στους λοιπούς ΑΣ διενεργείται από έναν (1) τουλάχιστον ελεγκτή που έχει άδεια άσκησης οικονομολογικού επαγγέλματος, σύμφωνα με το Π.δ. 475/1991 (Α` 176).

2. Οι ΑΣ που έχουν λιγότερα από πενήντα (50) μέλη και ο ετήσιος κύκλος εργασιών τους είναι μέχρι πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ, μπορούν να υποβάλλουν τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις τους στον έλεγχο της παραγράφου 1 κάθε τρεις (3) συνεχόμενες διαχειριστικές χρήσεις σρωευτικά.

3. Δεν μπορούν να ορισθούν ως ελεγκτές μέλη και υπάλληλοι του ΑΣ που ελέγχεται ή συγγενείς αυτών εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι και δεύτερου βαθμού.

4. Οι ελεγκτές και ισάριθμοι αναπληρωτές τους ορίζονται από την προηγούμενη τακτική γενική συνέλευση του ΑΣ, εκτός από τους ελεγκτές της πρώτης εταιρικής χρήσης, οι οποίοι ορίζονται από το καταστατικό. Η αμοιβή των ελεγκτών ορίζεται με την απόφαση ορισμού τους ή από το καταστατικό. Οι ελεγκτές μπορούν να επαναδιορίζονται, μέχρι και για πέντε (5) συνεχείς χρήσεις.

5. Οι ελεγκτές υποχρεούνται να υποβάλλουν το πόρισμα του ελέγχου τους μαζί με τις απαραίτητες πληροφορίες στο διοικητικό συμβούλιο του ΑΣ που ελέγχεται, το αργότερο τριάντα (30) ημέρες πριν από τη γενική συνέλευση, καθώς και να υποβάλλουν αντίγραφο του πορίσματος στην αρμόδια αρχή του άρθρου 18. Στο πόρισμα πρέπει να προσδιορίζεται η πορεία της οικονομικής κατάστασης του ΑΣ στο πλαίσιο των καταστατικών του σκοπών και των ετήσιων προγραμμάτων δράσης του. Το διοικητικό συμβούλιο του ΑΣ υποχρεούται να ανακοινώσει το ως άνω πόρισμα στην πρώτη μετά τον έλεγχο γενική συνέλευση των μελών του και να καλεί εγγράφως τους ελεγκτές πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση της γενικής συνέλευσης, για να παρίσταται σε αυτήν. Οι ελεγκτές υποχρεούνται να παρίστανται στη γενική συνέλευση και να παρέχουν οποιαδήποτε πληροφορία ή διευκρίνιση τους ζητηθεί. Αν από το πόρισμα του ελέγχου υπάρχουν ενδείξεις ότι έχουν τελεστεί πράξεις που τιμωρούνται από τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα ή ειδικών ποινικών νόμων, οι ελεγκτές υποχρεούνται να υποβάλλουν εντός δέκα (10) ημερών το πόρισμά τους στην αρμόδια Εισαγγελική Αρχή και να γνωστοποιήσουν στην αρμόδια αρχή την ως άνω υποβολή.

6. Ο ΑΣ που ελέγχεται υποχρεούται να θέτει στη διάθεση των ελεγκτών κατάλληλο χώρο, όλα τα λογιστικά βιβλία, στοιχεία (παραστατικά) και λογαριασμούς και να παρέχει κάθε άλλο στοιχείο και πληροφορία που χρειάζονται οι ελεγκτές για την εκτέλεση του έργου του.

Οι ελεγκτές ελέγχουν ιδίως:

α) Τη νομιμότητα των αποφάσεων και των πράξεων των οργάνων διοίκησης του ΑΣ.

β) Τη λογιστική τάξη και ιδίως αν τηρήθηκαν οι αρχές και κανόνες της λογιστικής επιστήμης.

γ) Την οικονομική κατάσταση του ΑΣ, που προκύπτει από τον έλεγχο των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων και την έκθεση πεπραγμένων διαχείρισης του διοικητικού συμβουλίου.

δ) Τη διαχειριστική τάξη, όσον αφορά μόνο τη νομιμότητα της πραγματοποίησης των δαπανών.

Ο έλεγχος αυτός αποσκοπεί κυρίως στη διαπίστωση τυχόν ατασθαλιών, καταχρήσεων ή άλλων παραβάσεων που έχουν διαπραχθεί και τον εντοπισμό των υπεύθυνων.

7. Οι ελεγκτές, με αίτησή τους προς το διοικητικό συμβούλιο, στην οποία αναφέρουν τα προς συζήτηση θέματα, μπορεί να ζητήσουν τη σύγκληση έκτακτης γενικής συνέλευσης. Το Διοικητικό Συμβούλιο συγκαλεί υποχρεωτικά τη γενική συνέλευση μέσα σε ένα (1) μήνα από την υποβολή της αίτησης, με θέματα ημερήσιας διάταξης αυτά που αναφέρονται στην αίτηση.

8. Κατά τα λοιπά, για τη διενέργεια του ελέγχου από τους νόμιμους ελεγκτές ή τα ελεγκτικά γραφεία του ν. 3693/2008, σύμφωνα με την παράγραφο 1, εφαρμόζονται οι διατάξεις των νόμων 4336/2015 και 3693/2008.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ` ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Άρθρο 22

Διαχειριστική χρήση

1. Η διαχειριστική χρήση δεν μπορεί να περιλαμβάνει περισσότερους από δώδεκα (12) μήνες.

2. Κατά τη λήξη της χρήσης κλείνονται τα λογιστικά βιβλία του ΑΣ, ενεργείται η απογραφή της περιουσίας του, καταρτίζονται οι ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4308/2014 και υποβάλλονται από το διοικητικό συμβούλιο στην τακτική γενική συνέλευση μαζί με την έκθεση των ελεγκτών του άρθρου 21 και την έκθεση διαχείρισης πεπραγμένων του διοικητικού συμβουλίου για το έτος που έληξε.

3. Το διοικητικό συμβούλιο συντάσσει πρόγραμμα δράσης και ανάπτυξης του ΑΣ για την επόμενη χρήση, το οποίο συνοδεύεται από προϋπολογισμό εσόδων - εξόδων και το υποβάλλει για έγκριση στην τακτική γενική συνέλευση.

4. Ο ΑΣ έχει υποχρέωση να δημοσιεύει κατ' έτος τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του στον ιστότοπο του ΑΣ, εφόσον διαθέτει, καθώς και στον ιστότοπο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, το αργότερο είκοσι (20) ημέρες πριν από την ημερομηνία σύγκλησης της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης, η οποία τις εγκρίνει.

Άρθρο 23

Διαχειριστικό υπόλοιπο - Πλεονάσματα - Κέρδη - Τηρούμενα βιβλία

1. Αν από τα ακαθάριστα έσοδα του ΑΣ αφαιρεθούν οι κάθε είδους δαπάνες, οι ζημιές, οι αποσβέσεις και οι τόκοι των προαιρετικών μερίδων, το υπόλοιπο που απομένει αποτελεί το διαχειριστικό υπόλοιπο της χρήσης. Το διαχειριστικό υπόλοιπο περιλαμβάνει πλεονάσματα και κέρδη. Τα πλεονάσματα προέρχονται από τις συναλλαγές του ΑΣ με τα μέλη του και με μέλη - επενδυτές που συναλλάσσονται με τον ΑΣ. Το πέραν του πλεονάσματος υπόλοιπο λογίζεται ότι προέρχεται από τις συναλλαγές με τρίτους και αποτελεί κέρδος. Για φορολογικούς σκοπούς διανομής του πλεονάσματος και τήρησης των αποθεματικών, τηρούνται διακριτοί λογαριασμοί για το σχηματισμό των πλεονασμάτων και των κερδών.

2. Ο ΑΣ, με απόφαση της γενικής του συνέλευσης, μπορεί να παρέχει τις υπηρεσίες του και σε τρίτους μη μέλη του ΑΣ, που δεν κατέχουν προαιρετικές μερίδες. Ο όγκος των συναλλαγών του ΑΣ με τους

τρίτους σε σχέση με τα μέλη του καθορίζεται από το καταστατικό. Οι όροι αγοράς προϊόντων τρίτων από τον ΑΣ και διάθεσης σε αυτούς εφοδίων δεν μπορεί να είναι ευνοϊκότεροι από τους αντίστοιχους όρους συναλλαγών του ΑΣ με τα μέλη του.

3. Από τα πλεονάσματα κρατείται ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού. Η κράτηση αυτή παύει να είναι υποχρεωτική όταν το τακτικό αποθεματικό φθάσει στο ύψος του συνολικού ποσού των υποχρεωτικών μερίδων των μελών του ΑΣ και επαναφέρεται αν το τακτικό αποθεματικό υστερήσει έναντι του συνολικού ποσού των μερίδων των μελών. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει μεγαλύτερο ποσοστό κράτησης. Το μέρος των πλεονασμάτων που μεταφέρεται στο τακτικό αποθεματικό λογίζεται ως ισόποση εισφορά των μελών. Αν το καταστατικό προβλέπει συμμετοχή των προαιρετικών μερίδων στα πλεονάσματα τα ποσά που αναλογούν αφαιρούνται πριν από οποιαδήποτε άλλη χρησιμοποίηση των πλεονασμάτων.

4. Το υπόλοιπο των πλεονασμάτων, που απομένει μετά την κράτηση της παραγράφου 3, διατίθεται για την:

- α) Απόδοση στα μέλη, ανάλογα με τις συναλλαγές τους με τον ΑΣ.
- β) Ανάπτυξη του ΑΣ.
- γ) Υποστήριξη δραστηριοτήτων κοινωνικού σκοπού και εφαρμογή δράσεων βιώσιμης ανάπτυξης της κοινότητας όπου δραστηριοποιείται ο ΑΣ, σε ποσοστό που καθορίζεται από το καταστατικό του ΑΣ. Για τον σκοπό της περίπτωσης αυτής μπορεί να διατίθεται και μέρος των κερδών της παραγράφου 1 με απόφαση της γενικής συνέλευσης.
- δ) Εκπαίδευση και επιμόρφωση των μελών του ΑΣ, σε ποσοστό τουλάχιστον δύο τοις εκατό (2%) των πλεονασμάτων.

5. Με απόφαση της γενικής συνέλευσης, τα ποσά της περίπτωσης α` της παραγράφου 4, μπορεί να παραμείνουν στον ΑΣ ως εξατομικευμένες έντοκες καταθέσεις προθεσμίας των μελών. Το επιτόκιο που καταβάλλεται στην περίπτωση αυτή καθορίζεται με απόφαση της γενικής συνέλευσης και δεν μπορεί να υπερβαίνει το επιτόκιο δανεισμού του ΑΣ από τις τράπεζες.

6. Στο τακτικό αποθεματικό περιέρχονται:

- α) Το σύνολο των κερδών, όπως ορίζονται στην παράγραφο 1, μετά τη φορολόγησή τους, εκτός αν μέρος αυτών έχει διατεθεί για την εκπλήρωση του σκοπού της περίπτωσης γ` της παραγράφου 4.
- β) Η κράτηση της παραγράφου 3.
- γ) Τα έσοδα που περιέρχονται στον ΑΣ από χαριστική αιτία.
- δ) Κάθε άλλο έσοδο, για το οποίο δεν ορίζεται διαφορετικά από το καταστατικό.

7. Οι ΑΣ τηρούν τα λογιστικά βιβλία (αρχεία) και τα λογιστικά στοιχεία (παραστατικά) που προβλέπονται από τον ν. 4308/2014, καθώς και τα παρακάτω βιβλία θεωρημένα από το Ειρηνοδικείο της έδρας τους:

- α) Βιβλίο μητρώου μελών.
- β) Βιβλία πρακτικών των οργάνων διοίκησής τους.
- γ) Κάθε άλλο βιβλίο που προβλέπεται από το καταστατικό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄

ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ - ΠΤΩΧΕΥΣΗ - ΛΥΣΗ - ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΑΣ

Άρθρο 24

Συγχώνευση

1. Δύο (2) ή περισσότεροι ΑΣ μπορεί να συγχωνευθούν είτε με τη σύσταση νέου ΑΣ στον οποίο ενσωματώνονται οι συγχωνευόμενοι ΑΣ είτε με την απορρόφηση ενός ή περισσότερων υφιστάμενων ΑΣ από άλλον ο οποίος ήδη λειτουργεί.

2. Η συγχώνευση πραγματοποιείται, εφόσον ο ΑΣ που προέρχεται από τη συγχώνευση έχει θετική οικονομική θέση.

3. Για τη συγχώνευση με τη σύσταση νέου ΑΣ απαιτείται:

α) Σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης που καταρτίζουν εγγράφως τα διοικητικά συμβούλια των ΑΣ που συγχωνεύονται.

Το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης περιέχει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

αα) Την επωνυμία, την καταστατική έδρα των ΑΣ που συγχωνεύονται, τον αριθμό καταχώρισης των καταστατικών τους και των τροποποιήσεων αυτών στο βιβλίο μητρώου αγροτικών συνεταιρισμών που τηρείται στο αρμόδιο Ειρηνοδικείο και τον αριθμό εγγραφής τους στο μητρώο του άρθρου 19, καθώς και την επωνυμία και την έδρα που προτείνεται για τον νέο ΑΣ που προέρχεται από τη συγχώνευση.

ββ) Τον τρόπο κατανομής των συνεταιρικών μερίδων και την αξία της συνεταιρικής μερίδας του νέου ΑΣ.

γγ) Τους ενδεχόμενους ειδικούς όρους ή πλεονεκτήματα που συνδέονται με τις υποχρεωτικές και προαιρετικές μερίδες.

δδ) Την ημερομηνία από την οποία οι πράξεις των ΑΣ που συγχωνεύονται θεωρούνται λογιστικά τελούμενες για λογαριασμό του νέου ΑΣ.

εε) Τους όρους της αντιπροσωπευτικότητας, στην περίπτωση που ο αριθμός των μελών φυσικών προσώπων των συγχωνευόμενων ΑΣ υπερβαίνει τα πεντακόσια (500) μέλη, οπότε μπορεί η κοινή γενική συνέλευση των μελών των συγχωνευόμενων ΑΣ να είναι αντιπροσωπευτική, σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 12.

στστ) Την τήρηση κατ' ελάχιστον των διατάξεων του Π.δ. 178/2002 (Α` 162) σχετικά με τα δικαιώματα των εργαζομένων των ΑΣ που συγχωνεύονται.

β) Απόφαση των γενικών συνελεύσεων καθενός από τους προς συγχώνευση ΑΣ, που λαμβάνεται με την απαρτία της παραγράφου 3 του άρθρου 13 και με την πλειοψηφία της παραγράφου 2 του άρθρου 14. Η απόφαση αυτή αφορά στην έγκριση της συγχώνευσης και του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης. Μέλη των ΑΣ που δεν επιθυμούν τη συγχώνευση, μπορεί να αποχωρήσουν, σύμφωνα με τους όρους του καταστατικού.

γ) Δημοσίευση περίληψης του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης σε μία (1) ημερήσια εφημερίδα ευρείας κυκλοφορίας της Περιφερειακής Ενότητας της έδρας των υπό συγχώνευση ΑΣ, και αν δεν εκδίδεται τέτοια σε περιοδική εφημερίδα της Περιφερειακής Ενότητας της έδρας των ΑΣ, καθώς και στους ιστοτόπους τους, εφόσον διαθέτουν, εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία λήψης της απόφασης της γενικής συνέλευσης.

δ) Σύγκληση των μελών των υπό συγχώνευση ΑΣ, μετά από πρόσκληση των διοικητικών συμβουλίων τους, σε κοινή γενική συνέλευση, η οποία εγκρίνει το καταστατικό του νέου ΑΣ. Η ίδια γενική συνέλευση εκλέγει το προσωρινό διοικητικό συμβούλιο του νέου ΑΣ που προκύπτει από τη συγχώνευση. Με κοινή αίτηση των υπό συγχώνευση ΑΣ, η απόφαση της παρούσας περίπτωσης αποστέλλεται στην αρμόδια αρχή για την καταχώρισή της στο μητρώο.

ε) Υποβολή του καταστατικού του νέου ΑΣ από το προσωρινό διοικητικό συμβούλιο του νέου ΑΣ, στο Ειρηνοδικείο της έδρας του, για καταχώρισή του, σύμφωνα με το άρθρο 4.

στ) Καταχώριση του καταστατικού στο βιβλίο μητρώου αγροτικών συνεταιρισμών του αρμόδιου Ειρηνοδικείου, με μνεία του αριθμού της πράξης του Ειρηνοδίκη, σύμφωνα με το άρθρο 4. Ο Ειρηνοδίκης, προκειμένου να διατάξει την καταχώριση του καταστατικού, ελέγχει την τήρηση των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

4. Από την ημερομηνία καταχώρισης του καταστατικού συντελείται η συγχώνευση και όλα τα περιουσιακά στοιχεία των ΑΣ που συγχωνεύτηκαν αποτελούν περιουσία του νέου ΑΣ. Η μεταφορά των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού των ΑΣ που συγχωνεύονται στον νέο ΑΣ γίνεται, σύμφωνα με την τρέχουσα λογιστική τους αξία. Για τα ακίνητα ισχύουν κάθε φορά οι υπάρχουσες αντικειμενικές αξίες ή οι τιμές εκκίνησης, όπου δεν υφίσταται το αντικειμενικό σύστημα προσδιορισμού.

5. Η πράξη του Ειρηνοδίκη περί καταχώρισης του καταστατικού, σύμφωνα με το άρθρο 4, αποτελεί τίτλο μεταγραφής για τα ακίνητα που περιέρχονται στον νέο ΑΣ.

6. Ο νέος ΑΣ υποκαθίσταται αυτοδικαίως, από την ημέρα που συντελείται η συγχώνευση, σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των ΑΣ που συγχωνεύθηκαν, καθώς και στις εκκρεμείς δίκες τους, τις οποίες και συνεχίζει χωρίς καμία ειδικότερη διατύπωση εκ μέρους του ΑΣ.

7. Τα μέλη των ΑΣ που συγχωνεύθηκαν είναι αυτοδικαίως μέλη του νέου ΑΣ με όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που ορίζει το καταστατικό του νέου ΑΣ.

8. Το συνεταιριστικό κεφάλαιο του νέου ΑΣ, σχηματίζεται από το σύνολο της αξίας των συνεταιρικών μερίδων των μελών των ΑΣ που συγχωνεύονται. Αφαιρείται η τυχόν επιστροφή της αξίας των μερίδων των μελών, τα οποία αποχωρούν κατά τους όρους του καταστατικού του ΑΣ στον οποίο συμμετέχουν. Αν οι συνεταιρικές αυτές μερίδες είναι άνισες, η κοινή γενική συνέλευση της περίπτωσης δ` της παραγράφου 3, με απόφασή της, ορίζει τον τρόπο προσαρμογής των μερίδων που υπολείπονται της αξίας της συνεταιρικής μερίδας του νέου ΑΣ.

9. Οι ΑΣ που συγχωνεύθηκαν παύουν να υφίστανται από τη συντέλεση της συγχώνευσης.

10. Μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την καταχώριση του καταστατικού στο βιβλίο μητρώου του αρμόδιου Ειρηνοδικείου, το προσωρινό διοικητικό συμβούλιο συγκαλεί τα μέλη του νέου ΑΣ σε γενική συνέλευση, εντός ενός (1) μηνός, για την εκλογή του νέου διοικητικού και εποπτικού συμβουλίου.

11. Με την ολοκλήρωση της συγχώνευσης το νέο νομικό πρόσωπο του ΑΣ εγγράφεται στο μητρώο, σύμφωνα με το άρθρο 20.

12. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται αναλογικά και για την περίπτωση της συγχώνευσης με απορρόφηση.

13. Οι διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 (Α` 37), εφαρμόζονται συμπληρωματικά για θέματα που δεν ρυθμίζονται με το παρόν άρθρο. Οι διατάξεις των αναπτυξιακών νόμων που ρυθμίζουν θέματα του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται αναλογικά.

Άρθρο 25

Πτώχευση

1. Ο ΑΣ κηρύσσεται σε κατάσταση πτώχευσης αν παύσει τις πληρωμές των χρεών του.

2. Η πτώχευση κηρύσσεται από το αρμόδιο δικαστήριο της έδρας του ΑΣ μετά από αίτηση:

α) Οποιοσδήποτε πιστωτή, που έχει έννομο συμφέρον.

β) Του διοικητικού συμβουλίου του ΑΣ.

γ) Των εκκαθαριστών.

3. Ο υπό εκκαθάριση ΑΣ κηρύσσεται σε πτώχευση μόνον αν δεν έχει ολοκληρωθεί η διανομή της περιουσίας του, σύμφωνα με το άρθρο 27.

4. Αν έχει υποβληθεί δήλωση παύσης πληρωμών ή αίτηση κήρυξης σε πτώχευση του ΑΣ από το διοικητικό συμβούλιο του ΑΣ ή αν έχει κατατεθεί αίτηση για την κήρυξή του σε πτώχευση από οποιονδήποτε πιστωτή ή τους εκκαθαριστές, το διοικητικό συμβούλιο ή οι εκκαθαριστές συγκαλούν εντός δέκα (10) ημερών τη γενική συνέλευση με θέμα την επιβολή έκτακτης εισφοράς για να αποφευχθεί η κήρυξη της πτώχευσης. Στη γενική συνέλευση υποβάλλεται ισολογισμός και έκθεση του διοικητικού συμβουλίου για την περιουσιακή κατάσταση του ΑΣ και την προτεινόμενη έκτακτη εισφορά. Η γενική συνέλευση, με απόφασή της που λαμβάνεται με την απαρτία των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 13 και την πλειοψηφία της παραγράφου 1 του άρθρου 14, επιβάλλει στα μέλη έκτακτη εισφορά, ανάλογα με τον αριθμό των υποχρεωτικών μερίδων τους και μέσα στα όρια της ευθύνης που προβλέπεται από το καταστατικό.

Η εισφορά αυτή βαρύνει και τα μέλη που αποχώρησαν για οποιονδήποτε λόγο μέσα στο τελευταίο έτος πριν από την υποβολή της αίτησης για την κήρυξη της πτώχευσης. Η εισφορά καταβάλλεται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από τη λήψη της απόφασης στη γενική συνέλευση. Αν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη, το διοικητικό συμβούλιο ή οι εκκαθαριστές υποχρεούνται να υποβάλουν στο Ειρηνοδικείο πίνακα για την έκτακτη εισφορά. Ο πίνακας κηρύσσεται εκτελεστός από το Ειρηνοδικείο.

5. Μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την κατάθεση της δήλωσης παύσης πληρωμών ή από την κοινοποίηση στον ΑΣ της αίτησης για την κήρυξή του σε πτώχευση, το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να δηλώσει στο αρμόδιο δικαστήριο, αν συνεχίζει ή όχι τις πληρωμές.

6. Το δικαστήριο προσδιορίζει δικάσιμο για την εκδίκαση της αίτησης - δήλωσης μετά την πάροδο της προθεσμίας της παραγράφου 5 και, αν διαπιστώσει ότι εξακολουθεί η κατάσταση παύσης των πληρωμών, κηρύσσει τον ΑΣ σε πτώχευση.

7. Από την κήρυξή του σε πτώχευση ο ΑΣ λύεται. Η πτώχευση του ΑΣ δεν συνεπάγεται την πτώχευση των μελών του.

8. Αν επιτευχθεί πτωχευτικός συμβιβασμός, επικυρώνεται από το αρμόδιο πτωχευτικό δικαστήριο, οπότε ο ΑΣ αναβιώνει και συνεχίζει τις εργασίες του. Μετά την κατάρτιση του συμβιβασμού οι πιστωτές δεν μπορούν να στραφούν κατά των μελών του ΑΣ. Η απόφαση με την οποία επικυρώνεται ο συμβιβασμός, κοινοποιείται με φροντίδα του ΑΣ στο αρμόδιο Ειρηνοδικείο για την καταχώρισή της στο βιβλίο μητρώου αγροτικών συνεταιρισμών και στην αρμόδια αρχή του άρθρου 18 για την καταχώρισή της στο μητρώο.

9. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του πτωχευτικού κώδικα.

Άρθρο 26

Λύση ΑΣ

1. Ο ΑΣ λύεται:

α) Αν έληξε ο χρόνος διάρκειάς του, που ορίζεται στο καταστατικό και δεν αποφασίσθηκε η παράτασή του από τη γενική συνέλευση.

β) Με απόφαση της γενικής συνέλευσης, που λαμβάνεται με την απαρτία της παραγράφου 3 του άρθρου 13 και την πλειοψηφία της παραγράφου 2 του άρθρου 14.

γ) Αν κηρυχθεί σε κατάσταση πτώχευσης.

δ) Με απόφαση του Ειρηνοδικείου της έδρας του ΑΣ που δικάζεται κατά τη διαδικασία της εκουσίας δικαιοδοσίας στις ακόλουθες περιπτώσεις:

αα) Μετά από αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον, αν από το ανύπαρκτο της δραστηριότητάς του συνάγεται εγκατάλειψη του σκοπού του.

ββ) Μετά από αίτηση της αρμόδιας αρχής του άρθρου 18, αν ο ΑΣ δεν έχει υποβάλει στο μητρώο του άρθρου 19 τις εγκεκριμένες από τη γενική συνέλευση οικονομικές καταστάσεις τριών (3) συνεχόμενων διαχειριστικών χρήσεων, καθώς και αν ο ΑΣ διαγραφεί από το μητρώο.

2. Αν το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων του ΑΣ, όπως αναγράφονται στον ισολογισμό, καταστεί κατώτερο από το ένα πέμπτο (1/5) του συνεταιριστικού κεφαλαίου, το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλέσει γενική συνέλευση, μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών από τη λήξη της χρήσης του ισολογισμού, η οποία αποφασίζει την υιοθέτηση σχεδίου εξυγίανσης για έγκριση από τον πιστωτή με το μεγαλύτερο ύψος απαιτήσεων ή τη λήψη μέτρων για την αύξηση των ιδίων κεφαλαίων ή τη λύση του ΑΣ.

3. Αν ο ΑΣ λύθηκε λόγω λήξης της διάρκειάς του, είναι δυνατή η αναβίωσή του με απόφαση της γενικής συνέλευσης που συγκαλείται από το ένα πέμπτο (1/5) των μελών του ΑΣ. Η απόφαση της γενικής συνέλευσης λαμβάνεται με την απαρτία της παραγράφου 3 του άρθρου 13 και με την πλειοψηφία της παραγράφου 2 του άρθρου 14. Σε περίπτωση αναβίωσης λογίζεται ότι ο ΑΣ δεν έχει ποτέ λυθεί. Η αναβίωση αποκλείεται όταν έχει αρχίσει η διανομή της περιουσίας του ΑΣ.

4. Η λύση του ΑΣ και η απόφαση αναβίωσης της παραγράφου 3 κατατίθεται με φροντίδα του ΑΣ στο αρμόδιο Ειρηνοδικείο για την καταχώρισή της στα βιβλία μητρώου αγροτικών συνεταιρισμών και στην αρμόδια αρχή του άρθρου 18 για την καταχώρισή της στο μητρώο.

Άρθρο 27

Εκκαθάριση ΑΣ

1. Τη λύση του ΑΣ ακολουθεί το στάδιο της εκκαθάρισης, με εξαίρεση την περίπτωση της λύσης του ΑΣ που επέρχεται από την κήρυξή του σε κατάσταση πτώχευσης.

2. Το νομικό πρόσωπο του ΑΣ που λύεται εξακολουθεί να υπάρχει και να λειτουργεί μέχρι το τέλος της εκκαθάρισης για τις ανάγκες της. Η γενική συνέλευση του ΑΣ διατηρεί τα δικαιώματά της κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης, λειτουργεί για τις ανάγκες της εκκαθάρισης και λαμβάνει αποφάσεις για οποιοδήποτε θέμα με την απαρτία των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 13 και με την πλειοψηφία της παραγράφου 1 του άρθρου 14. Ο διορισμός εκκαθαριστών συνεπάγεται αυτοδικαίως την παύση της εξουσίας του διοικητικού συμβουλίου. Όσον αφορά τους εκκαθαριστές, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις για το διοικητικό συμβούλιο των ΑΣ. Οι συζητήσεις και οι αποφάσεις των εκκαθαριστών καταχωρούνται περιληπτικά στο βιβλίο πρακτικών του διοικητικού συμβουλίου.

3. Η εκκαθάριση διενεργείται από έναν (1) ή περισσότερους εκκαθαριστές που ορίζονται από τη γενική συνέλευση, εκτός αν το καταστατικό ορίζει διαφορετικά. Κατά παρέκκλιση του προηγούμενου εδαφίου, στην περίπτωση δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 26, ο εκκαθαριστής ορίζεται από το δικαστήριο με την απόφαση που κηρύσσει τη λύση του ΑΣ.

4. Σε περίπτωση θανάτου, μόνιμης αδυναμίας άσκησης καθηκόντων, παραίτησης ή αδράνειας των εκκαθαριστών, μετά από αίτηση μέλους ή πιστωτή του ΑΣ, το Ειρηνοδικείο της έδρας του ΑΣ που δικάζει με τη διαδικασία της εκουσίας δικαιοδοσίας, διορίζει άλλους εκκαθαριστές. Το ίδιο ισχύει και αν η γενική συνέλευση δεν όρισε εκκαθαριστές.

5. Οι εκκαθαριστές μέσα σε ένα (1) μήνα από την κοινοποίηση της απόφασης διορισμού τους δημοσιεύουν σε μία (1) ημερήσια εφημερίδα πανελλαδικής κυκλοφορίας και σε μία (1) ημερήσια εφημερίδα της Περιφερειακής Ενότητας της έδρας του ΑΣ, και αν δεν εκδίδεται τέτοια σε μία (1) περιοδική εφημερίδα της Περιφερειακής Ενότητας της έδρας του ΑΣ και στον ιστότοπο του ΑΣ, εφόσον διαθέτει, περίληψη της απόφασης που διατάσσει την εκκαθάριση και το διορισμό τους, καλούν τους πιστωτές να αναγγείλουν τις απαιτήσεις τους και κοινοποιούν πρόσκληση, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 62 του Ν.δ. 356/1974 (Α' 90). Οι εκκαθαριστές αποστέλλουν την απόφαση αυτή και στην αρμόδια αρχή για την καταχώρισή της στο μητρώο του άρθρου 19.

6. Οι εκκαθαριστές έχουν υποχρέωση να κάνουν απογραφή της περιουσίας του ΑΣ που εκκαθαρίζεται και να συντάξουν ισολογισμό, αντίγραφο του οποίου υποβάλλουν στην αρμόδια αρχή, εφόσον έχουν στη διάθεσή τους τα λογιστικά βιβλία και στοιχεία του ΑΣ, και σε κάθε περίπτωση εντός χρονικού διαστήματος ενός (1) έτους από τη λύση του ΑΣ. Την ίδια υποχρέωση σύνταξης ισολογισμού έχουν και κατά τη λήξη της εκκαθάρισης. Αν η εκκαθάριση παρατείνεται, ο ισολογισμός συντάσσεται στο τέλος κάθε έτους.

7. Οι εκκαθαριστές μπορούν να εκποιήσουν τα ακίνητα του ΑΣ μετά την πάροδο τεσσάρων (4) μηνών από τη λύση του.

8. Εντός προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από τη λύση του ΑΣ, μέλος ή πιστωτής του ΑΣ μπορεί να ζητήσει από το Ειρηνοδικείο της έδρας του ΑΣ, το οποίο δικάζει κατά τη διαδικασία της εκουσίας δικαιοδοσίας, να καθορίσει την κατώτερη τιμή πώλησης των ακινήτων του ΑΣ. Η απόφαση του Ειρηνοδικείου δεσμεύει τους εκκαθαριστές και δεν υπόκειται σε τακτικά ή έκτακτα ένδικα μέσα. Αν για ένα (1) έτος μετά την έκδοση της απόφασης του Ειρηνοδικείου δεν καταστεί δυνατή η εκποίηση ακινήτων του ΑΣ, τότε παύει να ισχύει η δέσμευση της παρούσας παραγράφου.

9. Απαιτήσεις πιστωτών κατά του υπό εκκαθάριση ΑΣ παραγράφονται μετά την πάροδο τριών (3) ετών από την ημερομηνία της δημοσίευσης της παραγράφου 5.

10. Οι εκκαθαριστές υποχρεούνται να περατώνουν χωρίς καθυστέρηση τις εκκρεμείς υποθέσεις του ΑΣ, να μετατρέπουν σε χρήμα τη συνεταιριστική περιουσία, να εξοφλούν τα χρέη του και να εισπράττουν τις απαιτήσεις του ΑΣ. Μπορούν να ενεργήσουν και νέες πράξεις, εφόσον με αυτές εξυπηρετούνται η εκκαθάριση και το συμφέρον του ΑΣ.

11. Οι ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, καθώς και οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις πέρατος της εκκαθάρισης εγκρίνονται από τη γενική συνέλευση. Κάθε έτος τα αποτελέσματα της εκκαθάρισης υποβάλλονται στη γενική συνέλευση των μελών του ΑΣ με έκθεση των αιτιών τα οποία παρεμπόδισαν το τέλος της εκκαθάρισης. Μετά το πέρας της εκκαθάρισης, οι εκκαθαριστές καταρτίζουν τις τελικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις και αποστέλλουν αντίγραφο τους στην αρμόδια αρχή για την καταχώρισή τους στο μητρώο του άρθρου 19.

12. Από το προϊόν της εκκαθάρισης εξοφλούνται τα ληξιπρόθεσμα χρέη του ΑΣ που εκκαθαρίζεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Οι προαιρετικές μερίδες εξοφλούνται μετά την ικανοποίηση των Τραπεζικών Ιδρυμάτων του Ελληνικού Δημοσίου, των Ασφαλιστικών Ταμείων και των εργαζομένων.

«Ο Οργανισμός Διαχείρισης Ακινήτων Γαιών και Εξοπλισμών (ΟΔΙΑΓΕ) του άρθρου 41 διαθέτει το υπόλοιπο του ενεργητικού που απομένει σε άλλον ΑΣ ή για την υποστήριξη δραστηριοτήτων που συμβάλλουν στην ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας.»

13. Εάν το στάδιο της εκκαθάρισης υπερβεί τα πέντε (5) έτη, ο εκκαθαριστής υποχρεούται να συγκαλέσει γενική συνέλευση, στην οποία υποβάλλει σχέδιο επιτάχυνσης και περάτωσης της εκκαθάρισης για έγκριση. Το σχέδιο αυτό περιλαμβάνει έκθεση για τις μέχρι τότε εργασίες της εκκαθάρισης, τους λόγους της καθυστέρησης και τα μέτρα που προτείνονται για την ταχεία περάτωσή της. Τα μέτρα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν παραίτηση του ΑΣ από δικαιώματα, δικόγραφα και αιτήσεις, αν η επιδίωξη αυτών είναι ασύμφορη σε σχέση με τα προσδοκώμενα οφέλη ή αβέβαιη ή απαιτεί μεγάλο χρονικό διάστημα, συμβιβασμούς, αναδιαπραγματεύσεις, καταγγελίες συμβάσεων ή και σύναψη νέων.

Εάν το σχέδιο εγκριθεί από τη γενική συνέλευση, ο εκκαθαριστής ολοκληρώνει την εκκαθάριση, σύμφωνα με το ως άνω σχέδιο. Εάν το σχέδιο δεν εγκριθεί, ο εκκαθαριστής ή μέλη του ΑΣ που εκπροσωπούν το ένα τρίτο (1/3) του αριθμού των μελών μπορούν να ζητήσουν την έγκρισή του από το Ειρηνοδικείο της έδρας του ΑΣ με αίτησή τους που δικάζεται με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Το δικαστήριο μπορεί να τροποποιήσει τα μέτρα που προβλέπει το σχέδιο, δεν μπορεί όμως να προσθέσει μέτρα που δεν προβλέπονται σε αυτό. Ο εκκαθαριστής δεν ευθύνεται για την εφαρμογή σχεδίου που εγκρίθηκε, σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο.

14. Οι εκκαθαριστές υποχρεούνται να ανακοινώνουν άμεσα στον αρμόδιο Εισαγγελέα τυχόν αξιόποινες πράξεις των μελών της διοίκησης του υπό εκκαθάριση ΑΣ, τις οποίες διαπίστωσαν ή πληροφορήθηκαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Η διάταξη αυτή ισχύει και για τους εκκαθαριστές των Αγροτικών Συνεταιρισμών, των Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΕΑΣ), των Κεντρικών Συνεταιριστικών Ενώσεων (ΚΕΣΕ), των Κοινοπραξιών Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων (ΚΑΣΟ) και των Συνεταιριστικών Εταιρειών (ΣΕ) του ν. 2810/2000 (Α` 61), που βρίσκονται σε εκκαθάριση κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

15. Κατά τα λοιπά για την εκκαθάριση εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις περί δικαστικής εκκαθάρισης κληρονομίας.

16. ΑΣ ο οποίος τίθεται σε εκκαθάριση με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, καθώς και ΕΑΣ, ΚΕΣΕ, ΚΑΣΟ και ΣΕ του ν. 2810/2000, που βρίσκονται σε εκκαθάριση κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, μπορούν, με απόφαση του εκκαθαριστή, να μισθώσουν τις παραγωγικές τους εγκαταστάσεις, κινητές και ακίνητες, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι αποθηκευτικοί χώροι των προϊόντων τους και τις οποίες ο ΑΣ χρησιμοποιεί για τις παραγωγικές ανάγκες του, κατά προτεραιότητα σε ΑΣ που

αποδεδειγμένα είναι βιώσιμοι και διαθέτουν τόσο την απαραίτητη παραγωγική δυναμικότητα όσο και την τεχνογνωσία για την αποτελεσματική λειτουργία των μονάδων. Η μίσθωση ισχύει όσο διαρκεί η εκκαθάριση. Οι εκκαθαριστές ανακοινώνουν την πρόθεση εκμίσθωσης της παρούσας παραγράφου, με σχετική πρόσκλησή τους που δημοσιεύεται, σύμφωνα με την παράγραφο 5.

17. Τα πρόσωπα που ορίζονται εκκαθαριστές του ΑΣ, δεν διώκονται ποινικά, δεν υπόκεινται σε προσωπική κράτηση, ούτε υπέχουν οποιαδήποτε αστική ή άλλη ατομική ευθύνη, για χρέη του ΑΣ προς το Δημόσιο και τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης, ανεξαρτήτως του χρόνου βεβαίωσής τους. Δεν μπορούν να οριστούν εκκαθαριστές ΑΣ πρόσωπα που έχουν ασκήσει διοίκηση ή έχουν υπάρξει υπάλληλοί του. Η διάταξη αυτή ισχύει και για τους εκκαθαριστές των Αγροτικών Συνεταιρισμών, των ΕΑΣ, των ΚΕΣΕ, των ΚΑΣΟ και των ΣΕ του ν. 2810/2000, που έχουν τεθεί σε εκκαθάριση με οποιονδήποτε τρόπο.

18. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και για τις εκκαθαρίσεις των ΑΣ, ΕΑΣ, ΚΕΣΕ, ΚΑΣΟ και ΣΕ που βρίσκονται σε εκκαθάριση κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ` ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 28

Ποινικές διατάξεις

1. Τιμωρείται με φυλάκιση από τρεις (3) μήνες έως ένα (1) έτος, εφόσον από άλλες διατάξεις δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή, μέλος του διοικητικού συμβουλίου ή υπάλληλος ΑΣ αν:

α) Εν γνώσει του παρέχει στη γενική συνέλευση, στο εποπτικό συμβούλιο ή σε εκείνον που ασκεί την εποπτεία ή τον έλεγχο του ΑΣ ψευδή στοιχεία ή αρνείται ή αποκρύπτει αληθή στοιχεία, γεγονότα ή περιστατικά, που αφορούν στην οικονομική κατάσταση του ΑΣ.

β) Εν γνώσει του προβαίνει σε ψευδείς ή εικονικές εγγραφές στα βιβλία του ΑΣ ή συντάσσει ψευδείς ή εικονικούς ισολογισμούς.

γ) Αρνείται να παραδώσει ή αποκρύπτει από το εποπτικό συμβούλιο ή από εκείνον που ασκεί έλεγχο ή εποπτεία, τα τηρούμενα στοιχεία ή βιβλία ή παρεμποδίζει με οποιονδήποτε τρόπο την άσκηση ελέγχου ή εποπτείας.

2. Με φυλάκιση από ένα (1) μήνα μέχρι ένα (1) έτος, εφόσον από άλλες διατάξεις δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή, τιμωρείται όποιος διενεργεί έλεγχο σε ΑΣ, αν κατά την άσκηση των καθηκόντων του παρέχει εν γνώσει του ψευδή στοιχεία ή αποκρύπτει ή αρνείται αληθή γεγονότα ή περιστατικά, που αφορούν στη διαχείριση ή στην οικονομική κατάσταση του ΑΣ και περιήλθαν σε γνώση του από τον έλεγχο που διενήργησε σε αυτόν.

3. Τιμωρείται με φυλάκιση από ένα (1) μήνα μέχρι ένα (1) έτος ή με χρηματική ποινή ή και με τις δύο ποινές ταυτόχρονα, εφόσον από άλλες διατάξεις δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή, όποιος παρεμποδίζει τις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου ή του εποπτικού συμβουλίου ή της γενικής συνέλευσης των μελών των ΑΣ, με χρήση ή με απειλή σωματικής βίας ή με άλλη παράνομη πράξη ή παράλειψη.

4. Τιμωρείται με φυλάκιση από ένα (1) μήνα μέχρι ένα (1) έτος, εφόσον από άλλες διατάξεις δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή, όποιος:

α) Ενεργεί πράξεις διοίκησης ή διαχείρισης ή ελέγχου μετά τη λήξη της θητείας του.

β) Ψηφίζει χωρίς δικαίωμα ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο επιχειρεί παρά το νόμο να αλλοιώσει το αποτέλεσμα της εκλογής για την ανάδειξη διοικητικών συμβουλίων, εποπτικών συμβουλίων, μελών της αντιπροσωπευτικής γενικής συνέλευσης που προβλέπεται στην παράγραφο 7 του άρθρου 12, ελεγκτών και αντιπροσώπων των ΑΣ σε άλλα νομικά πρόσωπα.

5. Με τις ποινές της παραγράφου 4 τιμωρούνται τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, οι εκκαθαριστές και οι υπάλληλοι των ΑΣ, στους οποίους παραχώρησε το διοικητικό συμβούλιο την

άσκηση ορισμένων αρμοδιοτήτων του, για ενέργειες που αντίκεινται στις αποφάσεις της γενικής συνέλευσης ή για μη εκτέλεση, σύμφωνα με το νόμο και το καταστατικό των καθηκόντων τους, καθώς και για την παράλειψη σύνταξης του ισολογισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι` ΣΧΕΣΕΙΣ ΑΣ ΚΑΙ ΚΡΑΤΟΥΣ

Άρθρο 29

Οικονομικές ενισχύσεις - φορολογικές απαλλαγές - κίνητρα

1. Οι εισφορές των μελών προς τους ΑΣ δεν υπόκεινται σε φόρο ή σε τέλος χαρτοσήμου ή οποιαδήποτε άλλη επιβάρυνση υπέρ τρίτου.

2. Η νόμιμη προμήθεια, για τις ασφαλιστικές συμβάσεις που καταρτίζονται ή ανανεώνονται με τη μεσολάβηση ΑΣ, καταβάλλεται σε αυτούς.

«3. Τα πλεονάσματα της διαχειριστικής χρήσης των ΑΣ, που διανέμονται στα μέλη τους σύμφωνα με το άρθρο 23, υπόκεινται μόνο σε φορολογία εισοδήματος των μελών ανεξάρτητα από την καταβολή τους ή την εξατομικευμένη διατήρησή τους ως κατάθεση στον ΑΣ. Τα ανωτέρω πλεονάσματα, που διανέμονται στα μέλη ΑΣ εγγεγραμμένου και ενήμερου στο μητρώο του άρθρου 19, φορολογούνται ως εισόδημα από αγροτική δραστηριότητα εφόσον ο δικαιούχος είναι φυσικό πρόσωπο που ασκεί αγροτική δραστηριότητα και τηρεί την υποχρέωση της παραγράφου 3 του άρθρου 8. Η ισχύς του δεύτερου εδαφίου της παρούσας άρχεται από 1.1.2018.»

4. Οι ΑΣ μπορούν να εντάσσονται στους εκάστοτε ισχύοντες αναπτυξιακούς νόμους.

5. Οι ΑΣ που συγχωνεύονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου απαλλάσσονται της υποχρέωσης καταβολής κάθε είδους φόρου, τέλους, τέλους χαρτοσήμου, φόρου υπέρ τρίτων, δικαιωμάτων υποθηκοφυλάκων, δικαιωμάτων Ταμείων, αναλογικών δικαιωμάτων συμβολαιογράφων και κάθε άλλης απαλλαγής που προβλέπεται για την περίπτωση αυτή στον κ.ν. 2190/1920, στο Ν.δ. 1297/1972 (Α` 217) και στο ν. 2166/1993 (Α` 137), εφόσον συντρέχουν οι κατά περίπτωση προβλεπόμενες προϋποθέσεις των απαλλαγών. Η μεταγραφή στα υποθηκοφυλάκεια γίνεται ατελώς. Η διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4178/2013 (Α` 174) δεν εφαρμόζεται και στην περίπτωση συμβάσεων συγχώνευσης των ΑΣ.

6. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μπορεί να καθορίζονται πρόσθετα κίνητρα για τη συγχώνευση και την ανάπτυξη των ΑΣ. Τα κίνητρα αναφέρονται στις επενδύσεις, στην ανάπτυξη των ΑΣ, στην πρόσληψη και κατάρτιση στελεχών, στην επιλεξιμότητα για ανάθεση έργων και στην ενθάρρυνση ανάληψης πρωτοβουλιών και δραστηριοτήτων επ' ωφελεία των μελών τους. Με όμοιες αποφάσεις καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις υπαγωγής των ΑΣ στα παραπάνω κίνητρα.

7. Νομοθετικές διατάξεις που παρέχουν διευκολύνσεις ή απαλλαγές από φόρους, τέλη χαρτοσήμου ή άλλα υπέρ του Δημοσίου τέλη, εισφορές ή δικαιώματα υπέρ οποιουδήποτε τρίτου για τη συγχώνευση επιχειρήσεων εφαρμόζονται αναλόγως και στους ΑΣ, εφόσον αυτοί πληρούν τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από τις αντίστοιχες διατάξεις.

8. Διατάξεις που θεσπίζουν κίνητρα ή απαλλαγές οικονομικής, φορολογικής ή άλλης φύσης για τη μετατροπή εμπορικών εταιρειών σε εμπορικές εταιρείες άλλου νομικού τύπου, ισχύουν με τις ίδιες προϋποθέσεις και για τη μετατροπή των αναγκαστικών συνεταιρισμών και των Ενώσεών τους, σύμφωνα με το άρθρο 32.

Άρθρο 30

Δικαιούχοι οικονομικών ενισχύσεων, φορολογικών απαλλαγών και κινήτρων

Οι ΑΣ, οι Κλαδικοί ΑΣ και οι Κλαδικοί Εθνικοί ΑΣ του άρθρου 31, οι αναγκαστικοί συνεταιρισμοί του άρθρου 32 και οι Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις του άρθρου 33, που είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο του άρθρου 19, έχουν δικαίωμα πρόσβασης:

- α) Στις οικονομικές ενισχύσεις, φορολογικές απαλλαγές και κίνητρα του άρθρου 29, καθώς και των εκάστοτε αναπτυξιακών νόμων και ενωσιακών προγραμμάτων και
- β) σε όλα τα αναπτυξιακά προγράμματα, τα οποία προκηρύσσονται από το Ελληνικό Δημόσιο ή για λογαριασμό του και χρηματοδοτούνται από εθνικούς και ενωσιακούς πόρους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄ ΑΛΛΟΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Άρθρο 31

Κλαδικοί αγροτικοί συνεταιρισμοί

1. Δύο (2) ή περισσότεροι ΑΣ με αντικείμενο δραστηριότητας που αφορά ένα προϊόν ή μια ομάδα ομοειδών προϊόντων μπορούν να συνιστούν μεταξύ τους Κλαδικούς ΑΣ, στο εξής ΚΑΣ. Με πρωτοβουλία τουλάχιστον των δύο τρίτων (2/3) των ΑΣ που δραστηριοποιούνται σε ένα προϊόν ή σε μια ομάδα ομοειδών προϊόντων, μπορεί να συνιστάται σε εθνικό επίπεδο ένας Κλαδικός Εθνικός ΑΣ, στο εξής ΚΕΑΣ, ανά προϊόν ή ανά ομάδα ομοειδών προϊόντων. Στους ΚΑΣ και ΚΕΑΣ μπορεί να συμμετέχουν και Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις του άρθρου 33, με την προϋπόθεση ότι μέλη τους είναι μόνο ΑΣ.

2. Στους σκοπούς των ΚΑΣ και ΚΕΑΣ περιλαμβάνονται ο συντονισμός του έργου των μελών τους, η διεύρυνση των δραστηριοτήτων τους σε εθνικό και διεθνές επίπεδο και η ανάληψη οικονομικών δραστηριοτήτων ευρείας κλίμακας. Στα πλαίσια εκπλήρωσης του σκοπού τους, οι ΚΑΣ και ΚΕΑΣ συνεργάζονται με τους ΑΣ σε θέματα χρηματοδότησης, μάρκετινγκ, εξαγωγών και εισαγωγών, εμπορίας και μεταποίησης-τυποποίησης, εκπαίδευσης και κατάρτισης, οικονομικής λογιστικής, νομικής και τεχνικής βοήθειας, καθώς και σε θέματα κοινωνικού ενδιαφέροντος, όπως η έρευνα, η ανάπτυξη των κοινοτήτων εντός των οποίων δραστηριοποιούνται τα μέλη τους και η προστασία του περιβάλλοντος.

Οι δραστηριότητες των ΚΑΣ και ΚΕΑΣ είναι συμπληρωματικές των δραστηριοτήτων των ΑΣ και δεν λειτουργούν ανταγωνιστικά προς αυτές.

3. Για τη σύσταση των ΚΑΣ και των ΚΕΑΣ ακολουθείται η διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 4. Η εποπτεία και ο έλεγχος των ΚΑΣ και των ΚΕΑΣ ασκείται από την αρμόδια αρχή του άρθρου 18. Οι ΚΑΣ και ΚΕΑΣ εγγράφονται στο μητρώο του άρθρου 19, σύμφωνα με το άρθρο 20 και αξιολογούνται, σύμφωνα με την απόφαση της παραγράφου 4 του άρθρου 20. Τα καταστατικά των ΚΑΣ και των ΚΕΑΣ καθορίζουν όλα τα θέματα που αφορούν στη λειτουργία τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου περί ΑΣ, που εφαρμόζονται αναλόγως.

«Άρθρο 31α

Ομοσπονδίες και Συνομοσπονδία Αγροτικών Συνεταιρισμών

1. Αγροτικοί Συνεταιρισμοί που αποτελούν τουλάχιστον ποσοστό 51% του συνολικού αριθμού των Αγροτικών Συνεταιρισμών που έχουν την έδρα τους στην ίδια Περιφέρεια και είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο του άρθρου 19 μπορούν να συνιστούν Ομοσπονδία Αγροτικών Συνεταιρισμών, (Ο.Α.Σ.). Σε μία Ο.Α.Σ. μπορεί να συμμετέχουν και ΚΑΣ του άρθρου 31, που έχουν την έδρα της στην ίδια Περιφέρεια.

2. Η Ο.Α.Σ. εκπροσωπεί τα μέλη της ενώπιον κάθε Αρχής και μεριμνά για την ανάπτυξη των συνεταιρισμών, την ενθάρρυνση των συνεταιριστικών συνεργασιών και την προώθηση των συνεταιριστικών αρχών και της συνεταιριστικής εκπαίδευσης σε συνεργασία με το Ταμείο Αγροτικής Συνεταιριστικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης του άρθρου 39.

3. Η γενική συνέλευση της Ο.Α.Σ. συγκροτείται από τους αντιπροσώπους των μελών της, που εκλέγονται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα καταστατικά των ομοσπονδιών τους.

4. Ομοσπονδίες Αγροτικών Συνεταιρισμών που αποτελούν τουλάχιστον ποσοστό 51% του συνολικού αριθμού των Ο.Α.Σ. μπορούν να συνιστούν την Συνομοσπονδία Αγροτικών Συνεταιρισμών Ελλάδας, (Σ.Α.Σ.Ε.), η οποία αποτελεί το ανώτατο όργανο επαγγελματικής εκπροσώπησης των Ο.Α.Σ. και ΚΕΑΣ του άρθρου 31. Στην Σ.Α.Σ.Ε. μπορεί να συμμετέχουν και ΚΕΑΣ.

5. Η Σ.Α.Σ.Ε. εκπροσωπεί τα μέλη της στο εσωτερικό και το εξωτερικό και φροντίζει για την τήρηση των διεθνών συνεταιριστικών αρχών και αξιών από τα μέλη της. Ασκεί κάθε δραστηριότητα για την προαγωγή των συμφερόντων των μελών της, διαδίδει με κάθε πρόσφορο μέσο την ιδέα του συνεργατισμού και παρέχει κάθε βοήθεια στα μέλη της για την επίτευξη των σκοπών και των δραστηριοτήτων της.

6. Η γενική συνέλευση της Σ.Α.Σ.Ε. συγκροτείται από τους αντιπροσώπους των Ο.Α.Σ. και ΚΕΑΣ, οι οποίοι εκλέγονται σύμφωνα με το καταστατικό της Σ.Α.Σ.Ε..

7. Τα καταστατικά των Ο.Α.Σ. και της Σ.Α.Σ.Ε. εγκρίνονται από τα Ειρηνοδικεία της έδρας τους. Οι ανωτέρω οργανώσεις καταθέτουν στην αρμόδια αρχή του άρθρου 18 το εγκεκριμένο καταστατικό τους. Τα καταστατικά των Ο.Α.Σ. και της Σ.Α.Σ.Ε. καθορίζουν τα θέματα που διέπουν τη λειτουργία τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, με την επιφύλαξη του επόμενου εδαφίου. Θέματα σχετικά με της αρχαιρείες, τη σύγκληση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες της γενικής συνέλευσης και του διοικητικού συμβουλίου των Ο.Α.Σ. και της Σ.Α.Σ.Ε., διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου περί ΑΣ. Οι Ο.Α.Σ. και η Σ.Α.Σ.Ε. δεν ασκούν εμπορικές δραστηριότητες.»

Άρθρο 32

Μετατροπή Αναγκαστικών Συνεταιρισμών

1. Η μετατροπή των αναγκαστικών συνεταιρισμών και των Ενώσεών τους σε ΑΣ του παρόντος νόμου πραγματοποιείται με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ύστερα από απόφαση της γενικής τους συνέλευσης με την απαρτία της παραγράφου 3 του άρθρου 13 και με την πλειοψηφία της παραγράφου 2 του άρθρου 14 και αίτημά τους προς την αρμόδια αρχή ή κατόπιν έκδοσης σχετικής αμετάκλητης καταδικαστικής απόφασης ή προς εφαρμογή εθνικής νομοθεσίας. Η μετατροπή πραγματοποιείται, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και ολοκληρώνεται σε έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της απόφασης. Με την παρέλευση του εξαμήνου καταργούνται οι ειδικοί νόμοι που ρυθμίζουν τη λειτουργία των αντίστοιχων αναγκαστικών συνεταιρισμών.

2. Η διαδικασία μετατροπής των αναγκαστικών συνεταιρισμών και των Ενώσεών τους σε ΑΣ του παρόντος νόμου πραγματοποιείται ως εξής:

α) Η Ένωση των αναγκαστικών συνεταιρισμών μετατρέπεται σε ΑΣ του παρόντος νόμου με τη συγχώνευση των αναγκαστικών συνεταιρισμών μελών της, ως εξής:

αα) Λαμβάνονται αποφάσεις των γενικών συνελεύσεων καθενός από τους αναγκαστικούς συνεταιρισμούς που είναι μέλη της Ένωσης περί συγχώνευσης, καθώς και της γενικής συνέλευσης της Ένωσης περί μετατροπής σε ΑΣ του παρόντος νόμου, με την απαρτία της παραγράφου 3 του άρθρου 13 και με την πλειοψηφία της παραγράφου 2 του άρθρου 14.

ββ) Τα διοικητικά συμβούλια όλων των συγχωνευόμενων αναγκαστικών συνεταιρισμών κα της Ένωσης συντάσσουν το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης - μετατροπής, που περιλαμβάνει τους όρους της συγχώνευσης και την αξία της μερίδας του νέου ΑΣ.

γγ) Τα μέλη των υπό συγχώνευση αναγκαστικών συνεταιρισμών συγκαλούνται σε κοινή γενική συνέλευση, μετά από πρόσκληση των διοικητικών συμβουλίων τους. Η συνέλευση αυτή εγκρίνει το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης - μετατροπής, το καταστατικό του νέου ΑΣ και εκλέγει το προσωρινό διοικητικό συμβούλιο, που προκύπτει από τη συγχώνευση.

β) Όσοι αναγκαστικοί συνεταιρισμοί δεν αποφασίσουν τη συγχώνευσή τους, μετατρέπονται σε ΑΣ του παρόντος νόμου με τροποποίηση του καταστατικού τους για την προσαρμογή τους στον παρόντα

νόμο, που εγκρίνεται από το αρμόδιο δικαστήριο, μετά από απόφαση της γενικής τους συνέλευσης που λαμβάνεται με την απαρτία της παραγράφου 3 του άρθρου 13 και με την πλειοψηφία της παραγράφου 2 του άρθρου 14. Οι αποχωρούντες λαμβάνουν την αξία της συνεταιρικής τους μερίδας κατά τους όρους του καταστατικού της Ένωσης εντός δύο (2) ετών από την αποχώρησή τους.

Το νομικό πρόσωπο του ΑΣ που προκύπτει από την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας παραγράφου, είναι καθολικός διάδοχος της Ένωσης και των αναγκαστικών συνεταιρισμών μελών της που συγχωνεύονται - μετατρέπονται και τους υποκαθιστά πλήρως σε κάθε δικαίωμα και υποχρέωση, καθώς και στις εκκρεμείς δίκες, τις οποίες συνεχίζει.

Για τη μετατροπή της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται συμπληρωματικά και αναλογικά οι διατάξεις του άρθρου 24.

Άρθρο 33

Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις

Οι Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις, στο εξής ΑΕΣ, είναι ανώνυμες εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε οποιονδήποτε κλάδο της αγροτικής οικονομίας, τις οποίες συνιστούν ΑΣ και στις οποίες μπορούν να συμμετέχουν και άλλες ΑΕΣ. Οι μετοχές των εταιρειών αυτών είναι πάντοτε ονομαστικές. Σε κάθε περίπτωση μεταβίβασης μετοχών δικαίωμα προτίμησης έχουν οι ΑΣ και οι ΑΕΣ που συμμετέχουν στην ΑΕΣ. Κανένας μέτοχος δεν μπορεί να αποκτήσει μετοχές πέραν του 20% του συνολικού αριθμού των μετοχών της ΑΕΣ. Σε περίπτωση που οι μέτοχοι είναι λιγότεροι από πέντε, κανένας μέτοχος δεν μπορεί να αποκτήσει μετοχές πέραν του 50% του συνολικού αριθμού των μετοχών της ΑΕΣ. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζεται ο κ.ν. 2190/1920. ΑΕΣ των οποίων το 51% του μετοχικού τους κεφαλαίου ανήκει σε ΑΣ εγγράφονται στο μητρώο του άρθρου 19. Με την υπουργική απόφαση της παραγράφου 4 του άρθρου 20 καθορίζονται τα έγγραφα και τα δικαιολογητικά που υποβάλλουν οι ΑΕΣ για την εγγραφή τους στο μητρώο, καθώς και για την επικαιροποίηση αυτής.

Άρθρο 34

Διεπαγγελματικές οργανώσεις

1. Διεπαγγελματικές οργανώσεις είναι νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που συνιστώνται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα ανά τομέα αγροτικών προϊόντων και αποτελούνται από εκπροσώπους οικονομικών δραστηριοτήτων που συνδέονται με την παραγωγή των προϊόντων αυτών.

2. Οι διεπαγγελματικές οργανώσεις συγκροτούνται, λειτουργούν και αναγνωρίζονται, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο και τα συμπληρωματικά εθνικά μέτρα εφαρμογής του.

3. Οι διεπαγγελματικές οργανώσεις εποπτεύονται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και αναγνωρίζονται και ελέγχονται από τις αρμόδιες καθ' ύλην υπηρεσίες του Υπουργείου, ανάλογα με τον τομέα αγροτικών προϊόντων που τις αφορούν.

4. Μόνο μία (1) διεπαγγελματική οργάνωση αναγνωρίζεται σε εθνικό επίπεδο για κάθε προϊόν ή κοινή ομάδα προϊόντων.

5. Οι διεπαγγελματικές οργανώσεις, στα πλαίσια εκπλήρωσης του σκοπού και των ειδικότερων στόχων τους, συνεργάζονται κατά περίπτωση με άλλους φορείς, όπως είναι ιδίως οι αγροδιατροφικές συμπράξεις της Περιφέρειας του άρθρου 35 και οι ομάδες προστασίας και διαχείρισης προϊόντων ΠΟΠ/ΠΓΕ/ΕΠΙΠ του άρθρου 38.

Άρθρο 35

Αγροδιατροφικές συμπράξεις της Περιφέρειας

1. Με πρωτοβουλία των Περιφερειών της χώρας μπορεί να συνιστώνται αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες με σκοπό:

α) Την ανάδειξη, προβολή και προώθηση των διατροφικών προϊόντων που παράγονται στα διοικητικά όρια της κάθε Περιφέρειας. Η προώθηση δεν περιλαμβάνει τη χορήγηση σημάτων ποιότητας, εντοπιότητας και ασφάλειας στα τοπικά προϊόντα.

β) Την παροχή υπηρεσιών τεκμηρίωσης, υποστήριξης και προώθησης των προϊόντων της Περιφέρειας.

Οι εταιρείες του παρόντος άρθρου φέρουν επωνυμίες στις οποίες περιλαμβάνεται οπωσδήποτε ο όρος «Αγροδιατροφική Σύμπραξη», συνοδευόμενος από το όνομα της οικείας Περιφέρειας. Σε νησιά, η πρωτοβουλία ίδρυσης μπορεί να ανήκει στον αντίστοιχο δήμο, οπότε στην επωνυμία της αντίστοιχης εταιρείας, μετά τον όρο «Αγροδιατροφική Σύμπραξη», αναφέρεται το όνομα της νήσου.

2. Για την ίδρυση των εταιρειών του παρόντος άρθρου μπορεί να συμπράττουν:

α) Η οικεία Περιφέρεια.

β) Οι δήμοι της οικείας κάθε φορά Περιφέρειας.

γ) Οι ΑΣ της Περιφέρειας.

δ) Νομικά και φυσικά πρόσωπα που είναι φορείς της βιομηχανίας, του εμπορίου, του τουρισμού, της εστίασης και των καταναλωτών και που δραστηριοποιούνται στην οικεία Περιφέρεια και στο χώρο των διατροφικών αγροτικών προϊόντων.

ε) Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, ερευνητικά κέντρα και επιμελητήρια, τα οποία εδρεύουν στην οικεία Περιφέρεια ή δραστηριοποιούνται σε γνωστικά και ερευνητικά πεδία σχετικά με τα προϊόντα της Περιφέρειας.

Άρθρο 36

Συμβάσεις μελλοντικής πώλησης αγροτικών προϊόντων

1. Με ιδιωτικές γραπτές συμβάσεις βεβαίας χρονολογίας μπορεί να ρυθμίζεται η μελλοντική πώληση αγροτικών προϊόντων. Οι ΑΣ και οι ΑΕΣ μπορούν να συνάπτουν τις συμβάσεις του παρόντος άρθρου για τα προϊόντα των μελών τους που παραδίδονται υποχρεωτικά σε αυτούς με σκοπό τη διακίνηση και την εμπορία τους. Σε κάθε τέτοια σύμβαση πρέπει να περιλαμβάνονται οπωσδήποτε επί ποινή ακυρότητας: α) Το είδος και ο συνολικός όγκος των προς πώληση αγροτικών προϊόντων.

β) Η ελάχιστη χρονική διάρκεια ισχύος, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από ένα έτος.

γ) Ο τρόπος συλλογής, φύλαξης και συντήρησης των αγροτικών προϊόντων, καθώς και η ποιότητά τους με βάση ποικιλίες ή συναφείς πιστοποιήσεις.

δ) Η τιμή του προϊόντος.

ε) Ο τρόπος και ο χρόνος πληρωμής, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

στ) Οι λόγοι και ο τρόπος καταγγελίας της σύμβασης.

ζ) Ο Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (ΚΑΔ), καθώς και ο Ειδικός Αριθμός Εγγραφής (ΕΑΕ) στο Μητρώο Εμπόρων Αγροτικών Προϊόντων του ν. 3955/2011, του αντισυμβαλλόμενου, καθώς και ο κωδικός εγγραφής στο μητρώο πρώτων αγοραστών του τομέα αλιείας για τους υπόχρεους.

η) Βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής όλων των συμβαλλομένων.

θ) Τα στοιχεία από τα οποία προκύπτει η κατάθεση της σύμβασης στην αρμόδια ΔΟΥ.

Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορεί να καθορίζονται ο τύπος και το ελάχιστο περιεχόμενο των συμβάσεων ανά γεωργικό προϊόν, το οποίο κατισχύει κάθε αντίθετης βούλησης των συμβαλλομένων.

Άρθρο 38

Ομάδες προστασίας και διαχείρισης προϊόντων ΠΟΠ/ΠΓΕ/ΕΠΙΠ

1. Σε κάθε μία οριοθετημένη περιοχή παραγωγής γεωργικών προϊόντων ή τροφίμων με Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης (ΠΟΠ), με Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη (ΠΓΕ)

συμπεριλαμβανομένων των αμπελοοινικών προϊόντων και των αρωματισμένων οίνων ή για κάθε Εγγυημένο Παραδοσιακό Ιδιότυπο Προϊόν (ΕΠΙΠ) μπορεί να συνιστάται ομάδα προστασίας και διαχείρισης ΠΟΠ, ΠΓΕ ή ΕΠΙΠ, κατά περίπτωση, στο εξής ομάδα. Η ομάδα αποτελείται κυρίως από παραγωγούς και μεταποιητές του προϊόντος και έργο της είναι η προστασία, η διαχείριση και η προώθηση των προϊόντων με τις ονομασίες ΠΟΠ, ΠΓΕ και ΕΠΙΠ, καθώς και η ενημέρωση των καταναλωτών για τα προϊόντα αυτά.

2. Οι ομάδες δεν έχουν κερδοσκοπικό χαρακτήρα και συνιστώνται ύστερα από κοινή πρωτοβουλία κυρίως των παραγωγών και των μεταποιητών γεωργικού προϊόντος ή τροφίμου της παραγράφου 1. Στις ομάδες αυτές εκπροσωπούνται αναλογικά όλες οι επαγγελματικές κατηγορίες που συμμετέχουν στην παραγωγή και την μεταποίηση των προϊόντων ΠΟΠ/ΠΓΕ/ΕΠΙΠ.

3. Οι ομάδες αναγνωρίζονται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων εφόσον καλύπτουν τα 2/3 της παραγωγής του πιστοποιημένου προϊόντος ΠΟΠ/ΠΓΕ/ΕΠΙΠ. Οι ομάδες που έχουν αναγνωριστεί ασκούν τις δραστηριότητες που προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 1151/2012 και συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές, καθώς και με την αναγνωρισμένη διεπαγγελματική οργάνωση του τομέα, εφόσον αυτή υφίσταται, για όλα τα θέματα που αφορούν σε οποιοδήποτε στάδιο της παραγωγής, μεταποίησης και της εμπορίας των προϊόντων αυτών, καθώς και τους ελέγχους που προβλέπονται στην παράγραφο 5.

4. Οι αποφάσεις των αναγνωρισμένων ομάδων για τα θέματα γενικής προώθησης της ονομασίας και διασφάλισης της συμμόρφωσης με τις προδιαγραφές του προϊόντος, μετά την έγκρισή τους με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, εφαρμόζονται υποχρεωτικά από όλους τους παραγωγούς και μεταποιητές του συγκεκριμένου προϊόντος.

5. Για θέματα που αφορούν στην προστασία και στη συμμόρφωση με τις προδιαγραφές του προϊόντος, οι αναγνωρισμένες ομάδες μπορούν να διαθέτουν δικούς τους ελεγκτές, οι οποίοι έχουν τη δυνατότητα να πραγματοποιούν και αυτοί εσωτερικούς ελέγχους στην παραγωγή, μεταποίηση, συσκευασία και διακίνηση του συγκεκριμένου ΠΟΠ/ΠΓΕ/ΕΠΙΠ. Τα ευρήματα των ελέγχων αυτών τίθενται στη διάθεση των αρμόδιων αρχών. Οι έλεγχοι της παρούσας παραγράφου δεν υποκαθιστούν τους επίσημους ελέγχους των αρμόδιων αρχών.

6. Η χρηματοδότηση των αναγνωρισμένων ομάδων εξασφαλίζεται με τη θέσπιση εισφοράς επί των μελών της και με την αξιοποίηση ενωσιακών ή εθνικών προγραμμάτων.

7. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται οι απαραίτητες προϋποθέσεις, τα κριτήρια και η διαδικασία για την αναγνώριση των ομάδων. Με όμοια απόφαση καθορίζονται:

α) Ο τρόπος αναλογικής εκπροσώπησης των διαφόρων επαγγελματικών ομάδων παραγωγών και μεταποιητών στα όργανα διοίκησης, καθώς και οι όροι οικονομικής συμμετοχής των μη μελών της ομάδας.

β) Ο επιμερισμός των λειτουργικών δαπανών της ομάδας μεταξύ των μελών της.

γ) Κάθε θέμα που αφορά στους ελέγχους που διενεργεί η ομάδα, σύμφωνα με την παράγραφο 5.

δ) Ο τρόπος συνεργασίας των ομάδων με τις διεπαγγελματικές οργανώσεις, εφόσον υπάρχουν.

ε) Οι αρμοδιότητες που ασκούν και οι δράσεις που αναλαμβάνουν στο πλαίσιο του έργου τους που προβλέπεται στον παρόντα νόμο.

Άρθρο 39

Ταμείο αγροτικής συνεταιριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης

1. Συνιστάται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με την επωνυμία «Ταμείο αγροτικής συνεταιριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης», στο εξής ταμείο, που εγγράφεται στο μητρώο του άρθρου 19. Σκοπός του ταμείου είναι η χρηματοδότηση, ο συντονισμός και η παρακολούθηση εφαρμογής επιμορφωτικών προγραμμάτων συνεταιριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης των μελών των ΑΣ, των διοικητικών και εποπτικών τους συμβουλίων, καθώς και των

γενικών διευθυντών, των λοιπών διευθυντικών στελεχών και των εργαζόμενων στους ΑΣ. Το ταμείο χρηματοδοτεί επίσης και επιμορφωτικά προγράμματα για θέματα που αφορούν το περιβάλλον, την προστασία από τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, το μάρκετινγκ, τη διοίκηση των ΑΣ, την εμπορία αγροτικών προϊόντων, καθώς και εξειδικευμένα προγράμματα για την κατάρτιση και ενημέρωση των αγροτισσών με σκοπό την προώθηση της ισότητας ευκαιριών και της άρσης των ανισοτήτων μεταξύ των δύο φύλων στο συνεταιριστικό κίνημα.

2. Μέλη του ταμείου είναι όλοι οι ΑΣ που είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο του άρθρου 19 και ο Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός «ΔΗΜΗΤΡΑ».

3. Οι πόροι του ταμείου προέρχονται από τη διανομή του πλεονάσματος, σύμφωνα με την περίπτωση δ' της παραγράφου 4 του άρθρου 23, από προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και από κάθε άλλη ενίσχυση από τους ΑΣ.

4. Μετά από πρόσκληση της αρμόδιας αρχής του άρθρου 18, οι εκπρόσωποι των αγροτικών συνεταιρισμών που το οικονομικό έτος 2015 είχαν διαχειριστικό πλεόνασμα και ο εκπρόσωπος του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, καταρτίζουν και δημοσιεύουν κατά νόμο μέσα σε έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, το καταστατικό του ταμείου. Όλοι οι ΑΣ που είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο γίνονται μέλη του ταμείου.

Άρθρο 40

Ενιαία ψηφιακή βάση για την ιχνηλασιμότητα των συνεταιριστικών αγροτικών προϊόντων

1. Συνιστάται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ενιαία ψηφιακή βάση δεδομένων για την ιχνηλασιμότητα των συνεταιριστικών αγροτικών προϊόντων. Η ψηφιακή βάση έχει σκοπό την καταγραφή της διαδρομής που ακολουθούν τα πάσης φύσεως συνεταιριστικά προϊόντα του αγροτικού τομέα, αυτούσια ή μεταποιημένα, από την παραγωγή στην κατανάλωση.

2. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου:

α) «Ιχνηλασιμότητα» είναι η δυνατότητα παρακολούθησης και ανίχνευσης της προέλευσης και της πορείας παραγωγής ενός (1) προϊόντος σε όλα τα στάδια παραγωγής, μεταποίησης και διανομής τους.
β) «Προϊόντα» είναι τα πάσης φύσεως προϊόντα του αγροτικού τομέα αυτούσια ή μεταποιημένα.
γ) «Συνεταιριστικά Προϊόντα» είναι τα προϊόντα που παράγονται ή/και μεταποιούνται ή/και διακινούνται από ΑΣ που είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο του άρθρου 19.

3. Αρμόδια για τη δημιουργία, οργάνωση και τήρηση της ενιαίας βάσης δεδομένων ορίζεται η Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου. Η ψηφιακή βάση ενημερώνεται με καταχώριση δεδομένων από τους ΑΣ που είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο του άρθρου 19.

4. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται οι τεχνικές προδιαγραφές, η διαχείριση και η λειτουργία της ενιαίας βάσης δεδομένων, ειδικότερα θέματα ως προς τις αρμόδιες αρχές διαχείρισης της βάσης και τους υπόχρεους υποβολής, τα δεδομένα που πρέπει να υποβάλλονται, ο τρόπος διασύνδεσής της με άλλες βάσεις για την αξιοποίηση των στοιχείων τους, η συνεργασία των αρμόδιων αρχών με άλλες υπηρεσίες και φορείς του δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου για τη συλλογή στοιχείων, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 41

Ίδρυση Οργανισμού Διαχείρισης Ακινήτων Γαιών και Εξοπλισμών (ΟΔΙΑΓΕ)

1. Ιδρύεται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) με τη μορφή της Ανώνυμης Εταιρίας, με την επωνυμία «Οργανισμός Διαχείρισης Ακινήτων, Γαιών και Εξοπλισμών ΑΕ» και διακριτικό τίτλο «ΟΔΙΑΓΕ», εφεξής οργανισμός, με έδρα την Αθήνα. Ο οργανισμός τελεί υπό τον έλεγχο του Δημοσίου, διέπεται από τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α' του ν. 3429/2005 (Α' 314) και λειτουργεί για την

εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος. Την εποπτεία του οργανισμού ασκεί ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

2. Το καταστατικό του οργανισμού εγκρίνεται με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Ο οργανισμός διοικείται από επταμελές διοικητικό συμβούλιο, τα μέλη του οποίου διορίζονται από τους Υπουργούς Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Η θητεία του διοικητικού συμβουλίου είναι τριετής.

3. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου πρέπει να είναι πτυχιούχοι Α.Ε.Ι. και να διαθέτουν επιχειρηματική εμπειρία και διοικητικές ικανότητες.

4. Μεταξύ των μελών του διοικητικού συμβουλίου εκλέγεται ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος του οργανισμού. Η αμοιβή του προέδρου και διευθύνοντα συμβούλου, καθώς και η αποζημίωση των μελών του διοικητικού συμβουλίου για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις, καθορίζεται με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

5. Το μετοχικό κεφάλαιο του οργανισμού ορίζεται στο ποσό των είκοσι τεσσάρων χιλιάδων (24.000) ευρώ, το οποίο αναλαμβάνεται εξ ολοκλήρου από το Ελληνικό Δημόσιο. Το κεφάλαιο θα καταβληθεί μέσα σε δύο μήνες από τη δημοσίευση του καταστατικού του οργανισμού.

6. Οι σκοποί του οργανισμού είναι:

α) Η ανάπτυξη της αγροτικής παραγωγής και η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αγροτικής οικονομίας διαμέσου της καλύτερης δυνατής αξιοποίησης της δημόσιας γης που είναι κατάλληλη για αγροτική εκμετάλλευση.

β) Η έρευνα για την ανάπτυξη της υπαίθρου μέσω της βελτίωσης των αγροτικών εκμεταλλεύσεων και της αναδιάρθρωσης του αγροτικού τομέα της οικονομίας.

γ) Η διατήρηση και η δημιουργία βιώσιμων αγροτικών εκμεταλλεύσεων και η βελτίωση της απόδοσής τους με την ανάληψη κατάλληλων επενδυτικών πρωτοβουλιών και την εισαγωγή σύγχρονης τεχνολογίας και σύγχρονων πρακτικών διαχείρισης.

δ) Η υποστήριξη των αγροτών σε θέματα αποδοτικής διαχείρισης της γης και του εξοπλισμού και η διευκόλυνση της εγκατάστασης νέων αγροτών σε παραγωγικά αποδοτικές αγροτικές εκτάσεις.

ε) Η διάθεση κινητών και ακινήτων σε πιλοτικά συνεργατικά σχήματα και νέους αγρότες για την ανάπτυξη βιώσιμων αγροτικών εκμεταλλεύσεων.

στ) Η ενίσχυση και η υποστήριξη κάθε δραστηριότητας που συμβάλλει στην ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας.

7. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ορίζεται η περιουσία, κινητή και ακίνητη, του δημοσίου που του παραχωρείται, η διαδικασία της παραχώρησης και ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με τη λειτουργία του οργανισμού.

«8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ο ΟΔΙΑΓΕ χρηματοδοτείται για την έναρξη λειτουργίας του από τον Κρατικό Προϋπολογισμό με το ποσό των εκατόν ογδόντα χιλιάδων (180.000) ευρώ. Το ανωτέρω ποσό της χρηματοδότησης επιστρέφεται ατόκως στον Κρατικό Προϋπολογισμό σταδιακά, εντός επτά (7) ετών από την καταβολή του.».

2. Με την περίπτ. γ' του προτεινόμενου άρθρου 37 καταργείται η υπ' αριθμ. 2062/132509/25.11.2016 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 3938), όπως ισχύει, με την επιφύλαξη της παρ. 11 του άρθρου 36, που έχει ως εξής:

« Αριθμ. 2062/132509 (ΦΕΚ Β 3938/7.12.2016)

Μορφή, περιεχόμενο, διαδικασία καταγραφής και τήρηση Εθνικού Μητρώου Αγροτικών Συνεταιρισμών, Κλαδικών Αγροτικών Συνεταιρισμών, Κλαδικών Εθνικών Αγροτικών Συνεταιρισμών,

Αγροτικών Εταιρικών Συμπράξεων και Ταμείου Αγροτικής Συνεταιριστικής Εκπαίδευσης, διαδικασία εγγραφής και τακτικών ετήσιων δηλώσεων και κριτήρια αξιολόγησής τους.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) Του άρθρου 19 παρ. 2, του άρθρου 20 παρ. 5 και του άρθρου 49 παρ. 1 του Ν. 4384/2016, «Αγροτικοί Συνεταιρισμοί, μορφές συλλογικής οργάνωσης του αγροτικού χώρου και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ Α' 78),

β) του άρθρου 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα», που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» (ΦΕΚ Α' 98).

2. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1
Σκοπός

Με την παρούσα καθορίζονται:

α) η μορφή, το περιεχόμενο και η τήρηση του Εθνικού Μητρώου Αγροτικών Συνεταιρισμών και άλλων συλλογικών μορφών (στο εξής Μητρώο) του άρθρου 19 του Ν. 4384/2016 (ΦΕΚ Α' 78), το οποίο συστάθηκε στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με το άρθρο 2 του Ν. 4015/2011 (Α' 210), και συνεχίζει να λειτουργεί και να τηρείται, όπως προβλέπεται στο άρθρο 49 παρ. 1 του Ν. 4384/2016,

β) ο τύπος, το ακριβές περιεχόμενο και η διαδικασία υποβολής των αιτήσεων της πρώτης καταχώρισης στο Μητρώο, που υποβάλλουν οι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (στο εξής ΑΣ), οι Κλαδικοί Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (στο εξής ΚΑΣ) και οι Κλαδικοί Εθνικοί Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (ΚΕΑΣ) του άρθρου 31 του Ν. 4384/2016, οι Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ) του άρθρου 33 του Ν. 4384/2016, οι Αναγκαστικοί Συνεταιρισμοί (ΑνΣ) και οι Ενώσεις τους (ΕΑνΣ) του άρθρου 47 του Ν. 2169/1993 (ΦΕΚ Α' 149) το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 50 παρ. 1 περίπτωση β) του Ν. 4384/2016 και το ταμείο αγροτικής συνεταιριστικής εκπαίδευσης του άρθρου 39 του Ν. 4384/2016,

γ) τα έγγραφα και τα δικαιολογητικά που επισυνάπτονται στις ανωτέρω αιτήσεις της περ. β καθώς και στις τακτικές ετήσιες δηλώσεις και η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής αυτών στο Μητρώο,

δ) η αξιολόγηση και τα κριτήρια αξιολόγησης των τακτικών ετήσιων δηλώσεων των ΑΣ, ΚΑΣ, ΚΕΑΣ, ΑνΣ, ΕΑνΣ και ΑΕΣ,

ε) οι λόγοι και η διαδικασία διαγραφής των ΑΣ, ΚΑΣ, ΚΕΑΣ, ΑνΣ, ΕΑνΣ και ΑΕΣ από το Μητρώο.

Άρθρο 2
Μορφή και περιεχόμενο του Μητρώου

1. Το Μητρώο αποτελεί ψηφιακή βάση δεδομένων, στην οποία καταχωρίζονται με μοναδικό αριθμό σε αντίστοιχες κατηγορίες οι ΑΣ όπως ορίζονται στο άρθρο 1 του Ν. 4384/2016, οι Γυναικείοι ΑΣ του άρθρου 2, οι ΚΑΣ και ΚΕΑΣ του άρθρου 31, οι Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις του άρθρου 33, οι Αναγκαστικοί Συνεταιρισμοί και οι Ενώσεις τους του άρθρου 50 παρ. 1 περίπτωση β). Στο Μητρώο καταχωρίζεται και το Ταμείο Αγροτικής Συνεταιριστικής Εκπαίδευσης του άρθρου 39 του Ν. 4384/2016. Στο Μητρώο δεν εγγράφονται οι Δασικοί Συνεταιρισμοί, οι Ενώσεις αυτών, οι Αναγκαστικοί Συνεταιρισμοί Δασοκτημόνων του Α.Ν. 1627.

2. Ο Αριθμός Μητρώου της παρ. 1 του παρόντος άρθρου απαρτίζεται από επτά (7) ψηφία, τα οποία κατά σειρά υποδηλώνουν τα μεν τέσσερα (4) πρώτα την έδρα, σύμφωνα με την κωδικοποίηση των Περιφερειακών Ενοτήτων της Χώρας, όπως αυτές ορίζονται στο Ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ Α' 87) όπως

ισχύει, τα δε επόμενα τρία (3) ψηφία τον αύξοντα αριθμό εγγραφής των συλλογικών μορφών της παρ. 1 στην Περιφερειακή Ενότητα.

3. α) Όσοι ΑΣ λειτουργούν και είναι εγγεγραμμένοι στο Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων και Διεπαγγελματικών Οργανώσεων του άρθρου 2 του Ν. 4015/2011, συνεχίζουν να τηρούνται στο Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών και άλλων συλλογικών μορφών.

β) Οι ΚΕΣΕ, οι ΚΑΣΟ και οι ΣΕ που εμπίπτουν στο άρθρο 49 παρ. 4 περ. α) και β) και παρ. 5 του Ν. 4384/2016, και έχουν μετατραπεί ή θα μετατραπούν, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, εγγράφονται στο Μητρώο ως ΑΣ, ΚΕΑΣ, ΚΑΣ (για τις ΚΕΣΕ, ΚΑΣΟ) και ΑΕΣ (για τις ΣΕ), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα του άρθρου 8 της παρούσας.

δ) Οι Αναγκαστικοί Συνεταιρισμοί και οι Ενώσεις τους που λειτουργούν κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 47 του Ν. 2169/1993 (ΦΕΚ Α` 149) που διατηρείται σε ισχύ με το άρθρο 50 παρ. 1 περ. β) του Ν. 4384/2016, καταχωρίζονται στο Μητρώο ως ΑνΣ και ΕΑνΣ σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 της παρούσας.

ε) Το περιεχόμενο του Μητρώου για κάθε κατηγορία αγροτικών συνεταιρισμών και συλλογικών μορφών των παρ. 1 και 3 του παρόντος άρθρου ομαδοποιείται στις ενότητες Γενικών Στοιχείων, Νομικοδιοικητικών Στοιχείων, Οικονομικών Στοιχείων, Δραστηριοτήτων και Παρατηρήσεων, όπως ορίζονται στην παρούσα απόφαση.

4. Η μορφή και το περιεχόμενο των ενότητων του τελευταίου εδαφίου της παρ. 3 του παρόντος άρθρου διαμορφώνεται σύμφωνα με το περιεχόμενο των πεδίων των αιτήσεων εγγραφής που καθορίζεται στο Παράρτημα του άρθρου 8 της παρούσας και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της.

5. Οι ΑΕΣ, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 33 του Ν. 4384/2016 εγγράφονται στο Μητρώο με τον Αριθμό Μητρώου Ανωνύμων Εταιρειών του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (ΓΕΜΗ) του Ν. 3419/2005 (ΦΕΚ Α` 297) και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα του άρθρου 8 της παρούσας. Οι ΑΕΣ λαμβάνουν βεβαίωση εγγραφής στο Μητρώο από την αρμόδια αρχή για να είναι δικαιούχοι των ενισχύσεων, απαλλαγών και κινήτρων που ορίζονται στο άρθρο 30 του Ν. 4384/2016.

Άρθρο 3

Τήρηση του Μητρώου

1. Η Διεύθυνση Οικονομικών Ελέγχων και Επιθεώρησης, στο εξής αρμόδια αρχή, μεριμνά για την οργάνωση, τήρηση, λειτουργία και την ετήσια επικαιροποίηση του Μητρώου, αξιολογούσα κατ' έτος τους ΑΣ, ΚΑΣ, ΚΕΑΣ, ΑνΣ, ΕΑνΣ και ΑΕΣ σύμφωνα με τον νόμο και εποπτεύει την σύννομη λειτουργία τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 18 του Ν. 4384/2016.

Για την πρώτη καταχώριση στο Μητρώο οι ΑΣ, οι ΚΑΣ, οι ΚΕΑΣ υποβάλλουν ηλεκτρονικά στο Μητρώο μέσω του ιστοτόπου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (στο εξής ΥπΑΑΤ), αίτηση εγγραφής, όπως αυτή περιγράφεται στο άρθρο 8 της παρούσας. Οι ΑΕΣ και το Ταμείο υποβάλλουν αίτηση εγγραφής σύμφωνα με τα στοιχεία του συνημμένου Παραρτήματος στο άρθρο 8 της παρούσας.

2. Η αίτηση εγγραφής επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986.

3. Το Μητρώο για τους ΑΣ, Αναγκαστικούς Συνεταιρισμούς και τις Ενώσεις τους, ΚΑΣ, ΚΕΑΣ και ΑΕΣ δημοσιοποιεί τα στοιχεία που αφορούν την επωνυμία, την έδρα, τα στοιχεία επικοινωνίας και τα στοιχεία του νόμιμου εκπροσώπου στον ιστότοπο του ΥπΑΑΤ ανά Περιφερειακή Ενότητα, καθώς και τα στοιχεία του ταμείου συνεταιριστικής εκπαίδευσης.

«4. Το Μητρώο ενημερώνεται από τους υπόχρεους εγγραφής σε αυτό με την υποβολή της αίτησης πρώτης εγγραφής, καθώς και με τις τακτικές ετήσιες δηλώσεις τους, ηλεκτρονικά, μέσω του ιστοτόπου του ΥπΑΑΤ. Για κάθε μεταβολή, που επέρχεται, επικαιροποιείται το Μητρώο σε όλη τη διάρκεια του έτους».

Άρθρο 4

Διαδικασία καταχώρισης ΑΣ, ΚΑΣ, ΚΕΑΣ, Αναγκαστικών Συνεταιρισμών και των Ενώσεών τους, ΑΕΣ και Ταμείου στο Μητρώο

1. Για την καταχώριση στο Μητρώο, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 20 του Ν. 4384/2016, οι ΑΣ, ΚΑΣ, ΚΕΑΣ υποβάλλουν ηλεκτρονικά την αίτηση εγγραφής στο Μητρώο, μέσα σε ένα (1) μήνα από την έγκριση του καταστατικού τους στο Ειρηνοδικείο της έδρας τους. Οι ΑΕΣ μέσα σε ένα μήνα από την καταχώρισή τους στο Γ.Ε.ΜΗ.

2. Το περιεχόμενο της αίτησης πρώτης εγγραφής για τους ΑΣ, ΚΑΣ, ΚΕΑΣ, ΑνΣ, ΕΑνΣ και ΑΕΣ, περιγράφεται στο Παράρτημα του άρθρου 8 της παρούσας.

3. Στην αίτηση πρώτης εγγραφής, οι ΑΣ, ΚΑΣ και ΚΕΑΣ, συμπληρώνουν τα πεδία της αίτησης και υποβάλλουν ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείου pdf, τα αναφερόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 20 του Ν. 4384/2016 αντίγραφα των παρακάτω εγγράφων:

α) αντίγραφο του καταστατικού τους, προσαρμοσμένο στην ισχύουσα νομοθεσία και βεβαίωση εγγραφής τους στο βιβλίο μητρώου αγροτικών συνεταιρισμών του οικείου Ειρηνοδικείου.

β) κατάσταση των ιδρυτικών μελών του ΑΣ με το ονοματεπώνυμο και το ΑΦΜ τους ή την επωνυμία και το ΑΦΜ τους (όταν μέλη είναι νομικά πρόσωπα), σύμφωνα με το βιβλίο μητρώου μελών και βεβαίωση ότι έχουν καταβάλει το ποσοστό της συνεταιρικής μερίδας τους, σύμφωνα με το άρθρο 9 του Ν. 4384/2016. Η καταβολή θα βεβαιώνεται με απόφαση του ΔΣ, το οποίο ευθύνεται με τις διατάξεις του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 περί ψευδούς δηλώσεως.

γ) Συνοπτικό επιχειρησιακό πλάνο διάρκειας τριών (3) ετών που περιγράφει τις δραστηριότητές τους σε συγκεκριμένους τομείς παραγωγής, τις ποσότητες που πρόκειται να διαχειριστούν, τις προγραμματισμένες δράσεις και τυχόν επενδυτικά σχέδια που προτίθενται να αναλάβουν για την υλοποίησή τους.

4. α) Με τη συμπλήρωση και την υποβολή της αίτησης και την ολοκλήρωση της εγγραφής, οι ως άνω αγροτικοί συνεταιρισμοί και μορφές αγροτικής συλλογικής οργάνωσης λαμβάνουν άμεσα αριθμό πρωτοκόλλου.

β) Μετά την επαλήθευση των στοιχείων που υποβάλλονται από τους ΑΣ, ΚΑΣ, ΚΕΑΣ, ΑνΣ, ΕΑνΣ, ΑΕΣ και με βάση την πληρότητά τους, παρέχεται στους ΑΣ, ΚΑΣ, ΚΕΑΣ, ΑνΣ, ΕΑνΣ, ΑΕΣ Αριθμός Μητρώου και αποδίδεται από την αρμόδια αρχή, όταν ζητείται, βεβαίωση εγγραφής στο Μητρώο. Οι ΑΣ, ΚΑΣ, ΚΕΑΣ, ΑνΣ, ΕΑνΣ, ΑΕΣ σε κάθε συναλλαγή τους καθώς και στον ιστότοπό τους, εφόσον διαθέτουν, υποχρεούνται να αναγράφουν τον Αριθμό Μητρώου.

5. Για την απόκτηση ΑΦΜ από την αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία, οι ΑΣ, ΚΑΣ, ΚΕΑΣ προσκομίζουν σε αυτήν την ως άνω βεβαίωση.

6. Ο εκπρόσωπος του Διοικητικού Συμβουλίου υποχρεούται σε ένα (1) μήνα από την απόδοση ΑΦΜ να υποβάλει στο Μητρώο τη βεβαίωση απόδοσης ΑΦΜ για την αναγραφή του στο Μητρώο.

7. Το Διοικητικό και το Εποπτικό Συμβούλιο υποβάλλουν ηλεκτρονικά μέσα σε ένα (1) μήνα στο Μητρώο πρακτικό των αρχαιρεσιών και πρακτικό κατανομής αξιωμάτων.

8. Οι ΑΕΣ υποβάλλουν στο Μητρώο στοιχεία επικοινωνίας, νομικοδιοικητικά έγγραφα (καταστατικό, μετοχολόγιο, αριθμό μετοχών κάθε μέλους μετόχου, πρακτικά πρόσφατων αρχαιρεσιών και κατανομής αξιωμάτων Διοικητικού Συμβουλίου), ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και οικονομικοδιαχειριστικούς ελέγχους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παράρτημα του άρθρου 8 της παρούσας. Τυχόν μεταβολές των ως άνω στοιχείων επικαιροποιούνται.

9. Το Ταμείο Συνεταιριστικής Εκπαίδευσης με απόφαση της διαχειριστικής επιτροπής εγγράφεται στο Μητρώο και υποβάλλει το καταστατικό του, στοιχεία της διαχειριστικής επιτροπής και ετήσιο απολογισμό έργου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα του άρθρου 8 της παρούσας.

Άρθρο 5

Τακτικές ετήσιες δηλώσεις - κριτήρια αξιολόγησης των ΑΣ, ΚΑΣ, ΚΕΑΣ, ΑνΣ, ΕΑνΣ, ΑΕΣ

1. Η επικαιροποίηση του Μητρώου πραγματοποιείται ως τις 30 Ιουνίου εκάστου έτους με τις τακτικές ετήσιες δηλώσεις, οι οποίες υποβάλλονται από τους υπόχρεους εντός της προθεσμίας αυτής. Στο πλαίσιο αυτό, υποβάλλονται τα ακόλουθα στοιχεία:

α) Επωνυμία, έδρα και στοιχεία επικοινωνίας (διεύθυνση, τηλέφωνα, ΑΦΜ και ΔΟΥ, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και στοιχεία επικοινωνίας νόμιμου εκπροσώπου και γενικού διευθυντή ή διευθυντή, εφόσον ο κύκλος εργασιών υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ),

β) νομιμοποιητικά έγγραφα, όπως καταστατικό με τις τελευταίες τροποποιήσεις, βεβαίωση εγγραφής στο βιβλίο μητρώου αγροτικών συνεταιρισμών του αρμόδιου Ειρηνοδικείου, πρακτικό εκλογής Διοικητικού Συμβουλίου και Εποπτικού Συμβουλίου, όπου απαιτείται, και πρακτικό κατανομής αξιωμάτων, πρακτικό αρχαιρεσιών, στοιχεία οικονομικού ελεγκτή,

γ) αριθμό μελών, όπως προκύπτει από το βιβλίο Μητρώου Μελών και κατάσταση μελών με το ονοματεπώνυμο και το ΑΦΜ τους ή την επωνυμία και το ΑΦΜ τους,

δ) ύψος συνεταιρικής μερίδας, βεβαίωση ότι έχει εξοφληθεί η συνεταιρική μερίδα σύμφωνα με το άρθρο 9 του Ν. 4384/2016. Η καταβολή θα βεβαιώνεται με απόφαση του ΔΣ, το οποίο ευθύνεται με τις διατάξεις του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 περί ψευδούς δηλώσεως,

«ε) αντίγραφα ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων που προβλέπονται στο άρθρο 22 του ν. 4384/2016, για να διαπιστωθεί κυρίως η παραγωγική δραστηριότητα του ΑΣ μέσω των στοιχείων που δηλώνονται. Ειδικότερα, αρδευτικοί συνεταιρισμοί, αναγκαστικοί συνεταιρισμοί διαχείρισης κοινής χορτονομής του ν.δ. 1923, αγροτικοί συνεταιρισμοί προώθησης προβατοτροφίας που υλοποιούν επιχειρησιακά προγράμματα και ΑΣ εξαγοράς κτημάτων εντάσσονται στην ίδια κατηγορία».

στ) έκθεση οικονομικοδιαχειριστικού ελέγχου των ελεγκτών του άρθρου 21 του Ν. 4384/2016,

ζ) δήλωση προέδρου ΔΣ ότι τα μέλη παραδίδουν την παραγωγή τους ή/και προμηθεύονται τα εφόδιά τους, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 8 του Ν. 4384/2016,

η) αποδεικτικό της αποστολής του καταλόγου υπόχρεων προσώπων (προέδρου ΔΣ και Γενικού Διευθυντή ή Διευθυντή) προς την μονάδα ελέγχου των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης εφόσον ο ΑΣ έχει ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) ευρώ,

θ) βεβαίωση προέδρου ΔΣ ότι όλα τα μέλη του Διοικητικού και Εποπτικού Συμβουλίου παρακολούθησαν κατά τη διάρκεια των πρώτων έξι (6) μηνών της θητείας τους, σεμινάρια της βασικής συνεταιριστικής εκπαίδευσης που οργανώνονται με τη συνδρομή του ταμείου του άρθρου 39 του Ν. 4384/2016.

Τα στοιχεία α-δ υποβάλλονται στην τακτική ετήσια δήλωση εφόσον έχουν επέλθει αλλαγές μετά την πρώτη εγγραφή στο Μητρώο. Τα στοιχεία ε-η υποβάλλονται κάθε χρόνο στην τακτική ετήσια δήλωση των υπόχρεων. Το στοιχείο θ υποβάλλεται στην τακτική ετήσια δήλωση του 2018.

2. Με βάση την πληρότητα των στοιχείων των τακτικών ετήσιων δηλώσεων, οι υπόχρεοι αξιολογούνται και διατηρούν τον αριθμό Μητρώου που έλαβαν κατά την πρώτη εγγραφή και λαμβάνουν μετά από αίτησή τους προς την αρμόδια αρχή βεβαίωση Ενημερότητας Μητρώου.

«3. Η αρμόδια αρχή, αν η αίτηση, τα έγγραφα και δικαιολογητικά που υποβάλλονται δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του νόμου και δεν είναι ακριβή και πλήρη, προσκαλεί τον υπόχρεο ή με διοικητικό έγγραφο ή με ηλεκτρονικό μήνυμα, να προβεί στις αναγκαίες διευκρινίσεις, διορθώσεις ή συμπληρώσεις της αίτησης, των δικαιολογητικών και των συνοδευτικών εγγράφων, μέσα σε έξι (6) μήνες από τη λήψη της σχετικής πρόσκλησης. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί μέχρι τρεις (3)

μήνες, εφόσον αυτό επιβάλλεται από τις συνθήκες και το είδος των στοιχείων που καταχωρίζονται, ενώ δεν χορηγείται βεβαίωση ενημερότητας. Αν η προθεσμία των έξι (6) μηνών ή η προθεσμία που παρατείνεται παρέλθουν άπρακτες ή ο υπόχρεος υποβάλει τα στοιχεία, πλην όμως αυτά κριθούν ότι δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του νόμου και δεν είναι ακριβή και πλήρη, τότε εφαρμόζεται το άρθρο 6 παρ 3".

«Άρθρο 6

Διαγραφή από το Μητρώο

1. Οι ΑΣ, ΚΑΣ, ΚΕΑΣ, ΑνΣ, ΕΑνΣ και ΑΕΣ διαγράφονται από το Μητρώο:

α) Αν λυθούν και εκκαθαριστούν.

β) Αν δεν έχουν εφαρμόσει τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 49 του ν. 4384/2016 μέσα στην προθεσμία που προβλέπεται.

γ) Οι ΑΕΣ, αν ανακληθεί η άδεια λειτουργίας τους ή διαγραφούν από το Γ.Ε.ΜΗ.,

δ) αν διαπιστωθεί από την αρμόδια αρχή παραβίαση των διατάξεων του νόμου και του καταστατικού τους και δεν συμμορφωθούν στις έγγραφες υποδείξεις της σε διάστημα έξι (6) μηνών ή στην παράταση της προθεσμίας. Δεν χορηγείται βεβαίωση ενημερότητας μέχρι την συμμόρφωση στις υποδείξεις της αρμόδιας αρχής.

ε) Αν δεν υποβάλλουν στο Μητρώο, οικονομικές καταστάσεις τριών (3) συνεχόμενων διαχειριστικών χρήσεων.

2. Η αρμόδια αρχή με πράξη της, στην οποία αναγράφονται:

α) τα στοιχεία του ΑΣ, ΚΑΣ, ΚΕΑΣ, ΑνΣ, ΕΑνΣ και ΑΕΣ και του νόμιμου εκπροσώπου του και

β) η περιγραφή της παράβασης και

γ) στην περίπτωση της παρ. 1 περ. δ) 2, ο τρόπος θεραπείας της, διαγράφει τους ΑΣ, ΚΑΣ, ΚΕΑΣ, ΑνΣ, ΕΑνΣ και ΑΕΣ από το Μητρώο.

3. Οι διαγραφόμενοι, εφόσον δεν συμφωνούν με την απόφαση διαγραφής, έχουν δικαίωμα ένστασης για λόγους νομιμότητας, ενώπιον του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μέσα σε τρεις (3) μήνες από τη γνωστοποίηση της πράξης της αρμόδιας αρχής. Ο Υπουργός αποφαινεται επί της ένστασης, έπειτα από εισήγηση της αρμόδιας αρχής, μέσα σε εξήντα (60) μέρες".

Άρθρο 7

Μεταβατικές Διατάξεις

1. Οι ΑΣ αν δεν τροποποιήσουν το καταστατικό τους σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4384/2016 μέχρι 26 Απριλίου 2017 διαγράφονται από το Μητρώο.

2. Οι Διεπαγγελματικές Οργανώσεις που έχουν εγγραφεί στο Μητρώο του Ν. 4015/2011 δεν εμπíπτουν στις διατάξεις της παρούσας απόφασης και δεν υποχρεούνται να επικαιροποιήσουν τα στοιχεία εγγραφής τους.

Άρθρο 8

Παράρτημα

Στην παρούσα απόφαση προσαρτάται Παράρτημα με τρία (3) υποδείγματα αιτήσεων εγγραφής στο Μητρώο που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας και έχουν ως εξής:

Α. ΑΙΤΗΣΗ ΕΠΙΡΑΦΗΣ ΑΣ ΚΑΔ ΚΕΑΕ, ΑΔΕ και ΕΛΑΕ.

ΑΙΤΗΣΗ ΕΠΙΡΑΦΗΣ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΑΙΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΛΛΙΜΕΝΩΝ

(Η παρούσα αίτηση είναι αναπόσπαστο μέρος του άρθρου 8 του ν.1599/2008)

A. ΠΕΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ									
ΕΠΩΝΥΜΙΑ:									
Ταύρος επιδημιολογικής μορφής (Άρθρο 1) [*]									
ΣΧΟΛΙΟΣ:									
ΑΔΥ:					Α.Φ.Μ. (βεβαίωση απόδοσης ΑΦΜ)				
ΑΙΕΥΘΥΝΗ		Περιοχή		Διεύθυνση		Διεύθυνση		Οδός / Τ.Κ.	
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ		Τηλ:		Fax		email		website	
B. ΝΟΜΙΚΟ-ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ									
Έτος ίδρυσης:		Αριθμός μελών (φ.π.ν.α)		Καταστατικό επιφύρα με το ν.4015/2011				Καταστατικό επιφύρα με το ν.4384/2016	
		ΑΦΜ		ΝΑΙ		ΟΧΙ		ΝΑΙ	
		Εταιρεία		ΑΦΜ		ΟΧΙ		ΟΧΙ	
Απ. Εργασιακή Διάθεση: Καταστατικό:				Επιπρόσθετο:			Βεβαίωση εγγραφής στο βιβλίο μητρώου του Επιμελητικού		
Παραρτημένα τεκμήρια υποψηφίων:				Απ. Διόριστοί δικαστικοί					
Ποσοστό Τελεσθέντων υποψηφίων:				αποτελεσμάτων:					
Διάθεση ημερέας ΔΕ ΕΕ									
Ποσοστό ΔΣ/ΕΣ κερτοφυής αερίων		Ποσοστό ΔΣ		ΑΦΜ Στοιχεία εταιρικής		Γενικός Διευθ.			
		Ποσοστό ΕΕ		ΑΦΜ Στοιχεία εταιρικής		Διευθ.			
Ονομασία εταιρείας: Α.Σ.									
(Ονομαζόμενη-η/οι Μητρικοί)									
Γ. ΑΙΤΟΥΠΤΑ-ΟΡΓΑΝΩΣΗ									
Κρίσιμος κωδικός		1.		2.					
Διοικητική Δομή (Άρθρο 2)									

Προϊόντα (λίστα)	
Συνολικό επιχειρησιακό πλάνο ζετίας (αρχείο pdf)	
Συμμετοχή σε νομικά πρόσωπα (ΝΑΙ-ΟΧΙ)	Αναγνωρισμένη Ομάδα Παραγωγών (ΝΑΙ-ΟΧΙ):
ΚΑΣ	Αν ΝΑΙ, για ποιο προϊόν (λίστα):
ΚΕΑΣ	Αριθμός απόφασης αναγνώρισης
Αεροδιαφορικές Διαπλεγμάτωντικές συμπράξεις:	
Ταμείο Συνεταιριστικής εκπαίδευσης	Αριθμός άρσης/ανάκλησης απόφασης αναγνώρισης
Επιχορηγήσεις:	
Επενδυτικά προγράμματα:	
Υπεύθυνη δήλωση Προέδρου ΔΣ για παράδοση προϊόντων (pdf)	
Δ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
Συνεταιριστή μερίδα (€):	Καταβεβλημένες συν. μερίδες κατά 50%
Χρηματοοικονομικές καταστάσεις ανά έτος	Υποβολή βεβαίωσης καταβολής μερίδας (pdf)
Κύκλος εργασιών (€):	Ζημιές (€):
Καταβεβλημένο συνεταιριστικό κεφάλαιο (€)	
Έκθεση Οικονομικού Ελέγχου (pdf)	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (€):
Έκθεση Εποπτικού Συμβουλίου (pdf)	
Ανθρώπινο Δυναμικό	
Αρ. Μόνιμου Προσωπικού	

Β. ΑΙΤΗΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ

ΑΙΤΗΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ (Η παρούσα επέχει θέση υπαθλής δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/2008)			
Α. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		Διακριτικός τίτλος	
ΕΠΩΝΥΜΙΑ:			
Τύπος συλλογικής μορφής (λίστα 1)*	Διακριτικός τίτλος		
Δ.ΟΥ.:	Α.Φ.Μ.:	ΑΡΜΑΕ	ΑΡ ΓΕΜΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	Περιφέρεια:	Δήμος:	Οδός Τ.Κ.
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ:	Τηλ.:	Fax	email website
Β. ΝΟΜΙΚΟ-ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ			
Έτος ίδρυσης:	Αριθμός μετόχων ΔΣ	Καταστατικό σύμφωνα με το	Καταστατικό σύμφωνα με το
	Επωνυμία	ΑΦΜ	ν.4015/2011
		ΝΑΙ	ΟΧΙ
		ΝΑΙ	ΟΧΙ
Αρ.Εγκριτικής Απόφασης Καταστατικού:			
Ημερομηνία τελευταίων αρχαιρέσιών:			
Πρακτικό ΓΣ τελευταίων αρχαιρέσιών			
Διάρκεια θητείας ΔΣ			
Πρακτικό ΔΣ κατανομής αξιωμάτων	Πρόεδρος ΔΣ:	ΑΦΜ Στοιχεία επικοινωνίας	Γενικός Δ/ντής
			Δ/ντης
Γ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ-ΟΡΓΑΝΩΣΗ			
Κύριος σκοπός	Δραστηριότητες (λίστα 2)		
Προϊόντα (λίστα)			
Έτη λειτουργίας			
Συμμετοχή σε νομικά πρόσωπα (ΝΑΙ-ΟΧΙ)	Αναγνωρισμένη Ένωση Ομάδας Παραγωγών (ΝΑΙ-ΟΧΙ):		
ΑΕΣ	Αν ΝΑΙ, για ποιο προϊόν (λίστα):		

ΑΙΤΗΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

(Η παρούσα επέχει θέση υπαθλής δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/2008)

Α. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΕΠΩΝΥΜΙΑ: Διακριτικός τίτλος

Τύπος συλλογικής μορφής (λίστα 1)* Διακριτικός τίτλος

Δ.ΟΥ.: Α.Φ.Μ.: ΑΡΜΑΕ ΑΡ ΓΕΜΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Περιφέρεια: Δήμος: Οδός | Τ.Κ.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ: Τηλ.: Fax email website

Β. ΝΟΜΙΚΟ-ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Έτος ίδρυσης: Αριθμός μετόχων ΔΣ Καταστατικό σύμφωνα με το

Επωνυμία ΑΦΜ

ΝΑΙ ΟΧΙ ΝΑΙ ΟΧΙ Καταστατικό σύμφωνα με το

Αρ.Εγκριτικής Απόφασης Καταστατικού:

Ημερομηνία τελευταίων αρχαιρέσιών:

Πρακτικό ΓΣ τελευταίων αρχαιρέσιών

Διάρκεια θητείας ΔΣ

Πρακτικό ΔΣ κατανομής

αξιωμάτων

Πρόεδρος ΔΣ: ΑΦΜ Στοιχεία επικοινωνίας

Γενικός Δ/ντής

Γ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ-ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Κύριος σκοπός

Δραστηριότητες (λίστα 2)

Προϊόντα (λίστα)

Έτη λειτουργίας

Συμμετοχή σε νομικά πρόσωπα (ΝΑΙ-ΟΧΙ)

Αναγνωρισμένη Ένωση Ομάδας Παραγωγών (ΝΑΙ-ΟΧΙ):

ΑΕΣ Αν ΝΑΙ, για ποιο προϊόν (λίστα):

Αγροδιατροφικές συμπράξεις:	Διαπανεπιστημιακές οργανώσεις:	Αριθμός απόφασης αναγνώρισης
Επιχορηγήσεις:	Επενδυτικά προγράμματα:	Αριθμός άρσης/ανάκλησης απόφασης αναγνώρισης
Δ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		
Υψος μεταγικού κεφαλαίου (€):	Αξία μετοχών:	Αριθμός μετοχών:
Χρηματοοικονομικές καταστάσεις ανά έτος		
Κύκλος εργασιών (€):	Κέρδη (€):	Ζημιές (€):
Έκθεση Οικονομικού Ελέγχου (pdf)		
Ανθρώπινο Δυναμικό		
Αρ. Μόνιμου Προσωπικού		

Γ. ΑΙΤΗΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΤΑΜΕΙΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΑΙΤΗΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ					
<i>(Η παρούσα αίτηση θέτει υποχρέωση δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/2008)</i>					
A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ					
ΕΠΩΝΥΜΙΑ:	Διακριτικός τίτλος:				
Τύπος επίμαχης μορφής (άρθρο 1 ^ο)					
Α.Ο.Υ.:	Α.Φ.Μ.:				
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	Περιοχική	Περιοχ. Ενότητα	Δήμος:	Δημ.Κωδ.:	Οδός Τ.Κ.
ΕΠΙΚΟΝΩΣΙΑ:	Τηλ.:	Fax		email	website
B. ΝΟΜΙΚΟ-ΔΙΚΗΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ					
Καταστατικό	Αρ.Εγκριτικής Απόφασης				
Διαχειριστική επιτροπή (Όνομα- Διεύθυνση)	Καταστατικό:				
Γ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ					
Αριθμ.οργανικής έργου (αριθ.)					

39183

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Τεύχος Β' 3938/07.12.2016

Άρθρο 9
Έναρξη ισχύος

Η απόφαση 1004/135291/ 29-10-2014 του Υπουργού ΑΑΤ (ΦΕΚ Β` 2918) καταργείται.

Η απόφαση αυτή ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 25 Νοεμβρίου 2016

Ο Υπουργός

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ».

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ**Αγροτικοί Συνεταιρισμοί και άλλες διατάξεις****ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ****Άρθρο 1****Ορισμός - Σκοπός - Νομική μορφή Αγροτικών Συνεταιρισμών**

1. Οι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (ΑΣ) είναι αυτόνομες εθελοντικές ενώσεις προσώπων, οι οποίες συγκροτούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και επιδιώκουν την οικονομική ανάπτυξη και προαγωγή των μελών τους, μέσω μιας συνιδιόκτητης και δημοκρατικά διοικούμενης αγροτικής συνεταιριστικής επιχείρησης. Ως ΑΣ θεωρούνται συνεταιρισμοί, οποιουδήποτε κλάδου ή δραστηριότητας στον τομέα της αγροτικής οικονομίας, μεταξύ άλλων και οι αλιευτικοί, κτηνοτροφικοί, πτηνοτροφικοί, μελισσοκομικοί, σηροτροφικοί, αγροτουριστικοί, αγροτοβιοτεχνικοί, οικοτεχνικοί και γυναικείοι. Οι δασικοί συνεταιρισμοί και οι ενώσεις τους δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του παρόντος νόμου.
2. Οι ΑΣ είναι νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και έχουν εμπορική ιδιότητα. Αναπτύσσουν κάθε είδους δραστηριότητα για την επίτευξη των σκοπών τους στο πλαίσιο του νόμου και του καταστατικού τους.
3. Για την εκπλήρωση των σκοπών τους, οι ΑΣ μπορούν ενδεικτικά να ιδρύουν υποκαταστήματα, παραρτήματα ή γραφεία στο εσωτερικό και το εξωτερικό, να συνιστούν νομικά πρόσωπα, να συμπράττουν σε κοινές επιχειρήσεις με καταναλωτικούς ή άλλους συνεταιρισμούς, νομικά πρόσωπα του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα, με κοινωφελείς οργανισμούς, με επιχειρήσεις Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με συνεταιριστικές οργανώσεις άλλων χωρών και με φυσικά ή νομικά πρόσωπα, μέσα στο πλαίσιο της διακρατικής ή/και της διεπαγγελματικής συνεργασίας.
4. Σύμφωνα με το καταστατικό τους και για την εκπλήρωση των σκοπών τους, οι ΑΣ μπορούν να παρέχουν, οι ίδιοι ή μέσω τρίτων νομικών προσώπων, στα μέλη – συνεταιριστές του άρθρου 6, χρηματοδοτήσεις με τη μορφή πιστώσεων μέχρι του ποσού των είκοσι πέντε χιλιάδων (25.000) ευρώ συνολικά για κάθε μέλος – συνεταιριστή.
5. Για θέματα που δεν ρυθμίζονται από τον παρόντα νόμο, εφαρμόζονται όσον αφορά τους ΑΣ συμπληρωματικά και αναλογικά οι διατάξεις του ν. 4548/2018 (Α΄ 104) για τις Ανώνυμες Εταιρείες και του Αστικού Κώδικα.

Άρθρο 2**Γυναικείοι συνεταιρισμοί**

1. Για τη σύσταση γυναικείων ΑΣ μέλη των οποίων, σύμφωνα με το οικείο καταστατικό μπορούν να γίνουν αποκλειστικά γυναίκες, απαιτείται ελάχιστος αριθμός πέντε (5) ιδρυτικών μελών.
2. Αν τα μέλη του γυναικείου ΑΣ είναι έως και δέκα (10), δεν απαιτείται η εκλογή Διοικητικού Συμβουλίου, εκτός αν προβλέπεται από το καταστατικό του. Εφόσον δεν προβλέπεται η εκλογή Διοικητικού Συμβουλίου, η διοίκηση του γυναικείου ΑΣ ασκείται από όλα τα μέλη του

ή από ένα μέλος που εκλέγεται από αυτά ως διαχειρίστρια, σύμφωνα με τους όρους του καταστατικού.

3. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού εξειδικεύονται συγκεκριμένα μέτρα ανάπτυξης και εφαρμογής θετικών δράσεων για τους γυναικείους ΑΣ, όπως δράσεων πληροφόρησης, δικτύωσης, προβολής και ανταλλαγής τεχνογνωσίας και καλών πρακτικών, με σκοπό τη στήριξη της συμμετοχής και της απασχόλησης των γυναικών και την ενίσχυση της οικονομικής τους αυτοτέλειας στην αγροτική παραγωγή.

Άρθρο 3

Έδρα - Επωνυμία

1. Έδρα του ΑΣ είναι ο δήμος, όπου είναι εγκατεστημένη η διοίκησή του και ορίζεται από το καταστατικό του.

2. Η επωνυμία του ΑΣ εκφράζει τον κύριο σκοπό ή τα αντικείμενα δραστηριότητάς του και περιλαμβάνει την ιδιότητά του ως αγροτικού, καθώς και την έδρα του. Ο ΑΣ μπορεί να χρησιμοποιεί στις συναλλαγές του, εκτός της επωνυμίας του, και διακριτικό τίτλο, όπως αυτός ορίζεται στο καταστατικό του. Η επωνυμία του ΑΣ διακρίνεται από την επωνυμία άλλου ΑΣ που έχει την ίδια έδρα και τον ίδιο σκοπό. Η επωνυμία χρησιμοποιείται υποχρεωτικά στις συναλλαγές και τις νομικές πράξεις του ΑΣ.

3. Τα έντυπα του ΑΣ αναφέρουν την επωνυμία, την έδρα, τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) του ΑΣ, τον αριθμό Εθνικού Μητρώου Αγροτικών Συνεταιρισμών και άλλων συλλογικών φορέων του άρθρου 22 και την ονομασία της ιστοσελίδας του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΣΥΣΤΑΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Άρθρο 4

Όροι σύστασης - Έγκριση καταστατικού – Εγγραφή ΑΣ

1. Για τη σύσταση ΑΣ απαιτείται η σύνταξη καταστατικού και, με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, η υπογραφή του από δέκα (10) τουλάχιστον πρόσωπα που συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις του άρθρου 6, καθώς και η υποβολή του με την αίτηση του άρθρου 23 στην εποπτεύουσα Αρχή του άρθρου 21 για την έγκρισή του και την εγγραφή του ΑΣ στο Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών και άλλων συλλογικών φορέων του άρθρου 22 (ΕΜΑΣ). Το ιδρυτικό καταστατικό ορίζει προσωρινό Διοικητικό Συμβούλιο το οποίο αποτελείται από τουλάχιστον τρία (3) πρόσωπα από αυτά που το υπογράφουν, μεταξύ των οποίων ορίζει και τον Πρόεδρό του. Ο αριθμός των μελών του προσωρινού Διοικητικού Συμβουλίου είναι πάντοτε περιττός.

2. Με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της εποπτεύουσας Αρχής του άρθρου 21, εγκρίνονται καταστατικά ΑΣ που υπογράφονται από λιγότερα από δέκα (10) πρόσωπα, εφόσον ειδικές συνθήκες το επιβάλλουν, ιδίως, όταν η έδρα του ΑΣ βρίσκεται σε ορεινές περιοχές ή νησιά με λιγότερους από 3.500 κατοίκους ή η δραστηριότητα του ΑΣ αφορά ειδικά προϊόντα.

3. Εντός τριάντα (30) ημερών από την κατάθεση της αίτησης της παραγράφου 1:

α) Εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος νόμου και της κείμενης εν γένει νομοθεσίας, η εποπτεύουσα Αρχή του άρθρου 21, με απόφασή της, εγκρίνει το καταστατικό του ΑΣ και εγγράφει τον ΑΣ στο ΕΜΑΣ, ή β) Αν το καταστατικό δεν είναι σύννομο, η εποπτεύουσα Αρχή: αα) το απορρίπτει για λόγους νομιμότητας ή ββ) καλεί το προσωρινό Διοικητικό Συμβούλιο της παραγράφου 1 να προβεί στις ενέργειες της παραγράφου 4. Αν η προθεσμία της παρούσας παραγράφου παρέλθει χωρίς ενέργεια της εποπτεύουσας Αρχής, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, η υποβληθείσα αίτηση θεωρείται ως γενομένη δεκτή, το καταστατικό θεωρείται σύννομο και εγκεκριμένο και η εποπτεύουσα Αρχή εγγράφει υποχρεωτικά τον ΑΣ στο ΕΜΑΣ.

4. Η εποπτεύουσα Αρχή μπορεί, σύμφωνα με την υποπερίπτωση ββ' της περίπτωσης β' της παραγράφου 3, να καλέσει εγγράφως το προσωρινό Διοικητικό Συμβούλιο να προβεί στις απαραίτητες διορθώσεις ή να συμπληρώσει τις ελλείψεις, μέσα σε προθεσμία που δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη των τριάντα (30) ημερών από την επίδοση του εγγράφου στον Πρόεδρο του προσωρινού Διοικητικού Συμβουλίου. Εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την άπρακτη λήξη της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου ή την εμπρόθεσμη υποβολή διορθώσεων ή τη συμπλήρωση ελλείψεων από τον ΑΣ, εκδίδεται απόφαση της εποπτεύουσας Αρχής για την έγκριση του καταστατικού, σε συνέχεια της οποίας η ίδια εγγράφει τον ΑΣ στο ΕΜΑΣ ή εκδίδεται απόφαση για την απόρριψη του καταστατικού.

5. Κατά της απορριπτικής απόφασης και εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της στον Πρόεδρο του προσωρινού Διοικητικού Συμβουλίου, όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να ασκήσει ενδικοφανή προσφυγή ενώπιον του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

6. Ο ΑΣ αποκτά νομική προσωπικότητα από την εγγραφή του στο ΕΜΑΣ.

Άρθρο 5

Τύπος - Περιεχόμενο καταστατικού

1. Το καταστατικό του ΑΣ καταρτίζεται με ιδιωτικό έγγραφο, που χρονολογείται και υπογράφεται από τα απαιτούμενα από το άρθρο 4 ιδρυτικά μέλη και για να είναι έγκυρο πρέπει να περιέχει κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

α) Το ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο ή επωνυμία, κατοικία ή έδρα των ιδρυτικών μελών και τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου τους, καθώς και τα ανωτέρω στοιχεία των νομίμων εκπροσώπων των νομικών προσώπων που τυχόν περιλαμβάνονται στα ιδρυτικά μέλη και την ιδιότητα αυτών, κατά το καταστατικό του νομικού προσώπου.

β) Την επωνυμία, τον διακριτικό τίτλο και την έδρα του ΑΣ.

γ) Τον σκοπό και τις δραστηριότητες του ΑΣ.

δ) Τις προϋποθέσεις εισόδου, εξόδου και διαγραφής των μελών, καθώς και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις αυτών.

ε) Το κεφάλαιο του ΑΣ, τον αριθμό των συνεταιρικών μερίδων, το ύψος της αξίας της υποχρεωτικής συνεταιρικής μερίδας των μελών – συνεταιριστών του άρθρου 6 και των προαιρετικών μερίδων που μπορεί να αποκτήσει το μέλος, το ύψος της αξίας της υποχρεωτικής μερίδας των μελών - επενδυτών της παραγράφου 3 του άρθρου 6, τον τρόπο καταβολής της αξίας τους και τη διαδικασία απόδοσης των μερίδων.

στ) Τον συνολικό αριθμό των υποχρεωτικών μερίδων - ψήφων, που μπορεί να αποκτήσουν τα μέλη – επενδυτές της παραγράφου 3 του άρθρου 6.

ζ) Την έκταση ευθύνης των μελών.

η) Τη διαδικασία εκλογής, τους όρους σύγκλησης και λειτουργίας, καθώς και τις αρμοδιότητες των οργάνων διοίκησης του ΑΣ (Γενική Συνέλευση, Διοικητικό Συμβούλιο και Εποπτικό Συμβούλιο).

θ) Τον καθορισμό των ελαχίστων ποσοστών επί των πλεονασμάτων χρήσης για τον σχηματισμό αποθεματικών.

ι) Τη χρονική διάρκεια του ΑΣ.

ια) Τον ορισμό προσωρινής διοίκησης για την έγκριση του καταστατικού και τον χρόνο σύγκλησης της πρώτης Γενικής Συνέλευσης, για την ανάδειξη των οργάνων διοίκησης.

ιβ) Τους ελεγκτές της πρώτης διαχειριστικής χρήσης.

ιγ) Τη λύση και εκκαθάριση του ΑΣ.

2. Το καταστατικό μπορεί επίσης να περιλαμβάνει θέματα που δεν ρυθμίζονται με τον νόμο αυτόν, εφόσον δεν προσκρούουν στις διατάξεις του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΜΕΛΗ - ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Άρθρο 6

Μέλη

1. Μέλη του ΑΣ μπορεί να γίνουν φυσικά πρόσωπα, που έχουν πλήρη ικανότητα για δικαιοπραξία, απασχολούνται σε οποιονδήποτε κλάδο ή δραστηριότητα της αγροτικής οικονομίας (ιδίως, τη γεωργική, την κτηνοτροφική και την αλιευτική παραγωγή) που εξυπηρετείται από τις δραστηριότητες του ΑΣ, πληρούν τους όρους του καταστατικού του και αποδέχονται να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες του (μέλη – συνεταιριστές).

2. Εφόσον προβλέπεται στο καταστατικό, μπορεί να γίνει μέλος - συνεταιριστής του ΑΣ και άλλος ΑΣ ή αναγνωρισμένη Οργάνωση ή Ομάδα Παραγωγών ή Ένωση Οργάνωσης Παραγωγών ή Αγροτική Εταιρική Σύμπραξη (ΑΕΣ), καθώς και κάθε άλλο νομικό πρόσωπο, που έχουν ως καταστατικό σκοπό τους την άσκηση επιχείρησης γεωργικής, κτηνοτροφικής ή αλιευτικής παραγωγής, η οποία εξυπηρετείται από τους σκοπούς και τις δραστηριότητες του ΑΣ. Οι ειδικότεροι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής τους, καθώς και η εκπροσώπησή τους καθορίζονται από το καταστατικό.

3. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει την εγγραφή στον ΑΣ μελών - επενδυτών. Τα μέλη - επενδυτές είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα οποία συμμετέχουν στο συνεταιριστικό κεφάλαιο, σύμφωνα με το άρθρο 9, αλλά δεν υποχρεούνται να συναλλάσσονται με τον ΑΣ. Οι όροι και οι προϋποθέσεις εισόδου και εξόδου, τα δικαιώματα, οι υποχρεώσεις, η δυνατότητα και οι προϋποθέσεις συμμετοχής των μελών - επενδυτών στο Διοικητικό Συμβούλιο ή στο Εποπτικό Συμβούλιο του ΑΣ, καθορίζονται από το καταστατικό, με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος νόμου. Αν το καταστατικό προβλέπει την εγγραφή στον ΑΣ μελών – επενδυτών, τότε τα μέλη - επενδυτές συμμετέχουν στη Γενική Συνέλευση του ΑΣ με δικαίωμα ψήφου και ο συνολικός αριθμός των ψήφων τους δεν μπορεί να

υπερβαίνει το τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) του συνολικού αριθμού των ψήφων που διαθέτουν τα μέλη του ΑΣ.

Άρθρο 7

Εγγραφή - Αποχώρηση - Διαγραφή μέλους

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΑΣ αποφασίζει αιτιολογημένα για την αποδοχή ή όχι της αίτησης εγγραφής προσώπου ως μέλους του ΑΣ, εντός προθεσμίας που ορίζεται από το καταστατικό.
2. Αν η αίτηση απορριφθεί ή αν το Διοικητικό Συμβούλιο δεν αποφασίσει εντός της παραπάνω προθεσμίας, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να προσφύγει εγγράφως στην πρώτη τακτική ή έκτακτη Γενική Συνέλευση, η οποία επιλαμβάνεται του αιτήματος και αποφασίζει οριστικά και αιτιολογημένα. Η συνεταιριστική ιδιότητα αποκτάται από την ημερομηνία που λαμβάνεται η απόφαση για την αποδοχή της αίτησης εγγραφής και με την προϋπόθεση ότι, ο ενδιαφερόμενος έχει καταβάλει την αξία της συνεταιρικής μερίδας ή το ποσό που αντιστοιχεί στην πρώτη δόση, αν το καταστατικό προβλέπει την καταβολή της αξίας της συνεταιρικής μερίδας και σε δόσεις. Τα ιδρυτικά μέλη αποκτούν τη συνεταιριστική ιδιότητα από την καταχώριση του καταστατικού στο ΕΜΑΣ, εφόσον καταβάλλουν την αξία της συνεταιρικής μερίδας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο προηγούμενο εδάφιο.
3. Το καταστατικό ορίζει τα κωλύματα για την εγγραφή μέλους, καθώς και τους όρους και τις προϋποθέσεις αποχώρησης και διαγραφής του, την ελάχιστη χρονική διάρκεια της παραμονής του και τους όρους και τον χρόνο απόδοσης των συνεταιρικών μερίδων. Απαγορεύονται και είναι ανίσχυρες οι εγγραφές μελών που γίνονται κατά την περίοδο τριών (3) μηνών που προηγούνται από την ημερομηνία αρχαιρεσιών για την ανάδειξη οργάνων του ΑΣ.
4. Το μέλος – συνεταιριστής διαγράφεται υποχρεωτικά αν δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του, όπως αυτές ορίζονται στην περίπτωση στ' της παραγράφου 1 και στην παράγραφο 2 του άρθρου 8 και σύμφωνα με το καταστατικό και τυχόν εκδοθείσες αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης, για χρονική περίοδο η οποία ορίζεται από το καταστατικό και η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δύο (2) συνεχόμενων διαχειριστικών χρήσεων. Η παρούσα παράγραφος δεν ισχύει για τα μέλη – επενδυτές.

Άρθρο 8

Δικαιώματα και υποχρεώσεις μελών

1. Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μελών προς τον ΑΣ ορίζονται από το καταστατικό, το οποίο πρέπει να περιέχει υποχρεωτικά διατάξεις που ρυθμίζουν:
  - α) Τη συμμετοχή των μελών στις Γενικές Συνελεύσεις του ΑΣ.
  - β) Το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι.
  - γ) Τη συμμετοχή στη διανομή των πλεονασμάτων της διαχειριστικής χρήσης.
  - δ) Τη συμμετοχή του μέλους στις δραστηριότητες και τις συναλλαγές του ΑΣ.
  - ε) Το δικαίωμα πληροφόρησης του μέλους για την πορεία των υποθέσεων του ΑΣ και λήψης αντιγράφων σχετικών εγγράφων.

στ) Το ποσοστό ετήσιας παραγωγής του που το κάθε μέλος - συνεταιριστής υποχρεούται να παραδίδει στον ΑΣ, το οποίο δεν μπορεί να είναι κατώτερο του εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%), καθώς και την ποσότητα εφοδίων, που το κάθε μέλος - συνεταιριστής οφείλει να προμηθεύεται από τον ΑΣ. Η Γενική Συνέλευση του ΑΣ αποφασίζει κάθε χρόνο για το είδος και τον όγκο των προϊόντων, αυτούσιων ή μεταποιημένων, που πρόκειται να εμπορευθεί ο ΑΣ.

2. Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, που λαμβάνεται με την αυξημένη απαρτία της παραγράφου 3 του άρθρου 13 και με την πλειοψηφία της παραγράφου 1 του άρθρου 14, το μέλος - συνεταιριστής μπορεί να απαλλάσσεται εν όλω ή εν μέρει από την υποχρέωση της περίπτωσης στ' της παραγράφου 1, εφόσον:

α) έχει αντικειμενική αδυναμία να εκπληρώσει την ανωτέρω υποχρέωση ή συντρέχουν άλλοι σοβαροί λόγοι ή

β) πριν από την ένταξή του στον ΑΣ είχε συνάψει αποδεδειγμένα συμβάσεις πώλησης των προϊόντων του σε τρίτους, εφόσον ο ΑΣ έχει ενημερωθεί έγκαιρα για τη διάρκεια, τον όγκο παραγωγής και τις λοιπές λεπτομέρειες της σύμβασης ή

γ) ο ΑΣ αδυνατεί να απορροφήσει την προσφερόμενη παραγωγή.

3. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει κυρώσεις κατά των μελών για τη μη εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους προς τον ΑΣ, περιλαμβανομένης και της κύρωσης της διαγραφής του μέλους από τον ΑΣ.

4. Η προσωπική εργασία που παρέχει το μέλος του ΑΣ προς αυτόν, ανάλογα με τις ανάγκες του, συνιστά άσκηση δικαιώματος της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 και δεν θεωρείται, ότι παρέχεται στο πλαίσιο σχέσης εξαρτημένης εργασίας. Ο ΑΣ εκδίδει παραστατικό, σύμφωνα με την παράγραφο 10 του άρθρου 8 του ν. 4308/2014 (Α' 251) για την παρασχεθείσα προσωπική εργασία. Η αξία της προσωπικής εργασίας μεταφέρεται στο πλεόνασμα του ΑΣ της οικείας διαχειριστικής χρήσης και διανέμεται στα δικαιούχα μέλη, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 26.

5. Το καταστατικό δύναται να απαγορεύει στα μέλη του ΑΣ να προβαίνουν σε ανταγωνιστικές προς τους σκοπούς του ΑΣ πράξεις, με την εξαίρεση της διάθεσης του ποσοστού της παραγωγής τους που δεν υποχρεούνται να παραδίδουν στον ΑΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Άρθρο 9

Συνεταιρικές και προαιρετικές μερίδες

1. Το συνεταιριστικό κεφάλαιο των ΑΣ ανέρχεται κατ' ελάχιστο στο ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ.

2. Η συνεταιρική μερίδα είναι το ελάχιστο χρηματικό ποσό συμμετοχής κάθε μέλους στο κεφάλαιο του ΑΣ. Κάθε μέλος - συνεταιριστής συμμετέχει στον ΑΣ με μία (1) υποχρεωτική μερίδα, η οποία έχει μία (1) ψήφο, εκτός από τα μέλη - επενδυτές που μπορούν να συμμετέχουν με περισσότερες από μία (1) υποχρεωτικές μερίδες και με μία (1) ψήφο για κάθε υποχρεωτική μερίδα που κατέχουν και μέχρι συνολικό ποσοστό τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) για όλα τα μέλη - επενδυτές επί του συνόλου των υποχρεωτικών μερίδων και αντίστοιχων ψήφων. Το ύψος, οι προϋποθέσεις κτήσης, ο τρόπος και χρόνος καταβολής της

αξίας των υποχρεωτικών μερίδων, καθώς και το αναλογούν σε κάθε μερίδα δικαίωμα απόληψης κερδών, ορίζονται από το καταστατικό. Η υποχρεωτική μερίδα είναι αδιαίρετη. Η αξία της υποχρεωτικής μερίδας των μελών - συνεταιριστών είναι η ίδια για όλα τα μέλη - συνεταιριστές. Η αξία των υποχρεωτικών μερίδων των μελών - επενδυτών μπορεί να είναι διαφορετική από εκείνη των μελών - συνεταιριστών. Συνεταιριστικό κεφάλαιο αποτελεί το σύνολο της αξίας των μερίδων.

3. Η αύξηση ή η μείωση του ύψους της μερίδας γίνεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης και αντίστοιχη τροποποίηση του καταστατικού.

4. Το καταστατικό μπορεί επίσης να προβλέπει τους όρους και τις προϋποθέσεις για την απόκτηση προαιρετικών μερίδων από τα μέλη - συνεταιριστές, τους εργαζόμενους στον ΑΣ, τα μέλη - επενδυτές και τρίτους. Στην περίπτωση αυτή, το καταστατικό δύναται να προβλέπει προνόμια υπέρ των προαιρετικών μερίδων. Οι προαιρετικές μερίδες δεν παρέχουν δικαίωμα ψήφου.

5. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει ότι, οι προαιρετικές μερίδες είναι έντοκες. Ο χρόνος και ο τρόπος απόδοσης των τόκων ορίζονται στο καταστατικό.

6. Αν το καταστατικό δεν απαγορεύει τη μεταβίβαση της υποχρεωτικής μερίδας μέλους - συνεταιριστή, αυτή είναι δυνατή μόνο με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΑΣ που εγκρίνει τη μεταβίβαση σε πρόσωπο που πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 6.

7. Με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στο καταστατικό, κάθε μέλος που αποκτά μερίδα άλλου μέλους από οποιαδήποτε αιτία, υποχρεούται να αναγγέλλει εγγράφως στον ΑΣ την απόκτηση της μερίδας αυτής, ώστε να καταχωρισθεί στο βιβλίο μελών. Η αναγγελία πρέπει να συνοδεύεται από έγγραφο, το οποίο να βεβαιώνει τη μεταβίβαση και να φέρει την υπογραφή του μεταβιβάζοντος μέλους, με θεώρηση του γνησίου αυτής. Αν η μεταβίβαση δεν καταχωρισθεί στο βιβλίο μελών, το μέλος που την απέκτησε δεν μπορεί να συμμετάσχει σε Γενική Συνέλευση του ΑΣ με τη μερίδα αυτή.

8. Σε περίπτωση θανάτου μέλους του ΑΣ, ο κληρονόμος, ή, όταν υπάρχουν περισσότεροι κληρονόμοι, αυτός που υποδείχθηκε με έγγραφη συμφωνία τους, εφόσον πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 6, υπεισέρχεται σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του μέλους που πέθανε. Αν δεν υποδειχθεί, αποδίδεται η ονομαστική αξία της συνεταιρικής μερίδας, μειωμένης ανάλογα όταν υπάρχει ζημία στο τέλος της χρήσης, αν το καταστατικό δεν ορίσει διαφορετικά ως προς τον χρόνο απόδοσης, στους κληρονόμους.

Άρθρο 10

Ευθύνη και υποχρεώσεις των μελών προς τρίτους

1. Η ευθύνη των μελών του ΑΣ για τις υποχρεώσεις του προς τρίτους είναι επικουρική και περιορίζεται μέχρι του ορίου που ορίζει το καταστατικό. Η έκταση της ευθύνης αυτής ορίζεται από το καταστατικό, ως τουλάχιστον ίση με το ποσό της υποχρεωτικής μερίδας.

2. Τα μέλη έχουν την ευθύνη της παραγράφου 1 και μετά την έξοδό τους από τον ΑΣ, για υποχρεώσεις που δημιουργήθηκαν όταν ήταν μέλη ή για προηγούμενες υποχρεώσεις, τις οποίες αποδέχθηκαν με την εγγραφή τους.

3. Αξιώσεις τρίτων από την ευθύνη των μελών του ΑΣ κατά τις παραγράφους 1 και 2, παραγράφονται μετά την παρέλευση πενταετίας, από τη λήξη του έτους μέσα στο οποίο γεννήθηκαν.

4. Η ευθύνη των μελών παύει οπωσδήποτε μετά την πάροδο ενός (1) έτους από το πέρας της πτώχευσης ή της εκκαθάρισης του ΑΣ, εκτός αν εντός του έτους έχει ασκηθεί εναντίον τους αγωγή.

5. Δεν απαγγέλλεται προσωπική κράτηση των μελών του ΑΣ, για δικαιοπρακτικές υποχρεώσεις του ΑΣ προς τρίτους, καθώς και για δικαιοπρακτικές υποχρεώσεις μεταξύ μελών και ΑΣ.

6. Οι δανειστές μέλους ΑΣ δεν έχουν δικαίωμα επί της περιουσίας του ΑΣ ή των πλεονασμάτων χρήσεων ή των συνεταιρικών μερίδων, υποχρεωτικών ή προαιρετικών, για οφειλές του μέλους προς αυτούς.

7. Δεν υπόκεινται σε κατάσχεση ή στη λήψη ασφαλιστικού μέτρου, για οφειλές των μελών προς τρίτους, τα προϊόντα της παραγωγής των μελών που παραδόθηκαν στον ΑΣ για πώληση ή διάθεση στην αγορά, αυτούσια ή μετά από μεταποίηση ή επεξεργασία, καθώς και το τίμημά τους. Η διάταξη δεν εφαρμόζεται για οφειλές των μελών προς το Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. και φορείς κοινωνικής ασφάλισης.

8. Δεν επιτρέπεται η κατάσχεση στα χέρια του ΑΣ, ως τρίτου, χρημάτων τα οποία έχουν ληφθεί από πιστωτικά ιδρύματα ως δάνειο για λογαριασμό μέλους, καθώς και παροχών σε είδος του ΑΣ προς τα μέλη του. Η διάταξη δεν εφαρμόζεται για οφειλές των μελών προς το Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. και φορείς κοινωνικής ασφάλισης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

Άρθρο 11

Όργανα διοίκησης των Αγροτικών Συνεταιρισμών

Τα όργανα διοίκησης των ΑΣ είναι:

- α) η Γενική Συνέλευση,
- β) το Διοικητικό Συμβούλιο και
- γ) το Εποπτικό Συμβούλιο. Εφόσον ο ΑΣ έχει λιγότερα από δέκα (10) μέλη, Εποπτικό Συμβούλιο ορίζεται μόνο αν προβλέπεται από το καταστατικό.

Άρθρο 12

Γενική Συνέλευση - Αρμοδιότητες - Σύγκληση

1. Η Γενική Συνέλευση αποτελεί το ανώτατο όργανο του ΑΣ. Στη Γενική Συνέλευση μετέχουν όλα τα μέλη που έχουν εκπληρώσει όλες τις ληξιπρόθεσμες οικονομικές τους υποχρεώσεις προς τον ΑΣ. Στη Γενική Συνέλευση κάθε μέλος έχει μία (1) ψήφο για κάθε μία υποχρεωτική μερίδα, εκτός από τα μέλη – επενδυτές, οι οποίοι μπορούν να έχουν ο καθένας περισσότερες από μία μερίδες με μία ψήφο για κάθε μερίδα, χωρίς όμως ο συνολικός αριθμός των ψήφων όλων των μελών - επενδυτών να υπερβαίνει το τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) του συνολικού αριθμού των ψήφων, που διαθέτουν τα μέλη του ΑΣ. Η Γενική Συνέλευση αποφασίζει για κάθε θέμα για το οποίο δεν προβλέπεται από τον νόμο ή από το καταστατικό απόφαση άλλου αρμοδίου οργάνου.

2. Στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης ανήκουν:

- α) Η τροποποίηση του καταστατικού.
- β) Η συγχώνευση, η μετατροπή, η παράταση της διάρκειας και η λύση του ΑΣ.
- γ) Η εκλογή και η ανάκληση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και του Εποπτικού Συμβουλίου, καθώς και η εξουσιοδότηση του Διοικητικού Συμβουλίου για την πρόσληψη Γενικού Διευθυντή του ΑΣ.
- δ) Η έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων και ο καθορισμός του τρόπου διάθεσης των πλεονασμάτων της χρήσης.
- ε) Η επιβάρυνση των μελών από τυχόν ζημίες.
- στ) Η μεταβολή του ύψους της αξίας της συνεταιρικής μερίδας, η έγκριση εισόδου στον ΑΣ μελών - επενδυτών και ο καθορισμός του ύψους της μερίδας τους.
- ζ) Η επιβολή εισφοράς στα μέλη.
- η) Η έγκριση του προγράμματος επιχειρηματικής δράσης και ανάπτυξης του ΑΣ και ο αντίστοιχος προϋπολογισμός.
- θ) Η έγκριση του ετήσιου προϋπολογισμού εσόδων και εξόδων, καθώς και των ετήσιων αμοιβών των οργάνων της διοίκησης.
- ι) Η απαλλαγή από κάθε ευθύνη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και του Εποπτικού Συμβουλίου.
- ια) Η ψήφιση του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας και του κανονισμού εργασίας.
- ιβ) Η απόφαση για την πώληση ακινήτων.
- ιγ) Η απόφαση για ίδρυση ή συμμετοχή σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου.
- ιδ) Ο ορισμός των ελεγκτών του άρθρου 24 για την επόμενη οικονομική χρήση και ο καθορισμός της αμοιβής τους.
- ιε) Ο ορισμός ειδικών εκπροσώπων του ΑΣ για άσκηση αστικών ή και ποινικών αξιώσεων και διεξαγωγή δικών κατά των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, όπως και δικών που προκλήθηκαν από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου κατά του ΑΣ.
- ιστ) Η έγκριση συμβάσεων που συνάπτουν τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου με τον ΑΣ.
- ιζ) Κάθε άλλο θέμα, που προβλέπεται στο καταστατικό.
3. Η Γενική Συνέλευση μπορεί, με απόφασή της, να μεταβιβάζει στο Διοικητικό Συμβούλιο ή στο Εποπτικό Συμβούλιο την άσκηση της αρμοδιότητας της περίπτωσης ια' της παραγράφου 2.
4. Η Γενική Συνέλευση συγκαλείται από το Διοικητικό Συμβούλιο ή το Εποπτικό Συμβούλιο σε τακτική σύνοδο μία (1) φορά τον χρόνο και συνεδριάζει στην έδρα του ΑΣ μέσα σε έξι (6) το πολύ μήνες από τη λήξη της διαχειριστικής χρήσης. Η διαδικασία σύγκλησης της Γενικής Συνέλευσης και της διεύθυνσης των εργασιών της ορίζεται από το καταστατικό.
5. Το Διοικητικό Συμβούλιο ή το Εποπτικό Συμβούλιο μπορούν να συγκαλούν έκτακτη Γενική Συνέλευση για λόγους που προβλέπονται από τον νόμο ή το καταστατικό ή όταν αυτό επιβάλλεται από το συμφέρον του ΑΣ.
6. Το ένα πέμπτο (1/5) των μελών του ΑΣ μπορεί να ζητήσει εγγράφως από το Διοικητικό Συμβούλιο ή το Εποπτικό Συμβούλιο τη σύγκληση έκτακτης Γενικής Συνέλευσης, αναφέροντας υποχρεωτικά στην αίτησή τους τα προς συζήτηση θέματα. Αν το Διοικητικό ή το Εποπτικό Συμβούλιο δεν συγκαλέσει τη Γενική Συνέλευση μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την υποβολή της αίτησης, τα παραπάνω μέλη αποκτούν δικαίωμα σύγκλησής της.
7. Αν ο ΑΣ αναπτύσσει διαφορετικές δραστηριότητες ή δραστηριότητες σε πλείονες εδαφικές ενότητες ή έχει περισσότερα από διακόσια (200) μέλη, το καταστατικό μπορεί να προβλέπει Γενική Συνέλευση από αντιπροσώπους μέλη του ΑΣ, που εκλέγονται από τομεακές ή τοπικές

συνελεύσεις. Το καταστατικό καθορίζει τη διαίρεση σε τομείς ή περιοχές, τον αριθμό των αντιπροσώπων του κάθε τομέα ή περιοχής, τον τρόπο και τη διαδικασία εκλογής τους, τη διάρκεια της θητείας τους, τους λόγους ανάκλησης και τον τρόπο άσκησης των καθηκόντων τους. Οι αντιπρόσωποι εκπροσωπούν στη Γενική Συνέλευση του ΑΣ τον τομέα τους ή την περιοχή τους και έχουν υποχρέωση ενημέρωσης των συνελεύσεων αυτών για τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης του ΑΣ στις οποίες συμμετέχουν ως αντιπρόσωποι. Ο τρόπος λειτουργίας κάθε τομέα ή περιοχής καθορίζεται από το καταστατικό.

Άρθρο 13

Απαρτία

1. Η Γενική Συνέλευση συνεδριάζει εγκύρως, εφόσον κατά την έναρξη της συνεδρίασης είναι παρόντα μέλη - συνεταιριστές του ΑΣ με δικαίωμα ψήφου, τα οποία εκπροσωπούν πλέον του ημίσεος (1/2) του όλου αριθμού των ψήφων. Τα μέλη - επενδυτές και οι ψήφοι τους δεν συμμετέχουν στον σχηματισμό απαρτίας στη Γενική Συνέλευση.

2. Αν διαπιστωθεί έλλειψη απαρτίας κατά την έναρξη της συνεδρίασης, η Γενική Συνέλευση συνέρχεται, χωρίς νέα πρόσκληση, στον ίδιο τόπο, την ίδια ημέρα και ώρα της επόμενης εβδομάδας και με τα ίδια θέματα της αρχικής ημερήσιας διάταξης. Στην επαναληπτική αυτή συνεδρίαση, απαρτία υπάρχει, οποιοσδήποτε και αν είναι ο αριθμός των εκπροσωπούμενων σε αυτήν ψήφων.

3. Κατ' εξαίρεση, αν πρόκειται για αποφάσεις που αφορούν:

α) τη μεταβολή του σκοπού του ΑΣ,

β) τη συγχώνευση με άλλον ΑΣ ,

γ) τη μετατροπή του ΑΣ,

δ) τη λύση του ΑΣ,

ε) την τροποποίηση του καταστατικού,

στ) την έγκριση εισόδου στον ΑΣ μέλους – επενδυτή και τον καθορισμό αριθμού και ύψους της αξίας εκάστης μερίδας αυτού,

ζ) την απαλλαγή εν όλω ή εν μέρει μέλους από την υποχρέωσή του για παράδοση της παραγωγής του στον ΑΣ, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 8, η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως, εφόσον, στην έναρξη της συνεδρίασης, είναι παρόντα μέλη του ΑΣ, που έχουν δικαίωμα ψήφου και εκπροσωπούν τουλάχιστον τα δύο τρίτα (2/3) του όλου αριθμού των ψήφων. Αν δεν επιτευχθεί η απαρτία αυτή, η Γενική Συνέλευση συνέρχεται σε επαναληπτική συνεδρίαση, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στην παράγραφο 2, οπότε βρίσκεται σε απαρτία, εφόσον στην έναρξη της συνεδρίασης είναι παρόντα μέλη που έχουν δικαίωμα ψήφου και εκπροσωπούν τουλάχιστον το ένα πέμπτο (1/5) του όλου αριθμού των ψήφων για ΑΣ, που έχουν μέχρι χίλια πεντακόσια (1500) μέλη και το ένα δέκατο (1/10) του όλου αριθμού των ψήφων για ΑΣ, που έχουν από χίλια πεντακόσια ένα (1501) μέλη και άνω. Τυχόν δεκαδικός αριθμός στρογγυλοποιείται στον πλησιέστερο προς τα άνω ακέραιο αριθμό.

4. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει και άλλα θέματα, στα οποία για τη λήψη αποφάσεων απαιτείται η απαρτία που προβλέπεται στην παράγραφο 3.

Άρθρο 14 Αποφάσεις Γενικής Συνέλευσης

1. Η Γενική Συνέλευση αποφασίζει για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης με την απόλυτη πλειοψηφία του αριθμού των ψήφων των παρόντων κατά την ψηφοφορία μελών, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από τον νόμο αυτόν, ή αν το καταστατικό προβλέπει μεγαλύτερο αριθμό ψήφων.

2. Κατ' εξαίρεση η Γενική Συνέλευση αποφασίζει με αυξημένη πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) του αριθμού των ψήφων των παρόντων κατά την ψηφοφορία μελών, για:

α) τη μεταβολή του σκοπού του ΑΣ,

β) τη συγχώνευση με άλλον ΑΣ,

γ) τη μετατροπή του ΑΣ,

δ) τη λύση του ΑΣ,

ε) την τροποποίηση του καταστατικού,

στ) την είσοδο στον ΑΣ μελών - επενδυτών και τον καθορισμό αριθμού και ύψους της αξίας εκάστης μερίδας μέλους - επενδυτή και

ζ) την απαλλαγή εν όλω ή εν μέρει μέλους από την υποχρέωσή του για παράδοση της παραγωγής του στον ΑΣ, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 8.

Το καταστατικό μπορεί να ορίζει και άλλα θέματα στα οποία, για τη λήψη αποφάσεων, απαιτούνται η αυξημένη απαρτία της παραγράφου 3 του άρθρου 13 και η πλειοψηφία που προβλέπεται στην παρούσα παράγραφο.

3. Η Γενική Συνέλευση αποφασίζει με μυστική ψηφοφορία για τα θέματα που αφορούν:

α) Αρχαιρεσίες, συμπεριλαμβανομένης και της ανάκλησης εκλεγέντων μελών οργάνων διοίκησης.

β) Απαλλαγή από την ευθύνη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ή του Εποπτικού Συμβουλίου.

γ) Έγκριση του ισολογισμού, του απολογισμού και του πίνακα αποτελεσμάτων χρήσης.

δ) Προσωπικά θέματα.

ε) Κάθε άλλο θέμα που ορίζεται από τον νόμο ή το καταστατικό.

Αν τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή του Εποπτικού Συμβουλίου δεν απαλλαγούν από την ευθύνη ή δεν εγκριθούν ο ισολογισμός, ο απολογισμός και ο πίνακας αποτελεσμάτων χρήσης, η Γενική Συνέλευση, στην ίδια συνεδρίαση, μετά την ανάγνωση της έκθεσης των ελεγκτών, αποφασίζει για την ανάκληση ή μη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ή του Εποπτικού Συμβουλίου και την εκλογή νέου Διοικητικού Συμβουλίου ή Εποπτικού Συμβουλίου.

Αν τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή του Εποπτικού Συμβουλίου ανακληθούν, η Γενική Συνέλευση, στην ίδια συνεδρίαση, εκλέγει προσωρινό Διοικητικό Συμβούλιο ή Εποπτικό Συμβούλιο, το οποίο υποχρεούται μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών να συγκαλέσει Γενική Συνέλευση των μελών του ΑΣ, με θέμα την εκλογή νέου Διοικητικού Συμβουλίου ή Εποπτικού Συμβουλίου.

4. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή του Εποπτικού Συμβουλίου δεν δικαιούνται να μετάσχουν στην ψηφοφορία για τα θέματα της απαλλαγής από την ευθύνη τους. Η ύπαρξη απαρτίας και η πλειοψηφία της Γενικής Συνέλευσης στην ψηφοφορία αυτή κρίνεται επί συνόλου αριθμού ψήφων, από τον οποίο αφαιρούνται οι ψήφοι που αντιστοιχούν στις μερίδες των μελών του κρινόμενου Διοικητικού Συμβουλίου ή Εποπτικού Συμβουλίου.

5. Για κάθε συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης τηρούνται πρακτικά, κατά τα οριζόμενα στο καταστατικό και καταχωρίζονται στο βιβλίο πρακτικών Γενικών Συνελεύσεων. Τα πρακτικά διατηρούνται τουλάχιστον για πέντε (5) έτη από την ημερομηνία που έγινε η Γενική Συνέλευση στην οποία αφορούν.

Άρθρο 15

Προσβολή αποφάσεων Γενικών Συνελεύσεων

1. Απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, η οποία αντιβαίνει στον νόμο ή στο καταστατικό, υπόκειται σε ακύρωση.
2. Η ακυρότητα αποφάσεων κηρύσσεται από το Ειρηνοδικείο της έδρας του ΑΣ, μετά από αίτηση κάθε μέλους ή τρίτου που έχει έννομο συμφέρον ή της εποπτεύουσας Αρχής του άρθρου 21, η οποία εκδικάζεται κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Η αίτηση ασκείται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από τη λήψη της απόφασης από τη Γενική Συνέλευση και κοινοποιείται στον ΑΣ.
3. Η απόφαση του Ειρηνοδικείου υπόκειται σε έφεση. Δικαίωμα άσκησης έφεσης έχει και η εποπτεύουσα Αρχή.

Άρθρο 16

Διοικητικό Συμβούλιο

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο εκλέγεται από τη Γενική Συνέλευση με μυστική ψηφοφορία. Ο αριθμός των μελών του ορίζεται από το καταστατικό και είναι πάντοτε περιττός. Τα μέλη του δεν μπορεί να είναι λιγότερα από τρία (3). Η ταυτόχρονη συμμετοχή των ιδίων προσώπων ως μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και του Εποπτικού Συμβουλίου δεν επιτρέπεται. Το Διοικητικό Συμβούλιο ορίζει μεταξύ των μελών του τον Πρόεδρο και τα λοιπά πρόσωπα που φέρουν τις ιδιότητες που τυχόν ορίζονται στο καταστατικό. Απαγορεύεται στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου να διενεργούν ανταγωνιστικές προς τον σκοπό του ΑΣ πράξεις.
2. Η διάρκεια της θητείας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζεται από το καταστατικό και δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη των πέντε (5) ούτε μικρότερη των τριών (3) ετών. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι επανεκλέξιμα και ανακαλούνται ελεύθερα από τη Γενική Συνέλευση.
3. Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι αρμόδιο να αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά στη διοίκηση του ΑΣ, τη διαχείριση της περιουσίας και των υποθέσεών του, την τήρηση των κατά νόμο λογιστικών βιβλίων, τη σύνταξη των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων και την επιδίωξη του σκοπού του. Το Διοικητικό Συμβούλιο ορίζει τους αντιπροσώπους του ΑΣ σε συνεταιριστικές ενώσεις, συνεταιριστικές εταιρίες ή σε νομικά πρόσωπα, στα οποία συμμετέχει ο ΑΣ. Οι αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου εξειδικεύονται στο καταστατικό.
4. Το Διοικητικό Συμβούλιο εκπροσωπεί τον ΑΣ δικαστικώς και εξωδίκως. Την εκπροσώπησή του αυτή μπορεί να την αναθέτει στον πρόεδρο ή σε άλλο μέλος του, ή, κατόπιν προηγούμενης εξουσιοδότησης από τη Γενική Συνέλευση, στον Γενικό Διευθυντή του ΑΣ, σύμφωνα με την παράγραφο 10.
5. Το Διοικητικό Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία, όταν τα παρόντα μέλη είναι περισσότερα από τα απόντα, σε καμία όμως περίπτωση δεν μπορεί τα παρόντα μέλη να είναι λιγότερα

από τρία (3). Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφασίζει με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών.

6. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ευθύνονται εις ολόκληρον για κάθε ζημία που προκάλεσαν, με υπαιτιότητά τους, στον ΑΣ κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, υποχρεούμενοι να επιδεικνύουν ως προς αυτά την επιμέλεια που θα επιδείκνυαν στις δικές τους υποθέσεις. Οι αξιώσεις του ΑΣ εναντίον τους παραγράφονται μετά από πέντε (5) έτη από την τέλεση της πράξης, εκτός αν πρόκειται για ζημία από δόλο, οπότε παραγράφονται μετά από δεκαπέντε (15) έτη. Η άσκηση αστικών ή και ποινικών αξιώσεων του ΑΣ κατά των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου αποφασίζεται από τη Γενική Συνέλευση που συγκαλείται αποκλειστικά για την περίπτωση αυτή από το δέκα τοις εκατό (10%) τουλάχιστον των μελών του ΑΣ.

7. Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου δεν μπορεί να ψηφίζει στις συνεδριάσεις του για θέματα που αφορούν στον ίδιο, στη σύζυγο ή σε συγγενείς του εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι και του δευτέρου βαθμού.

8. Το καταστατικό του ΑΣ μπορεί να προβλέπει την παροχή στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου:

α) Αποζημίωσης για την απασχόλησή τους με υποθέσεις του ΑΣ, οι οποίες τους ανατίθενται με ειδική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

β) Εξόδων κίνησης και παράστασης για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του.

Το ύψος της αποζημίωσης και των εξόδων κίνησης και παράστασης καθορίζεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, ύστερα από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου.

9. Αν υφίσταται δικαστική αντιδικία ή τίθεται ζήτημα άσκησης αστικής ή ποινικής αξίωσης του ΑΣ κατά μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου ή διεξάγεται δίκη από μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου κατά του ΑΣ, τον ΑΣ εκπροσωπούν οι ειδικοί εκπρόσωποι που διορίζονται προς τούτο από τη Γενική Συνέλευση, που συγκαλείται αποκλειστικά για την περίπτωση αυτή από τουλάχιστον το δέκα τοις εκατό (10%) των μελών του ΑΣ.

10. Εφόσον προβλέπεται στο καταστατικό του ΑΣ, είναι δυνατόν να ανατίθενται εξουσίες και αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου, πλην εκείνων που απαιτούν κατά τον νόμο ή το καταστατικό συλλογική ενέργεια, καθώς και η γενική διεύθυνση και διαχείριση των υποθέσεων του ΑΣ, ως εξής:

α) Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αναθέτει με απόφασή του την άσκηση των εξουσιών και αρμοδιοτήτων του σε ένα (1) ή περισσότερα μέλη του και

β) η Γενική Συνέλευση, με απόφασή της στην οποία ορίζονται τα δικαιώματα, οι υποχρεώσεις, οι αρμοδιότητες και τα ελάχιστα προσόντα Γενικού Διευθυντή, μπορεί να εξουσιοδοτεί το Διοικητικό Συμβούλιο να αναθέτει σε αυτόν, με σύμβαση, τη μερική ή ολική άσκηση των εξουσιών και αρμοδιοτήτων του.

11. Οι διατάξεις του ν. 3213/2003 (Α' 309) έχουν εφαρμογή για τους Προέδρους του Διοικητικού Συμβουλίου και τους Γενικούς Διευθυντές των ΑΣ που έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών άνω του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ. Η διάταξη αυτή ισχύει και για τις Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις του άρθρου 34.

12. Είναι δυνατή η διεξαγωγή συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου μέσω τηλεδιάσκεψης, εφόσον τούτο προβλέπεται από το καταστατικό, στο οποίο καθορίζονται οι τεχνικές προδιαγραφές ασφαλείας, οι προϋποθέσεις ενημέρωσης των μελών, η διαδικασία της εξ αποστάσεως συμμετοχής και κάθε σχετικό θέμα.

13. Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υποχρεωμένο να δημιουργεί εντός τριών (3) μηνών από την ίδρυση του ΑΣ και να διατηρεί σε λειτουργία ιστοσελίδα, στην οποία αναρτώνται το καταστατικό του ΑΣ, όπως κάθε φορά ισχύει, η διεύθυνση της έδρας του, ο ΑΦΜ και η Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) του, ο αριθμός ΕΜΑΣ, ο αριθμός των μελών του, τα ονοματεπώνυμα των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και του Εποπτικού Συμβουλίου και οι ιδιότητές τους, ο Γενικός Διευθυντής του, εφόσον υπάρχει, οι προς έγκριση και οι εγκεκριμένες ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, οι ανακοινώσεις του ΑΣ και οι προσκλήσεις προς τα μέλη του για τις γενικές συνελεύσεις.

Άρθρο 17 **Εποπτικό Συμβούλιο**

1. Η εποπτεία και ο έλεγχος της διοίκησης και της διαχείρισης των υποθέσεων του ΑΣ ασκείται από το Εποπτικό Συμβούλιο, το οποίο όμως δεν μπορεί να ασκήσει το ίδιο εξουσία διοίκησης και διαχείρισης.

2. Το Εποπτικό Συμβούλιο αποτελείται από τρία (3) τουλάχιστον μέλη, ένα από τα οποία ορίζεται ως Πρόεδρος. Για την εκλογή, συγκρότηση και λειτουργία του Εποπτικού Συμβουλίου εφαρμόζονται αναλογικά οι παράγραφοι 1, 5, 6, 7, 9 και 12 του άρθρου 16. Δεν μπορεί να εκλεγεί μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου μέλος του ΑΣ, που κατά την προηγούμενη θητεία, ήταν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του ίδιου ΑΣ ή είναι σύζυγος μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου ή συνδέεται με αυτό με συγγένεια έως και δευτέρου βαθμού εξ αίματος ή εξ αγχιστείας. Μέλος του ΑΣ δεν μπορεί να είναι ταυτόχρονα μέλος του διοικητικού και του Εποπτικού Συμβουλίου του ΑΣ. Η θητεία των μελών του Εποπτικού Συμβουλίου ορίζεται από το καταστατικό και δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη των πέντε (5) ετών, ούτε μικρότερη των τριών (3) ετών.

3. Έργο του Εποπτικού Συμβουλίου είναι να ελέγχει την τήρηση των διατάξεων του νόμου, του καταστατικού και των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης. Λαμβάνει γνώση των βιβλίων, εγγράφων και κάθε άλλου στοιχείου αναγκαίου για τον λογιστικό - διαχειριστικό έλεγχο και ζητεί πληροφορίες για την πορεία των υποθέσεων του ΑΣ.

4. Το Εποπτικό Συμβούλιο συντάσσει για κάθε διαχειριστική περίοδο και για κάθε δραστηριότητα έκθεση, την οποία υποχρεούται να αποστέλλει στην εποπτεύουσα Αρχή του άρθρου 21 και να αναρτήσει στα γραφεία της έδρας του ΑΣ δέκα (10) ημέρες προ της σύγκλησης της Γενικής Συνέλευσης.

5. Το Εποπτικό Συμβούλιο συνεδριάζει τουλάχιστον μία (1) φορά κάθε τέσσερις (4) μήνες.

Άρθρο 18 **Δικαίωμα ενημέρωσης Εποπτικού Συμβουλίου**

Το Διοικητικό Συμβούλιο ενημερώνει, εγγράφως ή ηλεκτρονικά, το Εποπτικό Συμβούλιο τουλάχιστον ανά έξι (6) μήνες ή εκτάκτως κάθε φορά που παρίσταται αναγκαίο για την πορεία των δραστηριοτήτων του ΑΣ, για γεγονότα τα οποία μπορεί να έχουν συνέπειες στην εν γένει κατάστασή του και για τις προοπτικές εξέλιξής του. Το Εποπτικό Συμβούλιο ζητεί δια του Προέδρου του από το Διοικητικό Συμβούλιο κάθε πληροφορία που απαιτείται για τον έλεγχο της διοίκησης και διαχείρισης εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου στο πλαίσιο του νόμου, του καταστατικού και των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης και του Εποπτικού

Συμβουλίου. Το Εποπτικό Συμβούλιο μπορεί να προβαίνει σε όλες τις επαληθεύσεις που αφορούν στον έλεγχο και οι οποίες είναι αναγκαίες για την εκπλήρωση της αποστολής του ή να τις αναθέτει σε τρίτους. Κάθε μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου μπορεί να λαμβάνει γνώση όλων των πληροφοριών που διαβιβάζονται στο όργανο αυτό.

Άρθρο 19 **Υποχρέωση εχεμύθειας**

Τα μέλη των οργάνων του ΑΣ υποχρεούνται να μην αποκαλύπτουν, ακόμη και μετά την παύση της θητείας τους, τις πληροφορίες που διαθέτουν σχετικά με τον ΑΣ, οι οποίες, εφόσον αποκαλυφθούν, ενδέχεται να θίγουν τα συμφέροντά του ή των μελών του, εκτός αν τούτο επιβάλλεται από λόγους δημοσίου συμφέροντος.

Άρθρο 20 **Αρχαιρεσίες**

1. Οι εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και του Εποπτικού Συμβουλίου διενεργούνται από εφορευτική επιτροπή, της οποίας προεδρεύει δικηγόρος που διορίζεται από τον Δικηγορικό Σύλλογο της έδρας του ΑΣ, εκτός αν ο ΑΣ έχει λιγότερα από τριάντα (30) μέλη.
2. Η εκλογή διενεργείται με μυστική ψηφοφορία και με ενιαίο ψηφοδέλτιο, ξεχωριστό για κάθε όργανο. Στο ψηφοδέλτιο αναγράφονται με αλφαβητική σειρά τα ονοματεπώνυμα των υποψηφίων.
3. Ο αριθμός των σταυρών προτίμησης αντιστοιχεί στο ήμισυ του όλου αριθμού των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ή του Εποπτικού Συμβουλίου, αντιστοίχως, στρογγυλοποιούμενος στον πλησιέστερο προς τα άνω ακέραιο αριθμό.
4. Εκλεγέντες θεωρούνται αυτοί που συγκέντρωσαν τις περισσότερες ψήφους. Αν υπάρχει ισοψηφία, γίνεται κλήρωση. Όσοι δεν εκλεγούν θεωρούνται επιλαχόντες κατά τη σειρά του αριθμού των ψήφων που έλαβαν.
5. Οι επιλαχόντες καταλαμβάνουν κενούμενες θέσεις τακτικών μελών μέχρι τη λήξη της θητείας τους.
6. Οι διαδικασίες διεξαγωγής των αρχαιρεσιών, της εκλογής της εφορευτικής επιτροπής και κάθε άλλο συναφές θέμα ορίζονται από το καταστατικό.
7. Αν κενωθεί η θέση μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου ή του Εποπτικού Συμβουλίου και δεν υπάρχουν επιλαχόντα μέλη, το Διοικητικό Συμβούλιο ή το Εποπτικό Συμβούλιο, με απόφαση των λοιπών μελών του, συμπληρώνει την κενή θέση εκλέγοντας σε αυτήν μέλος του ΑΣ. Τα ως άνω οριζόμενα μέλη διατηρούν την ιδιότητά τους αυτή μέχρι τη σύγκληση της πρώτης τακτικής ή έκτακτης Γενικής Συνέλευσης, η οποία επικυρώνει την εκλογή τους ή, σε αντίθετη περίπτωση, εκλέγει νέα μέλη. Σε περίπτωση παραίτησης της πλειοψηφίας ή του συνόλου των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ή του Εποπτικού Συμβουλίου διενεργούνται αρχαιρεσίες ύστερα από πρόσκληση οιοδήποτε μέλους του ΑΣ.
8. Δεν μπορεί να εκλεγεί μέλος στα όργανα διοίκησης του ΑΣ (Διοικητικό Συμβούλιο ή Εποπτικό Συμβούλιο) όποιος καταδικάσθηκε με αμετάκλητη απόφαση σε οποιαδήποτε ποινή για κλοπή, απάτη, υπεξαίρεση (κοινή ή στην υπηρεσία), εκβίαση, πλαστογραφία, ψευδορκία, απιστία, δωροδοκία, παράβαση καθήκοντος, υφαρπαγή ψευδούς βεβαίωσης, υπεξαγωγή

εγγράφου, λαθρεμπορία και εμπορία ναρκωτικών, ασέλγεια σε ανήλικο, βιασμό, για τα αδικήματα του άρθρου 35 του παρόντος νόμου και για οποιοδήποτε αδίκημα σε βάρος της συνεταιριστικής περιουσίας. Η σε πρώτο βαθμό ποινική καταδίκη για οποιοδήποτε από τα αδικήματα του προηγούμενου εδαφίου, αναστέλλει αυτοδικαίως την άσκηση από το μέλος των καθηκόντων του, μέχρι την έκδοση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης. Δεν μπορεί να εκλεγεί μέλος στα όργανα Διοίκησης του ΑΣ (Διοικητικό Συμβούλιο ή Εποπτικό Συμβούλιο) όποιος κηρύχθηκε σε πτώχευση ή ήταν νόμιμος εκπρόσωπος νομικού προσώπου που κηρύχθηκε σε πτώχευση και δεν κηρύχθηκε συγγνωστός ή έχει τεθεί σε αναγκαστική διαχείριση ή δικαστική συμπαράσταση. Αν κατά τη διάρκεια της θητείας του διαπιστωθεί για μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή του Εποπτικού Συμβουλίου ΑΣ η ύπαρξη οποιοδήποτε από τα κωλύματα του πρώτου και του τρίτου εδαφίου, το πρόσωπο αυτό εκπίπτει αυτοδικαίως από μέλος του οργάνου και εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 5 και 7.

9. Δικαίωμα να εκλέγονται στα όργανα Διοίκησης του ΑΣ έχουν, από τα μέλη – συνεταιριστές, εκείνα που έχουν συναλλαγές με τον ΑΣ κατά τη διάρκεια καθεμίας από τις δύο (2) τελευταίες διαχειριστικές χρήσεις και, εφόσον προβλέπεται από το καταστατικό, τα μέλη - επενδυτές. Για τα μέλη - συνεταιριστές που δεν έχουν συμπληρώσει δύο (2) διαχειριστικές χρήσεις ως μέλη του ΑΣ, η προϋπόθεση του πρώτου εδαφίου περιορίζεται σε μία διαχειριστική χρήση. Το ύψος των συναλλαγών ορίζεται από το καταστατικό. Η διάταξη αυτή δεν ισχύει για τις πρώτες αρχαιρεσίες που διεξάγονται μετά την ίδρυση του ΑΣ.

10. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται αναλογικά και στο Εποπτικό Συμβούλιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΕΠΟΠΤΕΙΑ - ΕΛΕΓΧΟΣ

Άρθρο 21 Κρατική εποπτεία

1. Η εποπτεία επί των ΑΣ, των αναγκαστικών συνεταιρισμών και των Ενώσεών τους, των Αγροτικών Εταιρικών Συμπράξεων (ΑΕΣ), των Οργανώσεων και Ομάδων παραγωγών και των Ενώσεών τους και των Διεπαγγελματικών Οργανώσεων ασκείται από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δια της Διεύθυνσης Οικονομικών Ελέγχων, Επιθεώρησης και Συνεργατισμού του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στο εξής εποπτεύουσα Αρχή. Η εποπτεύουσα Αρχή μπορεί, με απόφασή της να αναθέτει συγκεκριμένα έργα ελέγχου, σε ορκωτούς ελεγκτές λογιστές ή ελεγκτικές εταιρείες του ν. 4449/2017 (Α΄ 7) ή σε ελεγκτές πτυχιούχους ανωτάτων σχολών που έχουν άδεια άσκησης οικονομολογικού επαγγέλματος από το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, καθώς και σε άλλους ειδικούς επιστήμονες ή εμπειρογνώμονες ή υπαλλήλους του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

2. Η εποπτεία αφορά στη σύννομη λειτουργία και την υποβοήθηση του έργου των ΑΣ και λοιπών συλλογικών σχημάτων της παραγράφου 1 και περιλαμβάνει, ιδίως, την τήρηση και ενημέρωση του ΕΜΑΣ, την αξιολόγησή τους μέσω αυτού, την εξακρίβωση της καταβολής της αξίας των συνεταιρικών μερίδων ή άλλων ληξιπρόθεσμων οικονομικών υποχρεώσεων των μελών τους, την τήρηση των διατάξεων των νόμων, του καταστατικού και των αποφάσεων

των Γενικών Συνελεύσεων, καθώς και γενικά την εξακρίβωση της αλήθειας των τηρούμενων από τους ΑΣ βιβλίων, στοιχείων και χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

3. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την άσκηση της κρατικής εποπτείας, τον τρόπο διενέργειας, τη συχνότητα και τις προϋποθέσεις διενέργειας διοικητικού και οικονομικού ελέγχου.

Άρθρο 22

Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών και άλλων συλλογικών φορέων

1. Οι ΑΣ, οι ΑΕΣ, οι αναγκαστικοί συνεταιρισμοί και οι Ενώσεις τους, οι Ομάδες και Οργανώσεις Παραγωγών και οι Ενώσεις τους και οι Διεπαγγελματικές Οργανώσεις εγγράφονται στο Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών και άλλων συλλογικών φορέων (ΕΜΑΣ), το οποίο τηρείται από την εποπτεύουσα Αρχή και αποτελεί ψηφιακή βάση δεδομένων.

2. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται η μορφή, το περιεχόμενο, η διαδικασία τήρησης του ΕΜΑΣ και εγγραφής και διαγραφής από αυτό των νομικών προσώπων της παραγράφου 1, τα υποβαλλόμενα για την αρχική καταχώριση και για την κατ' έτος ενημέρωση του ΕΜΑΣ δικαιολογητικά, ο χρόνος και τρόπος υποβολής τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό με το ΕΜΑΣ θέμα.

Άρθρο 23

Εγγραφή των ΑΣ στο ΕΜΑΣ

1. Οι ΑΣ υποχρεούνται να υποβάλλουν αίτηση στην εποπτεύουσα Αρχή για την έγκριση του καταστατικού τους και την εγγραφή τους στο ΕΜΑΣ.

2. Με την αίτηση της παραγράφου 1, οι ΑΣ υποχρεούνται να υποβάλλουν ηλεκτρονικά στην εποπτεύουσα Αρχή:

α) το καταστατικό τους, υπογεγραμμένο από τα ιδρυτικά μέλη και

β) κατάσταση των ιδρυτικών μελών του ΑΣ με το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία και τον ΑΦΜ τους, σύμφωνα με το ιδρυτικό καταστατικό.

Τα στοιχεία που υποβάλλονται από τους ΑΣ, ελέγχονται από την εποπτεύουσα Αρχή σύμφωνα με το άρθρο 4 του παρόντος νόμου και το άρθρο 47 του ν. 4623/2019 (Α' 134) και με βάση το σύννομο ή μη του καταστατικού και την πληρότητά τους, οι ΑΣ εγγράφονται ή όχι στο ΕΜΑΣ. Από της εγγραφής αυτής, παρέχεται στους ΑΣ αριθμός ΕΜΑΣ, ο οποίος αναγράφεται υποχρεωτικά, σε κάθε έγγραφο που εκδίδουν, καθώς και στην ιστοσελίδα τους. Για την απόκτηση ΑΦΜ από την αρμόδια Δ.Ο.Υ., οι ΑΣ προσκομίζουν σε αυτήν τα σχετικά δικαιολογητικά που ορίζονται από τις κείμενες διατάξεις και τη βεβαίωση εγγραφής τους στο ΕΜΑΣ που χορηγείται από την εποπτεύουσα Αρχή και αναγράφει τον αριθμό ΕΜΑΣ.

Μέσα σε έναν (1) μήνα από την εκλογή του Διοικητικού Συμβουλίου και του Εποπτικού Συμβουλίου, ο ΑΣ αποστέλλει στην εποπτεύουσα Αρχή πρακτικό των αρχαιρεσιών για την ανάδειξη του Διοικητικού ή/και του Εποπτικού Συμβουλίου του.

3. Ως τις 31 Δεκεμβρίου εκάστου έτους οι ΑΣ, προκειμένου να είναι ενήμεροι, υποχρεούνται να καταχωρίσουν ηλεκτρονικά στο ΕΜΑΣ τακτικές ετήσιες δηλώσεις, με τις οποίες δηλώνουν τυχόν μεταβολές των στοιχείων της παραγράφου 2, καθώς και:

- α) Τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.
  - β) Την έκθεση ελέγχου των ελεγκτών του άρθρου 24.
  - γ) Την ετήσια έκθεση του Εποπτικού Συμβουλίου του άρθρου 17.
  - δ) Το αποδεικτικό της αποστολής του καταλόγου υπόχρεων προσώπων προς τα αρμόδια όργανα ελέγχου των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης, σύμφωνα με την παράγραφο 11 του άρθρου 16.
  - ε) Υπεύθυνη δήλωση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου ότι, τα μέλη του ΑΣ παραδίδουν την παραγωγή τους ή/και προμηθεύονται τα εφόδιά τους, σύμφωνα με την περίπτωση στ' της παραγράφου 1 και την παράγραφο 2 του άρθρου 8 και το καταστατικό.
4. Οι ΑΣ διαγράφονται από το ΕΜΑΣ όταν συντρέχουν λόγοι λύσης τους, σύμφωνα με το άρθρο 31.
5. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται τα κριτήρια αξιολόγησης των τακτικών δηλώσεων της παραγράφου 3, επιπλέον απαιτούμενα έγγραφα και δικαιολογητικά που επισυνάπτονται στην τακτική δήλωση της παραγράφου 3, καθώς και η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής τους και ρυθμίζεται κάθε σχετικό θέμα.

Άρθρο 24 **Έλεγχος**

1. Ο τακτικός διαχειριστικός έλεγχος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων και αν συντρέχει περίπτωση, των ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων των ΑΣ διενεργείται ετησίως, από έναν (1) τουλάχιστον ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία του ν. 4449/2017, για εκείνους εξ αυτών που έχουν κύκλο εργασιών κατά την τελευταία χρήση άνω των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) ευρώ ή για τους οποίους συντρέχουν οι προϋποθέσεις τακτικού ελέγχου των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των νομικών οντοτήτων του ν. 4308/2014 από τους ελεγκτές αυτούς, σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94). Στους λοιπούς ΑΣ διενεργείται από έναν (1) τουλάχιστον ελεγκτή που έχει άδεια άσκησης οικονομολογικού επαγγέλματος, σύμφωνα με το π.δ. 475/1991 (Α' 176).
2. Δεν μπορούν να ορισθούν ως ελεγκτές μέλη και υπάλληλοι του ΑΣ που ελέγχεται ή σύζυγοι ή συγγενείς αυτών εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι και δεύτερου βαθμού.
3. Οι ελεγκτές και ισάριθμοι αναπληρωτές τους ορίζονται από την προηγούμενη τακτική Γενική Συνέλευση του ΑΣ, εκτός από τους ελεγκτές της πρώτης εταιρικής χρήσης, οι οποίοι ορίζονται από το καταστατικό. Η αμοιβή των ελεγκτών ορίζεται με την απόφαση ορισμού τους ή, για τους ελεγκτές της πρώτης εταιρικής χρήσης, από το καταστατικό.
4. Οι ελεγκτές υποχρεούνται να υποβάλλουν το πόρισμα του ελέγχου τους μαζί με τις απαραίτητες πληροφορίες στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΑΣ που ελέγχεται, το αργότερο τριάντα (30) ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση, καθώς και να υποβάλουν αντίγραφο του πορίσματος στο Εποπτικό Συμβούλιο. Στο πόρισμα πρέπει να προσδιορίζεται η πορεία της οικονομικής κατάστασης του ΑΣ στο πλαίσιο των καταστατικών του σκοπών και των ετήσιων προγραμμάτων δράσης του. Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΑΣ υποχρεούται να ανακοινώσει το ως άνω πόρισμα στην πρώτη μετά τον έλεγχο Γενική Συνέλευση των μελών του και να καλεί εγγράφως τους ελεγκτές πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης, για να παρίστανται σε αυτήν. Οι ελεγκτές υποχρεούνται να παρίστανται στη Γενική Συνέλευση και να παρέχουν οποιαδήποτε πληροφορία ή διευκρίνιση τους ζητηθεί. Αν από το πόρισμα του ελέγχου υπάρχουν ενδείξεις ότι έχουν τελεστεί αξιόποινες

πράξεις, οι ελεγκτές υποχρεούνται να υποβάλλουν εντός δέκα (10) ημερών το πόρισμά τους στην αρμόδια Εισαγγελική Αρχή και να γνωστοποιήσουν στην εποπτεύουσα Αρχή την ως άνω υποβολή.

5. Ο ΑΣ που ελέγχεται υποχρεούται να θέτει στη διάθεση των ελεγκτών κατάλληλο χώρο, όλα τα λογιστικά βιβλία, στοιχεία, παραστατικά και λογαριασμούς και να παρέχει κάθε άλλο στοιχείο και πληροφορία που χρειάζονται οι ελεγκτές για την εκτέλεση του έργου του.

Οι ελεγκτές ελέγχουν, ιδίως:

- α) Τη νομιμότητα των αποφάσεων και των πράξεων των οργάνων Διοίκησης του ΑΣ.
- β) Τη λογιστική τάξη και, ιδίως, αν τηρήθηκαν οι αρχές και κανόνες της λογιστικής επιστήμης και η νομοθεσία για την τήρηση των λογιστικών βιβλίων και λογαριασμών.
- γ) Την οικονομική κατάσταση του ΑΣ, που προκύπτει από τον έλεγχο των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων και την έκθεση πεπραγμένων διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου.
- δ) Τη διαχειριστική τάξη, όσον αφορά μόνο τη νομιμότητα της πραγματοποίησης των δαπανών. Ο έλεγχος αυτός αποσκοπεί κυρίως στη διαπίστωση τυχόν ατασθαλιών, καταχρήσεων ή άλλων παραβάσεων που τυχόν έχουν διαπραχθεί και τον εντοπισμό των υπεύθυνων.

6. Οι ελεγκτές, με αίτησή τους προς το Διοικητικό Συμβούλιο, στην οποία αναφέρουν τα προς συζήτηση θέματα, μπορεί να ζητήσουν τη σύγκληση έκτακτης Γενικής Συνέλευσης. Το Διοικητικό Συμβούλιο συγκαλεί υποχρεωτικά τη Γενική Συνέλευση μέσα σε έναν (1) μήνα από την υποβολή της αίτησης, με θέματα ημερήσιας διάταξης αυτά που αναφέρονται στην αίτηση.

7. Κατά τα λοιπά, για τη διενέργεια του ελέγχου από ορκωτό ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία του ν. 4449/2017, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1, εφαρμόζονται οι διατάξεις των ν. 4336/2015 και 4449/2017.

8. Η εποπτεύουσα Αρχή του άρθρου 21 μπορεί να ζητήσει από τους ελεγκτές έκτακτο έλεγχο των ΑΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄ **ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ**

Άρθρο 25 **Διαχειριστική χρήση**

1. Η διαχειριστική χρήση δεν μπορεί να περιλαμβάνει περισσότερους από δώδεκα (12) μήνες.

2. Κατά τη λήξη της χρήσης κλείνονται τα λογιστικά βιβλία του ΑΣ, ενεργείται η απογραφή της περιουσίας του, καταρτίζονται οι ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4308/2014 και υποβάλλονται από το Διοικητικό Συμβούλιο στην τακτική Γενική Συνέλευση μαζί με την έκθεση των ελεγκτών του άρθρου 24 και την έκθεση διαχείρισης πεπραγμένων του Διοικητικού Συμβουλίου για το έτος που έληξε.

3. Το Διοικητικό Συμβούλιο συντάσσει πρόγραμμα δράσης και ανάπτυξης του ΑΣ για την επόμενη χρήση, το οποίο συνοδεύεται από προϋπολογισμό εσόδων - εξόδων και το υποβάλλει για έγκριση στην τακτική Γενική Συνέλευση.

4. Ο ΑΣ έχει υποχρέωση να δημοσιεύει κατ' έτος τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του στην ιστοσελίδα του, το αργότερο είκοσι (20) ημέρες πριν από την ημερομηνία σύγκλησης της ετήσιας τακτικής Γενικής Συνέλευσης, η οποία πρόκειται να τις εγκρίνει. Ο ΑΣ υποχρεούται επίσης να αναρτά στην ιστοσελίδα του την απόφαση έγκρισης των οικονομικών αυτών καταστάσεων και να τις αποστέλλει, εντός δέκα (10) μερών από την έγκρισή τους, μαζί με την εγκριτική απόφαση, στην εποπτεύουσα Αρχή.

Άρθρο 26

Διαχειριστικό υπόλοιπο - Πλεονάσματα - Κέρδη

1. Αν από τα ακαθάριστα έσοδα κάθε χρήσης του ΑΣ αφαιρεθούν οι κάθε είδους δαπάνες, οι ζημίες, οι αποσβέσεις και οι τόκοι των προαιρετικών μερίδων, εφόσον το καταστατικό προβλέπει την καταβολή τόκων, το υπόλοιπο που απομένει αποτελεί το διαχειριστικό υπόλοιπο της χρήσης. Το διαχειριστικό υπόλοιπο περιλαμβάνει πλεονάσματα και κέρδη. Τα πλεονάσματα, προέρχονται από τις κατά το άρθρο 8 συναλλαγές του ΑΣ με τα μέλη του. Το πέραν του πλεονάσματος υπόλοιπο λογίζεται ότι, προέρχεται από τις συναλλαγές με τρίτους και συνιστά κέρδη. Για φορολογικούς σκοπούς τήρησης αποθεματικών, διανομής του πλεονάσματος και διανομής κερδών, τηρούνται διακριτοί λογαριασμοί για τον σχηματισμό των πλεονασμάτων και των κερδών.

2. Αν το καταστατικό προβλέπει συμμετοχή των προαιρετικών μερίδων στα πλεονάσματα ή και στα κέρδη, τα ποσά που αναλογούν αφαιρούνται πριν από οποιαδήποτε άλλη χρησιμοποίηση των πλεονασμάτων και των κερδών.

3. Από τα πλεονάσματα, πριν από την αφαίρεση για τις προαιρετικές μερίδες, κρατείται ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) για τον σχηματισμό τακτικού αποθεματικού. Η κράτηση αυτή παύει να είναι υποχρεωτική, όταν το τακτικό αποθεματικό φθάσει στο ύψος του συνολικού ποσού των υποχρεωτικών μερίδων των μελών του ΑΣ και επαναφέρεται αν το τακτικό αποθεματικό υστερήσει έναντι του συνολικού ποσού των μερίδων των μελών. Το καταστατικό ή απόφαση Γενικής Συνέλευσης μπορούν να ορίζουν κράτηση μεγαλύτερου ποσοστού.

4. Ο ΑΣ, σύμφωνα με το καταστατικό του ή με απόφαση Γενικής Συνέλευσης, μπορεί να σχηματίζει από τα πλεονάσματα ή τα κέρδη ειδικό αποθεματικό.

5. Το μέρος των πλεονασμάτων που μεταφέρεται στο τακτικό ή το ειδικό αποθεματικό, λογίζεται ως ισόποση εισφορά των μελών.

6. Το υπόλοιπο των πλεονασμάτων, που απομένει μετά την κράτηση της παραγράφου 3 και αυτή της παραγράφου 4, εφόσον υφίσταται, διατίθεται κατά τα οριζόμενα στο καταστατικό ή σύμφωνα με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

7. Τα ποσά που αποδίδονται στα μέλη βάσει του καταστατικού ή με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης μπορούν να παραμείνουν στον ΑΣ ως εξατομικευμένες έντοκες προθεσμιακές καταθέσεις των μελών. Το επιτόκιο που καταβάλλεται στην περίπτωση αυτή καθορίζεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης και δεν μπορεί να υπερβαίνει το επιτόκιο δανεισμού του ΑΣ από τις τράπεζες.

8. Στο τακτικό αποθεματικό περιέρχονται:

α) Η κράτηση της παραγράφου 3.

β) Τα έσοδα που περιέρχονται στον ΑΣ από χαριστική αιτία.

γ) Κάθε άλλο έσοδο, για το οποίο δεν ορίζεται διαφορετικά από το καταστατικό.

9. Στο ειδικό αποθεματικό περιέρχονται:

α) Τα κέρδη, όπως ορίζονται στην παράγραφο 1, μετά τη φορολόγησή τους.

β) Η κράτηση της παραγράφου 4.

10. α) Τα πλεονάσματα που δημιουργεί ο ΑΣ δεν φορολογούνται. Τα κέρδη του ΑΣ φορολογούνται, σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας.

β) Τα πλεονάσματα ή τα κέρδη μπορούν να διανέμονται στα μέλη με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης. Στην περίπτωση αυτήν, όταν διανέμονται πλεονάσματα, αυτά φορολογούνται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 27 και όταν διανέμονται κέρδη, αυτά φορολογούνται ως μερίσματα, σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας.

Άρθρο 27

Οικονομικές ενισχύσεις, φορολογικές απαλλαγές, κίνητρα - Δικαιούχοι

1. Οι εισφορές των μελών προς τους ΑΣ, δεν υπόκεινται σε φόρο ή σε τέλος χαρτοσήμου ή οποιαδήποτε άλλη επιβάρυνση υπέρ τρίτου.

2. Τα πλεονάσματα της διαχειριστικής χρήσης των ΑΣ, που είναι εγγεγραμμένοι και ενήμεροι στο ΕΜΑΣ, όταν διανέμονται στα μέλη τους, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παραγράφου 10 του άρθρου 26 υπόκεινται σε φορολογία εισοδήματος των μελών, ανεξάρτητα από την καταβολή τους ή την εξατομικευμένη διατήρησή τους ως κατάθεση στον ΑΣ. Τα ανωτέρω πλεονάσματα φορολογούνται ως εισόδημα από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, εφόσον ο δικαιούχος είναι φυσικό πρόσωπο που ασκεί αγροτική δραστηριότητα και τηρεί τις υποχρεώσεις του άρθρου 8.

3. Οι ΑΣ μπορούν να εντάσσονται στους εκάστοτε ισχύοντες αναπτυξιακούς νόμους.

4. Οι ΑΣ που συγχωνεύονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου απαλλάσσονται της υποχρέωσης καταβολής κάθε είδους φόρου, τέλους, φόρου υπέρ τρίτων, δικαιωμάτων υποθηκοφυλάκων, δικαιωμάτων Ταμείων, αναλογικών δικαιωμάτων συμβολαιογράφων και κάθε άλλης απαλλαγής που προβλέπεται για την περίπτωση αυτήν στον ν. 4548/2018, στο ν.δ. 1297/1972 (Α' 217) και στον ν. 2166/1993 (Α' 137), εφόσον συντρέχουν οι κατά περίπτωση προβλεπόμενες προϋποθέσεις των απαλλαγών. Η μεταγραφή των πράξεων συγχώνευσης στα Υποθηκοφυλακεία και τα Κτηματολογικά Γραφεία, σύμφωνα με την περίπτωση στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 29 του παρόντος νόμου, γίνεται ατελώς. Η διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 4178/2013 (Α' 174) δεν εφαρμόζεται και στην περίπτωση συμβάσεων συγχώνευσης των ΑΣ.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μπορεί να καθορίζονται πρόσθετα κίνητρα για τη συγχώνευση και την ανάπτυξη των ΑΣ. Τα κίνητρα αναφέρονται στις επενδύσεις, την ανάπτυξη των ΑΣ, την πρόσληψη και κατάρτιση στελεχών, την επιλεξιμότητα για ανάθεση έργων και την ενθάρρυνση ανάληψης πρωτοβουλιών και δραστηριοτήτων επ' ωφελεία των μελών τους. Με όμοιες αποφάσεις καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις υπαγωγής των ΑΣ στα παραπάνω κίνητρα.

6. Διατάξεις που παρέχουν διευκολύνσεις ή απαλλαγές από φόρους, τέλη χαρτοσήμου ή άλλα υπέρ του Δημοσίου τέλη, εισφορές ή δικαιώματα υπέρ οποιουδήποτε τρίτου για τη

συγχώνευση, απορρόφηση, μετατροπή επιχειρήσεων, εισφορές κλάδων κ.λπ., εφαρμόζονται αναλογικά και στους ΑΣ, εφόσον αυτοί πληρούν τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από τις αντίστοιχες διατάξεις.

7. Διατάξεις που θεσπίζουν κίνητρα ή απαλλαγές οικονομικής, φορολογικής ή άλλης φύσης για τη μετατροπή εμπορικών εταιρειών σε εμπορικές εταιρείες άλλου νομικού τύπου, ισχύουν με τις ίδιες προϋποθέσεις και για τη μετατροπή των ΑΣ, ΕΑΣ, Κλαδικών Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΚΑΣ) και των Κλαδικών Εθνικών Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΚΕΑΣ), σύμφωνα με τα άρθρα 29 και 36 παράγραφοι 8 και 11.

8. Οι ΑΣ, οι αναγκαστικοί συνεταιρισμοί και οι Ενώσεις τους, οι Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις, οι Ομάδες και Οργανώσεις Παραγωγών και οι Ενώσεις τους και οι Διεπαγγελματικές Οργανώσεις που έχουν εγγραφεί στο ΕΜΑΣ και είναι ενήμεροι έχουν δικαίωμα πρόσβασης:

- α) στις οικονομικές ενισχύσεις, φορολογικές απαλλαγές και τα κίνητρα των παραγράφων 1 έως και 7 και των εκάστοτε αναπτυξιακών νόμων και ενωσιακών προγραμμάτων και
- β) σε όλα τα αναπτυξιακά προγράμματα, τα οποία προκηρύσσονται από το Ελληνικό Δημόσιο ή για λογαριασμό του και χρηματοδοτούνται από εθνικούς και ενωσιακούς πόρους.

Άρθρο 28 **Τηρούμενα βιβλία**

Οι ΑΣ τηρούν τα λογιστικά βιβλία και στοιχεία που προβλέπονται από τη φορολογική νομοθεσία, καθώς και τα παρακάτω βιβλία:

- α) Βιβλίο Μητρώου Μελών.
- β) Βιβλίο πρακτικών Γενικών Συνελεύσεων, Διοικητικού Συμβουλίου και Εποπτικού Συμβουλίου, εφόσον υπάρχει Εποπτικό Συμβούλιο.
- γ) Κάθε άλλο βιβλίο που προβλέπεται από το καταστατικό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄ **ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ - ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ - ΠΤΩΧΕΥΣΗ** **ΔΙΑΛΥΣΗ – ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΑΣ**

Άρθρο 29 **Συγχώνευση - Μετατροπή**

1. Δύο (2) ή περισσότεροι ΑΣ μπορεί να συγχωνευθούν είτε με τη σύσταση νέου ΑΣ, στον οποίο ενσωματώνονται οι συγχωνευόμενοι, είτε με την απορρόφηση ενός (1) ή περισσότερων υφιστάμενων ΑΣ από άλλον, ο οποίος ήδη λειτουργεί.

2. Για τη συγχώνευση απαιτείται:

- α) Απόφαση των Γενικών Συνελεύσεων καθενός από τους προς συγχώνευση ΑΣ, που λαμβάνεται με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία που ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 13 και στην παράγραφο 2 του άρθρου 14, αντίστοιχα. Η απόφαση αυτή, αφορά στην έγκριση του Σχεδίου Σύμβασης Συγχώνευσης και τις, κατά περίπτωση, τροποποιήσεις του καταστατικού, που απαιτούνται για την πραγματοποίηση της συγχώνευσης. Τα Διοικητικά Συμβούλια ή τα Εποπτικά Συμβούλια των ΑΣ που συγχωνεύονται, καταρτίζουν εγγράφως Σχέδιο Σύμβασης Συγχώνευσης.

Το Σχέδιο Σύμβασης Συγχώνευσης περιέχει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

αα) την επωνυμία, την καταστατική έδρα των συγχωνευομένων, τον αριθμό του ΕΜΑΣ και τον αριθμό καταχώρισης των καταστατικών τους και των τροποποιήσεων αυτών στο Βιβλίο Μητρώου Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων του αρμοδίου Ειρηνοδικείου, εφόσον υπάρχει,

ββ) την επωνυμία και την έδρα που προτείνεται για τον ΑΣ που θα προέλθει από τη συγχώνευση,

γγ) τον τρόπο κατανομής των συνεταιρικών μερίδων,

δδ) τους ενδεχόμενους ειδικούς όρους ή πλεονεκτήματα που συνδέονται με τις υποχρεωτικές και προαιρετικές μερίδες,

εε) την ημερομηνία από την οποία οι πράξεις των συγχωνευομένων ΑΣ θεωρούνται λογιστικά τελούμενες για λογαριασμό του νέου ΑΣ.

Οι συγχωνευόμενοι ΑΣ μπορούν να προσθέσουν και άλλα στοιχεία στο Σχέδιο Σύμβασης Συγχώνευσης.

β) Δημοσίευση περίληψης του Σχεδίου Σύμβασης Συγχώνευσης σε μία (1) εφημερίδα ευρείας κυκλοφορίας της περιφερειακής ενότητας της έδρας των υπό συγχώνευση ΑΣ, εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών, από την ημέρα λήψης της τελευταίας εκ των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης των συγχωνευομένων ΑΣ.

γ) Εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων των συγχωνευομένων ΑΣ. Για την εκτίμηση συντάσσεται έκθεση προς τη Γενική Συνέλευση των μελών των συγχωνευομένων ΑΣ, από τριμελή Επιτροπή Εμπειρογνομόνων. Τα πρόσωπα αυτά, που ορίζονται με συμφωνία των συγχωνευομένων ΑΣ, εξετάζουν επίσης και τους όρους που περιλαμβάνονται στο Σχέδιο Σύμβασης Συγχώνευσης. Τα μέλη της ανωτέρω επιτροπής έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν από τους συγχωνευόμενους ΑΣ οποιαδήποτε πληροφορία ή έγγραφο χρήσιμο για την διεκπεραίωση του έργου της εκτίμησης, καθώς και να διενεργούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες και να προβαίνουν στους αναγκαίους ελέγχους.

δ) Σύγκληση, μετά από πρόσκληση των Διοικητικών Συμβουλίων ή των Εποπτικών Συμβουλίων των υπό συγχώνευση ΑΣ, των μελών τους σε κοινή Γενική Συνέλευση. Η συνέλευση αυτή εκλέγει το νέο Διοικητικό Συμβούλιο και το Εποπτικό Συμβούλιο του νέου ΑΣ, που προκύπτει από τη συγχώνευση.

ε) Έγκριση του καταστατικού κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4.

στ) Εγγραφή του ΑΣ στο ΕΜΑΣ, σύμφωνα με το άρθρο 4. Από την ημερομηνία αυτήν συντελείται η συγχώνευση και όλα τα περιουσιακά στοιχεία των συγχωνευομένων αποτελούν περιουσία του νέου ΑΣ. Ο υποθηκοφύλακας μεταγράφει τα ακίνητα στον νέο ΑΣ που προέκυψε από τη συγχώνευση, σημειώνοντας σχετική πράξη στα βιβλία του, ύστερα από αίτημα του Διοικητικού Συμβουλίου του νέου ΑΣ και την προσκόμιση όλων των απαιτούμενων από το Υποθηκοφυλακείο στοιχείων, καθώς και τον αριθμό καταχώρισής του στο ΕΜΑΣ .

3. Μέλη, που δεν επιθυμούν τη συγχώνευση, μπορούν να αποχωρήσουν, σύμφωνα με τους όρους του καταστατικού του ΑΣ που πρόκειται να συγχωνευθεί και στον οποίο ανήκουν. Η τυχόν υπεραξία που προκύπτει από την αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων, απαλλάσσεται από κάθε φόρο και τέλος και εγγράφεται σε λογαριασμό του τακτικού αποθεματικού του νέου ΑΣ.

4. Η συγχώνευση συνεπάγεται, από την ημέρα που συντελείται, την καθολική διαδοχή του νέου ΑΣ σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των ΑΣ που συγχωνεύθηκαν.

5. Τα μέλη των ΑΣ που συγχωνεύθηκαν είναι αυτοδικαίως μέλη του νέου ΑΣ, με όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που ορίζει το νέο καταστατικό.
6. Οι συνεταιρικές μερίδες των ΑΣ που συγχωνεύθηκαν αποτελούν το κεφάλαιο του νέου ΑΣ. Αν οι συνεταιρικές αυτές μερίδες είναι άνισες, η κοινή Γενική Συνέλευση της παραγράφου 2, με απόφασή της, ορίζει τον τρόπο προσαρμογής των μερίδων που υπολείπονται του ύψους της συνεταιρικής μερίδας του νέου ή του απορροφώντος ΑΣ.
7. Η συγχώνευση των ΑΣ δεν επιφέρει διακοπή των δικών, στις οποίες είναι διάδικοι. Εκκρεμείς δίκες των ΑΣ που συγχωνεύθηκαν, συνεχίζονται από τον νέο ΑΣ.
8. ΑΣ μπορεί να μετατραπεί σε Αγροτική Εταιρική Σύμπραξη του άρθρου 34 ή σε άλλη μορφή εταιρείας με νομική προσωπικότητα με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του ΑΣ, που λαμβάνεται με την αυξημένη απαρτία της παραγράφου 3 του άρθρου 13 και την αυξημένη πλειοψηφία της παραγράφου 2 του άρθρου 14.
9. Είναι δυνατή η εισφορά ενός (1) ή περισσότερων κλάδων ή τμημάτων λειτουργούντος ΑΣ, σε λειτουργούσα Αγροτική Εταιρική Σύμπραξη, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του ΑΣ, η οποία λαμβάνεται επίσης με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία που ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 13 και στην παράγραφο 2 του άρθρου 14 αντίστοιχα. Στην περίπτωση αυτή, είναι δυνατή και η εισφορά περιουσιακών στοιχείων για τα οποία δόθηκε επιχορήγηση από τους εκάστοτε ισχύοντες αναπτυξιακούς νόμους, με την προβλεπόμενη από αυτούς διαδικασία.
10. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται συμπληρωματικά και αναλογικά οι διατάξεις του ν. 4548/2018 για τις ανώνυμες εταιρείες, όπως ισχύει.

Άρθρο 30 **Πτώχευση**

1. Με την επιφύλαξη των οριζόμενων στις επόμενες παραγράφους του παρόντος άρθρου, για την πτώχευση και για τις προπτωχευτικές διαδικασίες των ΑΣ εφαρμόζονται οι διατάξεις του Πτωχευτικού Κώδικα (ν. 3588/2007, Α' 153).
2. Η πτώχευση κηρύσσεται από το πτωχευτικό δικαστήριο της έδρας του ΑΣ μετά από αίτηση:
  - α) Οποιοδήποτε πιστωτή, που έχει έννομο συμφέρον.
  - β) Του Διοικητικού Συμβουλίου ή του Εποπτικού Συμβουλίου του ΑΣ.
  - γ) Των εκκαθαριστών του ΑΣ.
3. Ο υπό εκκαθάριση ΑΣ κηρύσσεται σε πτώχευση, μόνο αν δεν έχει συντελεστεί η διανομή.
4. Από την κήρυξή του σε πτώχευση ο ΑΣ λύεται. Η πτώχευση του ΑΣ δεν συνεπάγεται την πτώχευση των μελών του.

Άρθρο 31 **Λύση**

1. Οι ΑΣ λύνονται:
  - α) Αν έληξε ο χρόνος διάρκειάς τους, που ορίζεται στο καταστατικό και δεν αποφασίσθηκε η παράτασή του από τη Γενική Συνέλευση.

β) Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, που λαμβάνεται με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία που ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 13 και στην παράγραφο 2 του άρθρου 14, αντίστοιχα, του νόμου αυτού.

γ) Αν κηρυχθούν σε κατάσταση πτώχευσης.

δ) Με απόφαση του Ειρηνοδικείου της έδρας του ΑΣ που δικάζει κατά την εκούσια δικαιοδοσία, κατόπιν αίτησης οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον ή του Διοικητικού Συμβουλίου ή του Εποπτικού Συμβουλίου ή των δύο τρίτων (2/3) του συνολικού αριθμού των μελών του.

ε) Με αιτιολογημένη απόφαση της εποπτεύουσας Αρχής, αν η λειτουργία του ΑΣ κατέστη παράνομη ή αν ο ΑΣ δεν υπέβαλε στο ΕΜΑΣ τις ετήσιες χρηματοοικονομικές του καταστάσεις για δύο (2) συνεχή έτη ή αν αδράνησε για δύο (2) τουλάχιστον συνεχείς διαχειριστικές χρήσεις ή αν συνάγεται εγκατάλειψη του σκοπού του, λόγω ανύπαρκτης δραστηριότητας. Πριν από την έκδοση της απόφασης αυτής, η εποπτεύουσα Αρχή τάσσει στον ΑΣ εύλογη προθεσμία που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις εξήντα (60) ημέρες για εξάλειψη των λόγων λύσης. Παρερχομένης απράκτου της προθεσμίας αυτής ή εφόσον δεν εξαλειφθούν οι λόγοι λύσης, η εποπτεύουσα Αρχή προβαίνει στη λύση.

2. Η εποπτεύουσα Αρχή υποχρεούται, χωρίς καθυστέρηση να προβεί στις ενέργειες της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1, από τη στιγμή που θα λάβει με οποιονδήποτε τρόπο γνώση ότι, συντρέχουν οι προϋποθέσεις της περίπτωσης αυτής.

3. Αν το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων του ΑΣ, όπως αναγράφονται στον ισολογισμό, καταστεί κατώτερο από το ένα πέμπτο (1/5) του συνεταιριστικού κεφαλαίου, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλέσει Γενική Συνέλευση, μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών από τη λήξη της χρήσης του ισολογισμού, η οποία αποφασίζει την υιοθέτηση σχεδίου εξυγίανσης για έγκριση από τον πιστωτή με το μεγαλύτερο ύψος απαιτήσεων ή τη λήψη μέτρων για την αύξηση των ιδίων κεφαλαίων ή τη λύση του ΑΣ.

4. ΑΣ, ο οποίος αδυνατεί να εκλέξει όργανα διοίκησης από τη Γενική Συνέλευση ή να διορίσει προσωρινή Διοίκηση σύμφωνα με το άρθρο 69 του Αστικού Κώδικα για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους, λύεται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις περιπτώσεις δ' και ε' της παραγράφου 1.

5. Σε περίπτωση έλλειψης Διοίκησης, οποιοδήποτε δικόγραφο κοινοποιείται νομίμως σε οποιοδήποτε μέλος του τελευταίου Διοικητικού ή Εποπτικού Συμβουλίου του ΑΣ.

Άρθρο 32

Εκκαθάριση

1. Με εξαίρεση την περίπτωση λύσης του ΑΣ που επέρχεται από την κήρυξή του σε κατάσταση πτωχεύσεως, κατά την οποία ακολουθείται η διαδικασία του Πτωχευτικού Κώδικα, τη λύση ακολουθεί, σε κάθε άλλη περίπτωση, το στάδιο της εκκαθάρισης. Η εκκαθάριση διενεργείται από έναν (1) ή περισσότερους εκκαθαριστές, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που ορίζονται από τη Γενική Συνέλευση, η οποία ορίζει και το ύψος της αμοιβής τους, εκτός αν το καταστατικό ορίζει διαφορετικά.

2. Το νομικό πρόσωπο του λυθέντος ΑΣ εξακολουθεί να υπάρχει και να λειτουργεί για τις ανάγκες της εκκαθάρισης. Η Γενική Συνέλευση του ΑΣ διατηρεί τα δικαιώματά της κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης, λειτουργεί για τις ανάγκες της εκκαθάρισης και λαμβάνει αποφάσεις για οποιοδήποτε θέμα, με την απαρτία των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 13

και με την πλειοψηφία της παραγράφου 1 του άρθρου 14. Ο διορισμός εκκαθαριστών συνεπάγεται αυτοδικαίως την παύση της εξουσίας του Διοικητικού Συμβουλίου. Όσον αφορά τους εκκαθαριστές, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις για το Διοικητικό Συμβούλιο των ΑΣ. Οι αποφάσεις των εκκαθαριστών καταχωρίζονται περιληπτικά στο βιβλίο πρακτικών του Διοικητικού Συμβουλίου.

3. Σε περίπτωση λύσης ΑΣ με απόφαση της εποπτεύουσας Αρχής κατά την περίπτωση ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 ή μη ορισμού εκκαθαριστών από τη Γενική Συνέλευση ή θανάτου, μόνιμης αδυναμίας άσκησης καθηκόντων, παραίτησης ή αδράνειας των εκκαθαριστών μετά από αίτηση μέλους ή πιστωτή του ΑΣ, το Ειρηνοδικείο της έδρας του ΑΣ διορίζει ή αντικαθιστά τους εκκαθαριστές, δικάζοντας κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας.

4. Για την εκκαθάριση των ΑΣ, κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις περί δικαστικής εκκαθάρισης κληρονομίας.

Άρθρο 33

Ενέργειες εκκαθαριστών

1. Οι εκκαθαριστές έχουν υποχρέωση, μόλις αναλάβουν τα καθήκοντά τους και σε κάθε περίπτωση εντός το πολύ έξι (6) μηνών από τον διορισμό τους, να προβούν σε απογραφή της περιουσίας του εκκαθαριζομένου ΑΣ και να συντάξουν ισολογισμό, αντίγραφο του οποίου υποβάλλουν στην εποπτεύουσα Αρχή. Αν η εκκαθάριση παρατείνεται, ο ισολογισμός συντάσσεται στο τέλος κάθε έτους. Ο τελικός ισολογισμός καταρτίζεται στο τέλος της εκκαθάρισης. Οι εκκαθαριστές, μέσα σε έναν (1) μήνα από την κοινοποίηση της απόφασης διορισμού τους, δημοσιεύουν σε μία (1) ημερήσια εφημερίδα πανελλαδικής κυκλοφορίας και σε μία (1) περιοδική εφημερίδα της περιφερειακής ενότητας της έδρας του ΑΣ, καθώς και στην ιστοσελίδα του, ανακοίνωση στην οποία περιέχεται περίληψη της απόφασης που προβλέπει τη λύση του ΑΣ και τον διορισμό τους, ως εκκαθαριστών και με την οποία καλούν τους πιστωτές να αναγγείλουν τις απαιτήσεις τους εντός προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από τη δημοσίευση αυτή. Παράλληλα, κοινοποιούν πρόσκληση, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 62 του ν.δ. 356/1974 (Α' 90), στην οποία αναφέρεται η ως άνω προθεσμία αναγγελίας. Οι εκκαθαριστές αποστέλλουν αντίγραφο της απόφασης διορισμού τους και των φύλλων των ως άνω εφημερίδων στις οποίες δημοσιεύθηκε η ανακοίνωσή τους, καθώς και της πρόσκλησης του προηγούμενου εδαφίου στην εποπτεύουσα Αρχή για την καταχώρισή τους στο ΕΜΑΣ.

2. Με την εξαίρεση απαιτήσεων του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και φορέων κοινωνικής ασφάλισης, απαιτήσεις πιστωτών κατά του υπό εκκαθάριση ΑΣ παραγράφονται μετά την πάροδο τριών (3) ετών από την ημερομηνία της δημοσίευσης της λύσης του.

3. Οι εκκαθαριστές υποχρεούνται να περατώνουν χωρίς καθυστέρηση τις εκκρεμείς υποθέσεις του ΑΣ, να μετατρέπουν σε χρήμα τη συνεταιριστική περιουσία, να εισπράττουν τις απαιτήσεις του ΑΣ, να εξοφλούν τα χρέη του και να διανέμουν στα μέλη του, το τυχόν εναπομένον ενεργητικό.

4. Το προϊόν της εκκαθάρισης διανέμεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας για τη διανομή πλειστηριάσματος σε περίπτωση έμμεσης εκτέλεσης.

5. Το υπόλοιπο του ενεργητικού, που απομένει μετά την εξόφληση των υποχρεωτικών, πρόσθετων υποχρεωτικών και τυχόν προαιρετικών μερίδων στην ονομαστική τους αξία διανέμεται στα μέλη.

6. Η διάρκεια της εκκαθάρισης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3) έτη. Παράταση για περίοδο έως και έξι (6) ετών από τη λήξη της προηγούμενης περιόδου μπορεί να δοθεί μόνον κατόπιν αίτησης πιστωτή ή μέλους του ΑΣ ή του εκκαθαριστή, εφόσον συντρέχει σπουδαίος λόγος, από το Ειρηνοδικείο της έδρας του ΑΣ, που δικάζει κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Δεν μπορεί να οριστεί εκκαθαριστής το ίδιο πρόσωπο, για περίοδο μεγαλύτερη συνολικά των έξι (6) ετών.

7. Τα πρόσωπα που ορίζονται εκκαθαριστές ΑΣ και ΑΕΣ, δεν διώκονται ποινικά, ούτε υπέχουν οποιαδήποτε αστική ή άλλη ατομική ευθύνη για χρέη ΑΣ και ΑΕΣ προς το Δημόσιο και τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης, ανεξαρτήτως του χρόνου βεβαίωσής τους. Δεν μπορούν να οριστούν εκκαθαριστές του ΑΣ πρόσωπα που έχουν ασκήσει διοίκηση ή έχουν υπάρξει υπάλληλοί του. Η διάταξη αυτή ισχύει και για τους εκκαθαριστές των ΑΣ, των ΕΑΣ, των Κεντρικών Συνεταιριστών Ενώσεων (ΚΕΣΕ), των Κοινοπραξιών Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων (ΚΑΣΟ), των Συνεταιριστικών Εταιρειών (ΣΕ) του ν. 2810/2000 (Α' 61) και των ΑΣ, ΑΕΣ, ΚΑΣ και ΚΕΑΣ του ν. 4015/2011 (Α' 210) και του ν. 4384/2016 (Α' 78) που έχουν τεθεί σε εκκαθάριση με οποιονδήποτε τρόπο και εξακολουθούν να βρίσκονται σε εκκαθάριση, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου ή θα τεθούν σε εκκαθάριση μετά την έναρξη ισχύος του.

8. Οι διατάξεις του άρθρου 32 και του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και για τις εκκαθαρίσεις των ΑΣ, ΕΑΣ, ΚΕΣΕ, ΚΑΣΟ και ΣΕ που έχουν ήδη τεθεί σε εκκαθάριση με οποιονδήποτε τρόπο και εξακολουθούν να βρίσκονται σε εκκαθάριση κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

Άρθρο 34

Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις

1. Οι Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις είναι ανώνυμες εταιρείες (ΑΕ) ή εταιρείες περιορισμένης ευθύνης (ΕΠΕ) ή ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες (ΙΚΕ) που δραστηριοποιούνται σε οποιονδήποτε κλάδο της αγροτικής οικονομίας, τις οποίες συνιστούν ΑΣ ή και άλλες ΑΕΣ, καθώς και μέτοχοι – επενδυτές, φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Οι μετοχές των εταιρειών αυτών είναι πάντοτε ονομαστικές. Σε κάθε περίπτωση μεταβίβασης μετοχών δικαίωμα προτίμησης έχουν οι ΑΣ και οι ΑΕΣ που συμμετέχουν στην ΑΕΣ. Κανένας μέτοχος δεν μπορεί να αποκτήσει μετοχές πέραν του είκοσι τοις εκατό (20%) του συνολικού αριθμού των μετοχών της ΑΕΣ και το σύνολο των μετοχών που κατέχονται από μετόχους – επενδυτές δεν μπορεί να υπερβαίνει το σαράντα τοις εκατό (40%) του συνόλου των μετοχών που αντιστοιχούν στο καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο. Σε περίπτωση που οι μέτοχοι είναι λιγότεροι από πέντε (5), κανένας μέτοχος δεν μπορεί να αποκτήσει μετοχές πέραν του πενήντα τοις εκατό (50%) του συνολικού αριθμού των μετοχών της ΑΕΣ. Οι ΑΕΣ εγγράφονται στο ΕΜΑΣ.

2. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται, ανάλογα με τη νομική μορφή της ΑΕΣ, οι νόμοι που διέπουν αντίστοιχα τις ΑΕ ή τις ΕΠΕ ή τις ΙΚΕ. Με την υπουργική απόφαση της παραγράφου 2 του άρθρου 22 καθορίζονται τα έγγραφα και τα δικαιολογητικά που υποβάλλουν οι ΑΕΣ για την εγγραφή τους στο ΕΜΑΣ, την επικαιροποίηση αυτής και τη διαγραφή τους από αυτό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 35 Ποινικές διατάξεις

1. Τιμωρείται με φυλάκιση από τρεις (3) μήνες έως ένα (1) έτος, εφόσον από άλλες διατάξεις δεν τιμωρείται με βαρύτερη ποινή, μέλος Διοικητικού Συμβουλίου ή Εποπτικού Συμβουλίου ή υπάλληλος ΑΣ και ΑΕΣ αν:

α) Εν γνώσει του παρέχει στη Γενική Συνέλευση ή σε εκείνον που ασκεί την εποπτεία ή τον έλεγχο ψευδή στοιχεία ή αρνείται ή αποκρύπτει αληθή στοιχεία, γεγονότα ή περιστατικά, που αφορούν στην οικονομική κατάσταση τους.

β) Εν γνώσει του προβαίνει σε ψευδείς ή εικονικές εγγραφές στα βιβλία τους ή συντάσσει ψευδείς ή εικονικούς ισολογισμούς και ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

γ) Αρνείται να παραδώσει ή αποκρύπτει από εκείνον που ασκεί έλεγχο ή εποπτεία, τα τηρούμενα στοιχεία ή βιβλία ή παρεμποδίζει με οποιονδήποτε τρόπο την άσκηση ελέγχου ή εποπτείας.

2. Όποιος διενεργεί έλεγχο ή εποπτεία στα αναφερόμενα στην παράγραφο 1 νομικά πρόσωπα, αν κατά την άσκηση των καθηκόντων του παρέχει εν γνώσει του ψευδή στοιχεία ή αποκρύπτει ή αρνείται αληθή γεγονότα ή περιστατικά, που αφορούν στη διαχείριση ή στην οικονομική κατάσταση των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 νομικών προσώπων, εφόσον περιήλθαν σε γνώση του από τον έλεγχο ή την εποπτεία που διενήργησε σε αυτές, τιμωρείται με φυλάκιση από ένα (1) μήνα έως ένα (1) έτος, εφόσον από άλλες διατάξεις δεν τιμωρείται με βαρύτερη ποινή.

3. Όποιος με χρήση σωματικής βίας ή απειλής σωματικής βίας ή άλλης παράνομης πράξης ή παράλειψης, παρεμποδίζει τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου ή του Εποπτικού Συμβουλίου ή της Γενικής Συνέλευσης των μελών των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 νομικών προσώπων τιμωρείται με φυλάκιση από έναν (1) μήνα μέχρι ένα (1) έτος ή με χρηματική ποινή ή και με τις δύο ποινές ταυτόχρονα, εφόσον από άλλες διατάξεις δεν τιμωρείται με βαρύτερη ποινή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ – ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ – ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ – ΕΝΑΡΞΗ
ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 36
Μεταβατικές διατάξεις

1. ΑΣ, ΑΕΣ, αναγκαστικοί συνεταιρισμοί και Ενώσεις αυτών, Ομάδες και Οργανώσεις Παραγωγών, Ενώσεις Οργανώσεων Παραγωγών και Διεπαγγελματικές Οργανώσεις που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο του άρθρου 19 του ν. 4384/2016 κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, θεωρούνται αυτοδίκαια εγγεγραμμένοι στο ΕΜΑΣ . Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθορίζεται κάθε τυχόν αναγκαία λεπτομέρεια για τη μετάπτωση των ως άνω εγγεγραμμένων στο ΕΜΑΣ.
2. Όσοι ΑΣ λειτουργούν και είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο του άρθρου 19 του ν. 4384/2016 κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, υποχρεούνται να προσαρμόσουν τα καταστατικά τους στις διατάξεις του παρόντος νόμου εντός δύο (2) ετών από την έναρξη ισχύος του. Η προσαρμογή του καταστατικού γίνεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του ΑΣ που λαμβάνεται με την απαρτία των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 13 και με την πλειοψηφία της παραγράφου 2 του άρθρου 14. Μετά την πάροδο της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου, για τους ΑΣ που δεν έχουν προσαρμόσει το καταστατικό τους, εφαρμόζεται η παράγραφος 1 του άρθρου 31 και διαγράφονται από το ΕΜΑΣ.
3. Για τους ΑΣ που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο του άρθρου 19 του ν. 4384/2016 και κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου είτε δεν έχουν καταχωρίσει σε αυτό χρηματοοικονομικές καταστάσεις τους της τελευταίας τριετίας είτε έχουν αδρανήσει για δύο (2) τουλάχιστον συνεχείς διαχειριστικές χρήσεις είτε συνάγεται εγκατάλειψη του σκοπού τους λόγω ανύπαρκτης δραστηριότητας, εξαιρουμένων των αρδευτικών ΑΣ, των αναγκαστικών συνεταιρισμών διαχείρισεως ακινήτου συνιδιοκτησίας και κοινής χορτονομής του ν.δ. 11.7.1923 (Α΄ 196), των ΑΣ προώθησης προβατοτροφίας, καθώς και των ΑΣ εξαγοράς κτημάτων, εφαρμόζεται η παράγραφος 1 του άρθρου 31 του παρόντος νόμου εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του, ημερομηνία κατά την οποία διαγράφονται από το ΕΜΑΣ.
4. Μέχρι τις 28.02.2021, οι εκκαθαριστές των ΑΣ και των ΕΑΣ του ν. 2810/2000 που έχουν τεθεί υπό εκκαθάριση πριν την 1η.1.2013 και των οποίων οι εργασίες της εκκαθάρισης συνεχίζονται κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, οφείλουν να έχουν ολοκληρώσει τις εργασίες της εκκαθάρισης, άλλως οι εκκαθαριστές μπορούν να αντικατασταθούν κατά τη διαδικασία της παραγράφου 3 του άρθρου 32 του παρόντος νόμου.
5. Με κοινή απόφαση του Προϊσταμένου της αρμόδιας Γενικής Διεύθυνσης του Υπουργείου Οικονομικών και της εποπτεύουσας Αρχής του άρθρου 21, ύστερα από πρόταση της Γενικής Συνέλευσης της Ένωσης Μαστιχοπαραγωγών Χίου με την απαρτία της παραγράφου 3 του άρθρου 13 και την πλειοψηφία της παραγράφου 2 του άρθρου 14, η Ένωση μετατρέπεται σε ΑΣ, που διέπεται από τις διατάξεις του α.ν. 1389/1938 (Α΄ 364) και συμπληρωματικά του παρόντος νόμου. Οι Αναγκαστικοί Αγροτικοί Συνεταιρισμοί μέλη της Ένωσης Μαστιχοπαραγωγών Χίου λύονται και τα φυσικά πρόσωπα μέλη τους, θεωρούνται αυτοδίκαια ως μέλη του ιδρυόμενου ΑΣ. Με την ίδια κοινή απόφαση καθορίζονται η διαδικασία και οι λεπτομέρειες της μετατροπής και κάθε άλλη απαραίτητη διαδικασία και λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης.

6. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 7, ΑΕΣ που λειτουργούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, υποχρεούνται να προσαρμόσουν τα καταστατικά τους στις διατάξεις του παρόντος νόμου εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του.

7. ΑΕΣ που συστάθηκαν, σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 4015/2011 (Α' 210) και υφίστανται κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, καθώς και μονομετοχικές ΑΕΣ που υφίστανται κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, εφόσον δεν έχουν εγγραφεί, εγγράφονται στο ΕΜΑΣ και συνεχίζουν να λειτουργούν νόμιμα, με την υφιστάμενη μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου μετοχική σύνθεσή τους.

8. ΕΑΣ του ν. 2810/2000 που δεν μετατράπηκαν σε ΑΣ ή ΑΕΣ, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4015/2011 μπορούν να μετατραπούν σε ΑΣ ή ΑΕΣ του παρόντος νόμου εντός δύο (2) ετών από την έναρξη ισχύος του. Η διαδικασία μετατροπής τους θα γίνει σύμφωνα με το άρθρο 29 του παρόντος νόμου.

9. Για ΑΣ που λύνονται, σύμφωνα με την περίπτωση ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 και είναι εγγεγραμμένοι στα βιβλία Μητρώου Αγροτικών Συνεταιρισμών Ειρηνοδικείου, η εποπτεύουσα Αρχή καταθέτει στη γραμματεία του Ειρηνοδικείου που εξέδωσε την απόφαση ίδρυσης του ΑΣ, την απόφαση λύσης του ΑΣ, προκειμένου αυτός να διαγραφεί από το βιβλίο Μητρώου Αγροτικών Συνεταιρισμών του Ειρηνοδικείου αυτού.

10. Για ΑΣ στους οποίους, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, έχει κοινοποιηθεί, σύμφωνα με το άρθρο 6 της υπ' αριθμ. 2062/132509/25.11.2016 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 3938), πράξη διαγραφής τους από το Μητρώο του άρθρου 19 του ν. 4384/2016 και εφόσον αυτοί έχουν υποβάλει την ένσταση της παραγράφου 3 του ίδιου άρθρου της ως άνω υπουργικής απόφασης ή δεν έχουν υποβάλει τέτοια ένσταση, χωρίς όμως να έχει παρέλθει η προθεσμία αυτής, εξακολουθούν να ισχύουν για την κρίση επί της ενστάσεως αυτής και μέχρι συμπληρώσεως της ως άνω προθεσμίας ή μέχρι την εντός της προθεσμίας αυτής υποβολή ενστάσεως από αυτούς, οι διατάξεις της ως άνω υπουργικής απόφασης.

11. α) Κλαδικοί Εθνικοί ΑΣ (ΚΕΑΣ) του άρθρου 31 του ν. 4384/2016 που υφίστανται κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου μπορούν:

αα) Είτε να συνεχίσουν να λειτουργούν, εκπροσωπώντας τα μέλη τους, σύμφωνα με τις καταστατικές τους διατάξεις, εφόσον δεν ασκούν εμπορία αγροτικών προϊόντων, παρέχουν αποκλειστικά υπηρεσίες ενημέρωσης, εκπαίδευσης και προώθησης των συνεταιριστικών και αγροτικών δραστηριοτήτων των μελών τους, σχετιζόμενων με ένα προϊόν ή με ομάδα ομοειδών προϊόντων και δεν έχουν ληξιπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις ή ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο και φορείς κοινωνικής ασφάλισης.

ββ) Είτε να συνεχίσουν να λειτουργούν ως ΑΣ του παρόντος νόμου, προσαρμοζόμενοι στις διατάξεις του, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου ή να μετατραπούν σε ΑΕΣ του άρθρου 34 του παρόντος νόμου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 29, εντός δύο (2) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έως ένα (1) έτος από τη λήξη της. Εφόσον, οι ως άνω ΚΕΑΣ δεν εφαρμόσουν τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου, λύνονται με απόφαση της εποπτεύουσας Αρχής.

β) Η ως άνω υποπερίπτωση ββ' εφαρμόζεται και για τους Κλαδικούς ΑΣ (ΚΑΣ) του άρθρου 31 του ν. 4384/2016 που υφίστανται κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

12. ΑΣ που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου δεν είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο του άρθρου 19 του ν. 4384/2016 και λειτουργούν, μπορούν εντός έξι (6) μηνών από

την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, να συγχωνευθούν με άλλον ΑΣ που είναι ή θεωρείται εγγεγραμμένος στο ΕΜΑΣ. Εφόσον, δεν έχουν συγχωνευθεί εντός της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου, λύονται, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 31.

13. Μέχρι την έκδοση και έναρξη ισχύος της υπουργικής απόφασης της παραγράφου 3 του άρθρου 21, εξακολουθεί να ισχύει η υπ' αριθμ. 2707/144666/23.10.2018 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 4985).

Άρθρο 37 **Καταργούμενες διατάξεις**

Με την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται:

- α) τα άρθρα 1 έως και 36 και 38 έως και 41 του ν. 4384/2016, όπως ισχύουν, του άρθρου 41 του ν. 4384/2016 καταργουμένου αναδρομικά από τότε που ίσχυσε, ήτοι από 26.04.2016,
- β) η παράγραφος 3 του άρθρου 13 του ν. 4492/2017 (Α' 156), όπως ισχύει,
- γ) η υπ' αριθμ. 2062/132509/25.11.2016 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 3938), όπως ισχύει, με την επιφύλαξη της παραγράφου 10 του άρθρου 36 και
- δ) κάθε άλλη διάταξη, γενική ή ειδική, η οποία έρχεται σε αντίθεση ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που ρυθμίζονται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Άρθρο 38 **Εθνική Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών**

1. Για τη σύσταση νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με τίτλο «Εθνική Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΕΘ.Ε.Α.Σ.)» (ΕΘ.Ε.Α.Σ.), που αποτελεί την εθνική συντονιστική οργάνωση των ΑΣ και των λοιπών νομικών προσώπων που είναι εγγεγραμμένοι στο ΕΜΑΣ, πλην των Διεπαγγελματικών Οργανώσεων, απαιτούνται:

- α) Η σύνταξη και υπογραφή του καταστατικού της ΕΘ.Ε.Α.Σ. από εγγεγραμμένα μέλη του ΕΜΑΣ, τα οποία είναι ενήμερα σύμφωνα με το άρθρο 23 και αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το πενήντα ένα τοις εκατό (51%) του κύκλου εργασιών των ενήμερων μελών του ΕΜΑΣ και
- β) Η έγκριση του καταστατικού της με απόφαση της εποπτεύουσας Αρχής του άρθρου 21.

2. Θέματα σχετικά με τον χρόνο σύγκλησης, τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης, του Διοικητικού Συμβουλίου και του Εποπτικού Συμβουλίου ρυθμίζονται από το καταστατικό. Με το καταστατικό ρυθμίζεται και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη λειτουργία και την οργάνωση της ΕΘ.Ε.Α.Σ., εφόσον δεν έρχεται σε αντίθεση με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

3. Μέλη της ΕΘ.Ε.Α.Σ. μπορούν να είναι οι ΑΣ, οι ΑΕΣ, οι αναγκαστικοί συνεταιρισμοί και οι Ενώσεις τους, οι Ομάδες και Οργανώσεις Παραγωγών και οι Ενώσεις τους που είναι εγγεγραμμένοι στο ΕΜΑΣ. Η ΕΘ.Ε.Α.Σ. έχει ως περιφέρεια ολόκληρη τη Χώρα και έδρα τον δήμο που ορίζει το καταστατικό της. Το ύψος της ετήσιας εισφοράς των μελών της ΕΘ.Ε.Α.Σ. καθορίζεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

4. Για την εκπλήρωση των σκοπών της, η ΕΘ.Ε.Α.Σ.:

- α) Εκπροσωπεί τα μέλη της στο εσωτερικό και στο εξωτερικό της Χώρας.

β) Επιμελείται τη διάδοση και προώθηση της συνεταιριστικής ιδέας και προτείνει και αναπτύσσει μεθόδους για την ενίσχυση της οικονομικής δραστηριότητας των μελών της, χωρίς να ενεργεί η ίδια πράξεις παραγωγής, διακίνησης ή εμπορίας.

γ) Εξυπηρετεί και εκπαιδεύει τα μέλη της, με την ανάληψη και την εκπόνηση μελετών, εργασιών και ερευνών, μπορεί δε, να μετέχει σε διαγωνισμούς για τη σύναψη συμβάσεων παροχής υπηρεσιών, που έχουν σχέση με την αγροτική και συνεταιριστική εκπαίδευση και ανάπτυξη. Εφόσον προβλέπεται στο καταστατικό της, μετέχει σε νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με σκοπό την προώθηση και ανάπτυξη των μελών της και της συνεταιριστικής εκπαίδευσης.

δ) Γνωμοδοτεί, ύστερα από αίτημα του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, για θέματα που αφορούν στο συνεταιριστικό κίνημα, την αγροτική παραγωγή και την ανάπτυξη του αγροτικού τομέα.

5. Το Διοικητικό και το Εποπτικό Συμβούλιο της ΕΘ.Ε.Α.Σ. εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση, η οποία συνέρχεται για τον σκοπό αυτόν, το αργότερο κάθε τέσσερα (4) χρόνια. Τις εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και του Εποπτικού Συμβουλίου, διενεργεί Εφορευτική Επιτροπή η οποία εκλέγεται από τη Γενική Συνέλευση και αποτελείται από πέντε (5) μέλη. Στις εκλογές προεδρεύει της εφορευτικής επιτροπής δικηγόρος που ορίζεται από τον Δικηγορικό Σύλλογο της έδρας της ΕΘ.Ε.Α.Σ..

6. Κάθε μέλος της ΕΘ.Ε.Α.Σ. αντιπροσωπεύεται στη Γενική Συνέλευση μόνο από αντιπροσώπους που ορίζονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου και διαθέτουν μία (1) ψήφο ο καθένας. Ο αριθμός των ψήφων κάθε μέλους, ορίζεται με βάση το ύψος του κύκλου εργασιών του. Το ύψος του κύκλου εργασιών προκύπτει από τα καταχωρισμένα στοιχεία στο ΕΜΑΣ και βεβαιώνεται από σχετικό έγγραφο της εποπτεύουσας Αρχής, προ της διενέργειας της Γενικής Συνέλευσης. Κύκλος εργασιών έως ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ αντιστοιχεί σε μία (1) ψήφο και ανά ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ προστίθεται επιπλέον μία (1) ψήφος, με μέγιστο αριθμό ψήφων τις είκοσι (20). Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να ορίζει και μόνον έναν (1) αντιπρόσωπο του μέλους. Στην περίπτωση αυτή, ο μοναδικός αντιπρόσωπος εκπροσωπεί το σύνολο των ψήφων που αναλογούν στο μέλος.

7. Ο διαχειριστικός έλεγχος της ΕΘ.Ε.Α.Σ. διενεργείται ετησίως από ορκωτό ελεγκτή λογιστή και κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις των άρθρων 24 και 25.

8. Το καταστατικό της ΕΘ.Ε.Α.Σ. μπορεί να προβλέπει την ίδρυση και λειτουργία περιφερειακών παραρτημάτων σε κάθε περιφερειακή ενότητα, τα οποία αναλαμβάνουν την προώθηση των δραστηριοτήτων της στην περιφέρεια της ευθύνης του παραρτήματος, τον συντονισμό και την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων των μελών, την ενημέρωση και εκπαίδευση των αγροτών της περιοχής και τη συνεργασία με τις τοπικές δημόσιες αρχές. Η εκλογή των Διοικήσεων των περιφερειακών παραρτημάτων γίνεται κατ' αναλογία με τις προβλεπόμενες διατάξεις για την εκλογή των κεντρικών οργάνων και σύμφωνα με τις επί μέρους ρυθμίσεις που μπορεί να προβλέπει το καταστατικό.

Άρθρο 39

Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας

Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων – Τελική διάταξη

1. Μετά το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 8 του ν. 4061/2012 (Α' 66) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η διάρκεια των εκμισθώσεων που έγιναν με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 14 του ν. 3147/2003 (Α' 135) με τις οποίες αντικαταστάθηκε η παράγραφος 9 του άρθρου 1 του ν.δ. 221/1974 (Α' 368), δύναται να παραταθεί και πέραν της εικοσιπενταετίας, με τις προϋποθέσεις ότι η μονάδα λειτουργεί, είναι βιώσιμη και τηρεί τους όρους της μίσθωσης. Η παράταση χορηγείται με πράξη του αρμοδίου οργάνου, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου.»

2. Η παράγραφος 9 του άρθρου 11 του ν. 4061/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«9. Αν ανακληθεί η απόφαση παραχώρησης, λόγω παράβασης των όρων της, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να υποβάλλει νέα αίτηση για παραχώρηση χρήσης ακινήτου που διαχειρίζεται το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Η αποδοχή της αίτησης του προηγούμενου εδαφίου για την παραχώρηση αυτή γίνεται με απόφαση του αρμόδιου Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σύμφωνα με το άρθρο 109 του ν. 4622/2019 (Α' 133) ή – εφόσον δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της ανωτέρω διάταξης – του οικείου Υπουργού.»

3. Οι προθεσμίες των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 31 του ν. 4061/2012, για την επικύρωση ανώμαλων δικαιοπραξιών, όπως παρατάθηκαν με την υπ' αριθμ. 2128/95263/11.9.2017 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 3311) παρατείνονται για πέντε (5) ακόμη έτη από τη λήξη τους, ήτοι έως τις 22 Μαρτίου 2024.

4. Η παράγραφος 3 του άρθρου 22 του ν. 674/1977 (Α' 242) αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι κάτοχοι αγροτεμαχίων αναδασμού, κυρωμένου μέχρι τη δημοσίευση της παρούσας διάταξης, θεωρούνται κύριοι αυτών, εφόσον εισέφεραν στον αναδασμό κατεχόμενα δημόσια αγροτεμάχια που τα απέκτησαν με νόμιμο τίτλο από επαχθή αιτία. Στην περίπτωση αυτή, δεν εκτελούνται πρωτόκολλα διοικητικής αποβολής και τα πρόστιμα που έχουν επιβληθεί σύμφωνα με την αγροτική νομοθεσία διαγράφονται και δεν αποστέλλονται στις αρμόδιες υπηρεσίες της φορολογικής διοίκησης προς βεβαίωση και είσπραξη κατά τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε.»

5. Οι ατομικές διοικητικές πράξεις που ανατίθενται δια του παρόντος στην εποπτεύουσα Αρχή του άρθρου 21 μπορούν να εκδίδονται από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κατ' ανάλογη εφαρμογή των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 109 του ν. 4622/2019 (Α' 133). Κατ' ανάλογη εφαρμογή των ίδιων διατάξεων, η κοινή απόφαση της παραγράφου 5 του άρθρου 36 εκδίδεται από κοινού από τον Υπουργό Οικονομικών και τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Άρθρο 40 **Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επιμέρους διατάξεις του.

Αθήνα, 17 Φεβρουαρίου 2020

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Χρ. Σταϊκούρας

Σπ – Άδ. Γεωργιάδης

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Κων. Χατζηδάκης

Κων. Τσιάρας

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Π. Θεοδωρικάκος
ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Μ. Βορίδης

Κ. Πιερρακάκης

ΕΚΘΕΣΗ

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Αγροτικοί Συνεταιρισμοί και άλλες διατάξεις»

Α. Με το υπόψη σχέδιο νόμου, ρυθμίζονται διάφορα θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠ.Α.Α.Τ.). Συγκεκριμένα:

1. Επικαιροποιείται το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς (Α.Σ.) στα εξής κατά βάση σημεία:

- Προβλέπεται η δυνατότητα παροχής, εκ μέρους των Α.Σ. ή μέσω τρίτων νομικών προσώπων, μικροχρηματοδοτήσεων με τη μορφή πιστώσεων μέχρι του ποσού των είκοσι πέντε χιλιάδων (25.000) ευρώ συνολικά, για κάθε μέλος – συνεταιριστή.

- Μειώνεται σε δέκα (10) τουλάχιστον πρόσωπα από είκοσι (20) που ισχύει, η υπογραφή του σχετικού καταστατικού για την σύσταση Α.Σ. Η σύσταση Α.Σ. είναι δυνατή και με λιγότερα από δέκα (10) πρόσωπα, εφόσον ειδικές συνθήκες το επιβάλουν.

- Ορίζεται σε δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ κατ' ελάχιστο ποσό το συνεταιριστικό κεφάλαιο των Α.Σ.

- Αίρεται ο περιορισμός του αριθμού των τριάντα (30) μελών προκειμένου να υφίσταται και εποπτικό συμβούλιο ως διοικητικό όργανο στη λειτουργία Α.Σ. Εάν ο Α.Σ. έχει λιγότερα από δέκα (10) μέλη, εποπτικό συμβούλιο ορίζεται μόνο εφόσον προβλέπεται από το καταστατικό.

- Αυξάνεται σε δεκαπέντε (15) έτη από δέκα (10) που ισχύει, ο χρόνος παραγραφής αξιώσεων των Α.Σ. εναντίον μελών των διοικητικών συμβουλίων (δ.σ.), για πράξεις που τελέσθηκαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και προξένησαν ζημία από δόλο στον Α.Σ.

- Μειώνεται σε ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ από δύο εκατομμύρια (2.000.000) που ισχύει, ο ετήσιος κύκλος εργασιών των Α.Σ. για την εφαρμογή των διατάξεων του ν. 3213/2003 (δήλωση περιουσιακής κατάστασης) στους προέδρους των δ.σ. και τους γενικούς διευθυντές των Α.Σ.

- Παρέχεται η δυνατότητα ανάθεσης, συγκεκριμένων έργων εποπτείας και ελέγχου των ΑΣ, σε υπαλλήλους του ΥΠ.Α.Α.Τ., σε ορκωτούς ελεγκτές λογιστές, σε ελεγκτικές εταιρείες ή σε ελεγκτές πτυχιούχους ανώτατων σχολών, που έχουν άδεια άσκησης οικονομολογικού επαγγέλματος καθώς και σε άλλους ειδικούς επιστήμονες ή εμπειρογνώμονες.

- Προβλέπεται η δυνατότητα σχηματισμού ειδικού αποθεματικού από τα πλεονάσματα ή τα κέρδη των ΑΣ.

- Επαναπροσδιορίζεται το φορολογικό καθεστώς που διέπει τη λειτουργία των ΑΣ. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, προβλέπεται ότι:

- i) Τα πλεονάσματα που δημιουργεί ο ΑΣ δεν φορολογούνται.

- ii) Τα διανεμόμενα στα μέλη κέρδη φορολογούνται ως μερίσματα σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας.

- iii) Επί τυχόν μεταγραφής στα Κτηματολογικά Γραφεία, θεσπίζεται φορολογική απαλλαγή.

iv) Η τυχόν υπεραξία που προκύπτει από την αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων κατά τον μετασχηματισμό ΑΣ, απαλλάσσεται από κάθε φόρο και τέλος.

(άρθρα 1-37)

2. Προβλέπεται η σύσταση νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με τίτλο «Εθνική Ένωση Αγροτικών συνεταιρισμών (ΕΘ.Ε.Α.Σ.)», που αποτελεί την εθνική συντονιστική οργάνωση των ΑΣ και των λοιπών νομικών προσώπων που είναι εγγεγραμμένοι στο σχετικό Μητρώο πλην των Διεπαγγελματικών Οργανώσεων και καθορίζεται το πλαίσιο λειτουργίας του.

(άρθρο 38)

3.α. Προβλέπεται, η δυνατότητα παράτασης και πέραν της 25ετίας, της διάρκειας των εκμισθώσεων σε νομικά ή φυσικά πρόσωπα κοινόχρηστων εκτάσεων και εποικιστικών περιοχών προς ίδρυση ή επέκταση πάσης φύσεως επαρχιακών βιομηχανικών ή βιοτεχνικών μονάδων ή λοιπών παραγωγικών μονάδων, υπό την προϋπόθεση ότι η μονάδα λειτουργεί, είναι βιώσιμη και τηρεί τους όρους της μίσθωσης.

β. Εάν ανακληθεί η απόφαση παραχώρησης λόγω παράβασης των όρων της, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να υποβάλει νέα αίτηση για παραχώρηση της χρήσης του ακινήτου. (Σήμερα, η δυνατότητα αυτή δεν μπορεί να δοθεί πριν την παρέλευση τριών ετών).

γ. Οι προθεσμίες που προβλέπονται με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 31 του ν.4061/2012, για την επικύρωση ανώμαλων δικαιοπραξιών επί μεταβιβάσεων γεωργικών κληρών, οικοπέδων και οικημάτων, παρατείνονται για πέντε (5) ακόμη έτη από τη λήξη τους, ήτοι έως 22 Μαρτίου 2024.

δ. Ορίζεται ότι, δεν εκτελούνται τα πρωτόκολλα διοικητικής αποβολής και τα πρόστιμα που έχουν επιβληθεί σύμφωνα με την αγροτική νομοθεσία διαγράφονται και δεν αποστέλλονται στις αρμόδιες υπηρεσίες της φορολογικής διοίκησης προς βεβαίωση και είσπραξη κατά τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. σε κατόχους αγροτεμαχίων αναδασμού, εφόσον εισέφεραν στον αναδασμό κατεχόμενα δημόσια αγροτεμάχια που τα απέκτησαν με νόμιμο τίτλο από επαχθή αιτία.

(άρθρο 39)

Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις επέρχονται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα επί του Κρατικού Προϋπολογισμού:

1. Ενδεχόμενη δαπάνη, από τη δυνατότητα ανάθεσης συγκεκριμένων έργων εποπτείας και ελέγχου των Α.Σ. σε ορκωτούς ελεγκτές λογιστές ή ελεγκτικές εταιρείες ή σε ελεγκτές πτυχιούχους ανωτάτων σχολών που έχουν άδεια άσκησης οικονομολογικού επαγγέλματος καθώς και σε άλλους ειδικούς επιστήμονες ή εμπειρογνώμονες. Το ύψος της δαπάνης εκ της αιτίας αυτής δεν δύναται να εκτιμηθεί καθώς συναρτάται με το έργο του αναθέτοντος ελέγχου.

(άρθρο 21)

2. Ετήσια απώλεια εσόδων, από τον επαναπροσδιορισμό του φορολογικού καθεστώτος που θα διέπει εφεξής τη λειτουργία των ΑΣ.

(άρθρα 26 και 27)

3. Αύξηση των εσόδων, από την παράταση για πέντε (5) ακόμα έτη, των προθεσμιών επικύρωσης ανώμαλων δικαιοπραξιών επί μεταβιβάσεων γεωργικών κληρών, οικοπέδων και οικημάτων.

(άρθρο 39)

Αθήνα, 17 Φεβρουαρίου 2020

Η Γενική Διευθύντρια

Ιουλία Γ. Αρμάγου

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου «Αγροτικοί Συνεταιρισμοί και άλλες διατάξεις»

Από τις διατάξεις του προτεινόμενου σχεδίου νόμου επέρχονται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα επί του Κρατικού Προϋπολογισμού:

1. Ενδεχόμενη δαπάνη, από τη δυνατότητα ανάθεσης συγκεκριμένων έργων εποπτείας και ελέγχου των Α.Σ. σε ορκωτούς ελεγκτές λογιστές ή ελεγκτικές εταιρείες ή σε ελεγκτές πτυχιούχους ανωτάτων σχολών που έχουν άδεια άσκησης οικονομολογικού επαγγέλματος καθώς και σε άλλους ειδικούς επιστήμονες ή εμπειρογνώμονες. (άρθρο 21)

Η εν λόγω δαπάνη, το ύψος της οποίας δεν δύναται να εκτιμηθεί καθώς συναρτάται με το έργο του αναθέτοντος ελέγχου, θα αντιμετωπίζεται από τις πιστώσεις του κρατικού προϋπολογισμού.

2. Ετήσια απώλεια εσόδων, από τον επαναπροσδιορισμό του φορολογικού καθεστώτος που θα διέπει εφεξής τη λειτουργία των ΑΣ. (άρθρα 26 και 27)

Η ανωτέρω απώλεια θα αναπληρώνεται από άλλες πηγές εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού.

Αθήνα, 17 Φεβρουαρίου 2020

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Χρ. Σταϊκούρας

Μ. Βορίδης

α.α

Ο Υφυπουργός Οικονομικών

Απ. Βεσυρόπουλος

Υπογράφεται από τον Υφυπουργό Οικονομικών κ. Απόστολο Βεσυρόπουλο, σε αναπλήρωση του απουσιάζοντος για υπηρεσιακούς λόγους στο εξωτερικό Υπουργού Οικονομικών κ. Χρήστου Σταϊκούρα, κατ' εφαρμογή του άρθρου 17 παράγραφο 3 και 16 παράγραφο 4 του ν. 4622/2019

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΜΑΝΙΟΛΑΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ: ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ
ΘΕΣΗ / ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΟΣ
ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 210 2124247
E-MAIL: ikarmaniolas@minagric.gr

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

«ΑΓΡΟΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ».

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ**ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ:**

Με τα άρθρα 1 έως 38 θεσπίζεται ένα νέο θεσμικό πλαίσιο για τη λειτουργία των αγροτικών συνεταιρισμών που επιδιώκει τη δημιουργία μίας ιδιωτικής και αυτόνομης επιχείρησης, η οποία θα έχει πρόσβαση σε όλες τις επιχειρηματικές δραστηριότητες, που δεν αλλοιώνουν όμως τον αγροτικό χαρακτήρα της, έτσι ώστε να επιτευχθεί άμεση προώθηση των συνεταιριστικών προϊόντων.

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ**ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΤΥΧΟΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ:**

1. Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

A: ΚΥΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ**1. Αναγκαιότητα**

1.1. Περιγράψτε το πρόβλημα (οικονομικό, κοινωνικό ή άλλο), το οποίο καθιστά αναγκαία την προώθηση και ψήφιση της αξιολογούμενης ρύθμισης

Εδώ και πολλά χρόνια οι αγροτικοί συνεταιρισμοί βρίσκονται σε θεσμική και οικονομική ύφεση, χωρίς να μπορούν να ανταποκριθούν στο ρόλο που εμπεριέχει ο θεσμός και στη θέση τους ως μέλη της κοινωνικής οικονομίας. Η κακή διαχείριση, η έλλειψη πρωτοβουλίας, τα προβλήματα χρηματοδότησης, η παρέμβαση του Κράτους καθώς και οι περίπλοκες και χρονοβόρες διαδικασίες οδήγησαν το σύνολο των συνεταιρισμών σε χρεοκοπία και σε αδράνεια. Τα προβλήματα όχι μόνο απέτυχε να επιλύσει ο μέχρι σήμερα ισχύων νόμος 4384/2016, αλλά αντίθετα τα επέτεινε, προβλέποντας σε πολλές περιπτώσεις πολύπλοκες διαδικασίες και υποχρεώσεις στη λειτουργία τους. Καθίσταται πλέον αναγκαίο οι συνεταιρισμοί να δρουν χωρίς εμπόδια, η εσωτερική λειτουργία τους να καθορίζεται από το Καταστατικό τους και να κινούνται πλέον σε ένα πιο ευέλικτο πλαίσιο, διασφαλίζοντας και διατηρώντας πάντα το συνεταιριστικό τους χαρακτήρα.

1.2. Αναφέρατε τους στόχους που επιδιώκει η αξιολογούμενη ρύθμιση συμπεριλαμβάνοντας επιπλέον τυχόν ποσοτικοποιημένα και ποιοτικά στοιχεία των επιδιωκόμενων στόχων και αποτελεσμάτων

Βασικός στόχος της παρούσας ρύθμισης είναι η λειτουργία των συνεταιρισμών σε ένα πιο ελεύθερο περιβάλλον, με στόχο τη δημιουργία μίας αυτόνομης, ιδιωτικής και πλέον ανταγωνιστικής επιχείρησης, η οποία παράλληλα θα εκπληρώνει και τους στόχους της αγροτικής και κοινωνικής οικονομίας. Επιδιώκεται μέσω των διατάξεων του Καταστατικού τους, το οποίο θα ορίζουν τα μέλη τους, η δημιουργία ενός κατάλληλου και προσαρμόσιμου πλαισίου λειτουργίας, προβλέπεται η συμμετοχή των μελών – επενδυτών με δικαίωμα ψήφου με σκοπό την επίλυση του πάγιου προβλήματος της χρηματοδότησής τους και ρυθμίζεται ο ρόλος και η παρεμβατικότητα του κράτους. Με την παρέμβαση σε αυτούς τους τομείς παρέχονται αυξημένες δυνατότητες για εξυγίανση της αγοράς, επίτευξη οικονομικών κλίμακας και περαιτέρω υπεραξίας στα συνεταιριστικά προϊόντα.

1.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις κοινωνικές και οικονομικές ομάδες που επηρεάζει άμεσα και αυτές που επηρεάζει έμμεσα η αξιολογούμενη ρύθμιση και προσδιορίστε τον λόγο της επιρροής
Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, επηρεάζονται άμεσα το σύνολο των αγροτικών συνεταιρισμών και οι αγρότες που συμμετέχουν σε αυτούς. Έμμεση επιρροή ασκεί σε όλους τους αγρότες που συναλλάσσονται με τους συνεταιρισμούς, καθώς και στο σύνολο των ελλήνων καταναλωτών οι οποίοι επιζητούν μία αποδοτικότερη σχέση ποιότητας-τιμής των αγροτικών προϊόντων. Άμεση επιδίωξη είναι η ανασυγκρότηση και η αναδιοργάνωση των συνεταιρισμών και της εκπροσώπησής τους, καθώς και η ενίσχυση της συμμετοχής των αγροτών μέσω μέτρων ενδυνάμωσης της πρωτοβουλίας και του ανταγωνισμού αλλά και της απλούστευσης των διοικητικών και παραγωγικών διαδικασιών.

2. Καταλληλότητα

2.1. Αναφέρατε, εάν υπάρχουν, προηγούμενες προσπάθειες αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος στην Ελλάδα και περιγράψτε αναλυτικά τα επιτυχή και τα προβληματικά σημεία των προσπαθειών αυτών

Προσπάθειες βελτίωσης της λειτουργίας των συνεταιρισμών, καθώς και προσπάθειες αντιμετώπισης των προβλημάτων τους στη χώρα μας έχουν γίνει και στο παρελθόν με την ψήφιση επτά (7) νόμων (602/1915, 921/1979, 1541/1985, 2196/1993, 2810/2000, 4015/2011 και 4384/2016). Όλες αυτές οι προσπάθειες δεν κατάφεραν να οργανώσουν και να προωθήσουν ικανοποιητικά το συνεταιριστικό κίνημα, αλλά αντίθετα ενέτειναν τα προβλήματά του μέσα από μη αποτελεσματικές διαδικασίες, μεγαλώνοντας έτσι την απόσταση που χωρίζει το επίπεδο και το εύρος των δραστηριοτήτων των ελληνικών συνεταιρισμών από εκείνους άλλων ευρωπαϊκών χωρών.

2.2. Αναφέρατε τουλάχιστον ένα παράδειγμα αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του ΟΟΣΑ (εφόσον υπάρχει) και αιτιολογήστε τον λόγο για τον οποίο επιλέξατε τη συγκεκριμένη χώρα.

Οι αγροτικοί συνεταιρισμοί της ΕΕ έχουν μία ισχυρή παρουσία στην ευρωπαϊκή εφοδιαστική αλυσίδα τροφίμων, και για αυτό συναντάμε πλήθος νομοθετικών πρωτοβουλιών για την οργάνωση και λειτουργία τους. Παρόμοιες νομοθετικές πρωτοβουλίες για την αποτελεσματικότερη οργάνωση και λειτουργία των αγροτικών συνεταιρισμών λαμβάνουν και χώρες του ΟΟΣΑ.

2.3. Απαριθμήστε αναλυτικά τα διατάγματα και τις κανονιστικές πράξεις που πρέπει να εκδοθούν, προκειμένου να εφαρμοστεί πλήρως η αξιολογούμενη ρύθμιση και περιγράψτε για κάθε μία από αυτές τυχόν θέματα που πρέπει να προσεχθούν κατά την εφαρμογή της

1. Κοινή απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού με την οποία ρυθμίζονται μέτρα ανάπτυξης και εφαρμογής θετικών δράσεων για τους γυναικείους ΑΣ του άρθρου 2.

2. Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με την οποία ανατίθενται συγκεκριμένα έργα εποπτείας της παρ. 1 του άρθρου 21.
3. Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με την οποία ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την άσκηση της κρατικής εποπτείας, τον τρόπο διενέργειας, τη συχνότητα και τις προϋποθέσεις διενέργειας διοικητικού και οικονομικού ελέγχου, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 21.
4. Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με την οποία καθορίζονται η μορφή, το περιεχόμενο, η διαδικασία τήρησης του Μητρώου εγγραφής και διαγραφής από αυτό και κάθε άλλο σχετικό με το Μητρώο θέμα του άρθρου 22. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται τα έγγραφα και τα δικαιολογητικά που υποβάλλουν οι ΑΕΣ για την εγγραφή τους στο Μητρώο, την επικαιροποίηση αυτής και τη διαγραφή τους από αυτό σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 34.
5. Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με την οποία καθορίζονται τα κριτήρια αξιολόγησης των τακτικών δηλώσεων της παραγράφου 3 του άρθρου 23 (ΑΣ), επιπλέον απαιτούμενα έγγραφα και δικαιολογητικά που επισυνάπτονται στην τακτική δήλωση, καθώς και η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής τους και ρυθμίζεται κάθε σχετικό θέμα.
6. Κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με την οποία καθορίζονται πρόσθετα κίνητρα για τη συγχώνευση και την ανάπτυξη των ΑΣ του άρθρου 27.
7. Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με την οποία καθορίζεται κάθε τυχόν αναγκαία λεπτομέρεια για την μετάπτωση στο Μητρώο του άρθρου 22 των εγγεγραμμένων στο Μητρώο του άρθρου 19 του ν. 4384/2016 ΑΣ, ΑΕΣ, αναγκαστικών συνεταιρισμών, Ομάδων και Οργανώσεων Παραγωγών, Ενώσεων Οργανώσεων Παραγωγών και Διεπαγγελματικών Οργανώσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 36.
8. Κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με την οποία η Ένωση Μαστιχοπαραγωγών Χίου μετατρέπεται σε ΑΣ που διέπεται από τις διατάξεις του α.ν. 1389/1938 (Α' 364) και συμπληρωματικά του παρόντος νόμου. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται η διαδικασία και οι λεπτομέρειες της μετατροπής και κάθε άλλη απαραίτητη διαδικασία και λεπτομέρεια για την εφαρμογή της διάταξης της παρ. 5 του άρθρου 36.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

3.1 Αναφέρατε αναλυτικά ποιες κατηγορίες επιχειρήσεων αφορά η αξιολογούμενη ρύθμιση

Οι κατηγορίες τις οποίες αφορά η αξιολογούμενη ρύθμιση είναι οι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί και οι Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις.

7. Νομιμότητα

7.1 Αναφέρατε το πλαίσιο διατάξεων του Συντάγματος στο οποίο ενδεχομένως εντάσσεται η προτεινόμενη ρύθμιση

Οι προτεινόμενες διατάξεις είναι σύμφωνες με τις διατάξεις του Συντάγματος και ιδιαίτερα των παρ. 4 και 5 του άρθρου 12.

8. Αρμοδιότητα

8.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες, που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε ξεχωριστής δράσης που προέρχεται από την εξεταζόμενη ρύθμιση

Αρμόδια αρχή για την εποπτεία επί των Αγροτικών Συνεταιρισμών είναι η Διεύθυνση Οικονομικών Ελέγχων, Επιθεώρησης και Συνεργατισμού του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

9. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

9.1. Αναφέρατε τους νομοτεχνικούς κανόνες, οι οποίοι εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη της προτεινόμενης διάταξης, με αναφορά στο εγχειρίδιο οδηγιών της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής (ΚΕ.Ν.Ε.)

Το σχέδιο νόμου συντάχθηκε σύμφωνα με τους νομοτεχνικούς κανόνες και τις αρχές της καλής νομοθέτησης όπως αυτοί έχουν διατυπωθεί με πλήθος κειμένων και κατευθύνσεων της ΚΕΝΕ και της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων.

9.2. Προσδιορίστε τις διατάξεις που τροποποιεί, αντικαθιστά ή καταργεί η προτεινόμενη ρύθμιση και ιδίως αναφέρατε εάν υπάρχει ήδη κώδικας ρυθμίσεων συναφών με την προτεινόμενη

Η προτεινόμενη ρύθμιση τροποποιεί και καταργεί τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις που περιλαμβάνονται στον Πίνακα Τροποποιούμενων-Καταργούμενων Διατάξεων που έχει κατατεθεί με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου.

10. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή

10.2. Περιγράψτε αναλυτικά τον τόπο, τον χρόνο και τη διάρκεια της διαβούλευσης, τους συμμετέχοντες σε αυτήν, και τη διαδικασία διαβούλευσης που επελέγη

Η αξιολογούμενη ρύθμιση τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση στο δικτυακό τόπο διαβουλεύσεων www.opengov.gr, το χρονικό διάστημα από 27-12-2019 έως και 14-01-2020 και τα αποτελέσματά της περιγράφονται στην έκθεση αποτελεσμάτων δημόσιας διαβούλευσης που συνοδεύει το προτεινόμενο σχέδιο νόμου.

B: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΛΛΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

11. Γενική Αξιολόγηση

Άρθρο 39

Οι προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου 39 κρίνονται αναγκαίες και κατάλληλες διότι ρυθμίζουν θέματα που αφορούν:

- α) την παράταση της διάρκειας εκμισθώσεων ακινήτων, που έγιναν με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 3147/2003 (Α' 135), πέραν της 25ετίας, εφόσον η μονάδα λειτουργεί και είναι βιώσιμη,
- β) τη δυνατότητα αποδοχής, μετά από απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, νέας αίτησης για παραχώρηση χρήσης ακινήτου, σε περίπτωση που ανακληθεί η απόφαση παραχώρησης λόγω παράβασης των όρων της,
- γ) την παράταση των προθεσμιών των παρ. 1 και 2 του άρθρου 31 του ν. 4061/2012 για την επικύρωση ανώμαλων δικαιοπραξιών για πέντε (5) ακόμα έτη από τη λήξη τους,
- δ) την ορθή εφαρμογή της διάταξης της παρ. 3 του άρθρου 22 του ν. 674/1977 (Α' 242) για τη διαγραφή των προστίμων και τη μη εκτέλεση των πρωτοκόλλων διοικητικής αποβολής.

12. Διαφάνεια και Διαβούλευση

12.2. Αναφέρατε επιγραμματικά τις κυριότερες απόψεις που εκφράστηκαν υπέρ και κατά της προτεινόμενης ρύθμισης ή επιμέρους θεμάτων της και προσαρτήστε στο παρόν τις απόψεις των φορέων που έλαβαν μέρος στη διαβούλευση για κάθε μία «άλλη διάταξη» χωριστά.

Οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 37 τέθηκαν σε δημόσια διαβούλευση στο δικτυακό τόπο διαβουλεύσεων www.opengov.gr, το χρονικό διάστημα από 27-12-2019 έως και 14-01-2020 και τα αποτελέσματά της περιγράφονται στην Έκθεση Δημόσιας Διαβούλευσης που συνοδεύει το προτεινόμενο σχέδιο νόμου.

ΕΚΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ
ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ
«ΑΓΡΟΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ»

A. Διάρκεια διαβούλευσης

Το προτεινόμενο σχέδιο νόμου τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση, στο δικτυακό τόπο διαβουλεύσεων www.opengov.gr, το χρονικό διάστημα από 27.12.2019 έως και 14.01.2020.

Το προτεινόμενο νομοσχέδιο παρέχει αυξημένες δυνατότητες στα μέλη των αγροτικών συνεταιρισμών ώστε, μέσω των διατάξεων του Καταστατικού που εκείνα θα ορίσουν, να διαμορφώσουν το κατάλληλο γι' αυτούς πλαίσιο λειτουργίας του ΑΣ ως ιδιωτικής και αυτόνομης επιχειρήσεως, η οποία θα έχει πρόσβαση σε όλες τις επιχειρηματικές δραστηριότητες που δεν αλλοιώνουν τον αγροτικό χαρακτήρα της. Παράλληλα, προς επίλυση του παγίου προβλήματος χρηματοδότησεως της λειτουργίας των ΑΣ, πράγμα που τους καθιστά μη ανταγωνιστικούς, ενισχύεται η δυνατότητα συμμετοχής μελών-επενδυτών με δικαίωμα ψήφου, πράγμα που καθιστά ελκυστική την συμμετοχή τους, χωρίς όμως ο ΑΣ να αλλοτριώνεται ως θεσμός της αγροτικής οικονομίας. Με το προτεινόμενο νομοσχέδιο ρυθμίζεται και ο ρόλος του κράτους, ο οποίος περιορίζεται στις διαδικασίες καταχώρισης στο Μητρώο, στον έλεγχο νόμιμης λειτουργίας και στην μέριμνα για την ανάπτυξη των ΑΣ.

B. Γενικά σχόλια επί της διαβούλευσης

Υπήρξαν 193 δημόσιες παρεμβάσεις από πολίτες και φορείς. Από τη μελέτη του συνόλου των καταγεγραμμένων σχολίων αναφέρονται επιγραμματικά τα σημαντικότερα σημεία της σχετικής διαβούλευσης που αφορούν:

α) Το άρθρο 1 που αφορά τον ορισμό, τον σκοπό και τη νομική μορφή αγροτικών συνεταιρισμών (ΑΣ). Διατυπώθηκαν 11 σχόλια από πολίτες και φορείς.

Μεταξύ άλλων προτάθηκε να προσδιοριστούν οι όροι χρηματοδότησης (χορήγηση πιστώσεων) των μελών των αγροτικών συνεταιρισμών, προκειμένου να εξασφαλίζεται η ομαλή λειτουργία των ΑΣ.

β) Το άρθρο 4 που αφορά τους όρους σύστασης, την έγκριση και την καταχώρηση καταστατικού. Επισημάνθηκε ότι είναι σωστή η μείωση του αριθμού των ιδρυτικών μελών των ΑΣ στα 10 άτομα, καθώς πρέπει να γίνει πιο ευέλικτη η σύστασή τους προκειμένου να ενθαρρυνθεί ο σχηματισμός συνεταιριστικών σχημάτων.

γ) Το άρθρο 6 που αφορά τα μέλη, το άρθρο 7 που αφορά την εγγραφή, αποχώρηση και διαγραφή μέλους και το άρθρο 9 που αφορά τις συνεταιρικές και προαιρετικές μερίδες των μελών.

Στο άρθρο 6 διατυπώθηκαν 9 σχόλια, στο άρθρο 7 9 σχόλια και στο άρθρο 9 6 σχόλια από πολίτες και φορείς.

Προτάθηκε η ιδιότητα του επενδυτή να μπορεί να αποδίδεται σε μέλος - συνεταιριστή του ΑΣ. Επιπλέον υπεβλήθησαν προτάσεις σχετικά με το ανώτατο ποσοστό συμμετοχής του μέλους- επενδυτή στο κεφάλαιο του ΑΣ και τον ανώτατο αριθμό μερίδων που μπορεί να κατέχει. Σχετικά με τις προτάσεις αυτές, οι λόγοι για τους οποίους προβλέπεται στο προτεινόμενο σχέδιο νόμου η συμμετοχή μελών – επενδυτών στον ΑΣ, αναλύονται στην αιτιολογική έκθεση αυτού. Τέλος, υπεβλήθησαν προτάσεις σχετικά με το ελάχιστο ποσοστό παραγωγής και την ποσότητα εφοδίων που υποχρεούται να αποδίδει το μέλος στον ΑΣ και σχόλια σχετικά με την αναγκαιότητα πρόβλεψης της κύρωσης διαγραφής μέλους σε περίπτωση μη τήρησης της υποχρέωσης αυτής.

δ) Το άρθρο 8 που αφορά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μελών.

Διατυπώθηκαν 13 σχόλια από πολίτες και φορείς.

Προτάθηκε ο διαχωρισμός των περιπτώσεων απαλλαγής των μελών του ΑΣ από την υποχρέωση παράδοσης ποσοστού της παραγωγής τους σε αυτόν, προκειμένου να μην ισχύουν αθροιστικά, καθώς και η υποχρέωση παράδοσης να αφορά τα προϊόντα κοινής εμπορίας, όπως αυτά αποφασίζονται από τη γενική συνέλευση. Οι προτάσεις υιοθετήθηκαν.

ε) Το άρθρο 12 που αφορά τη γενική συνέλευση, τις αρμοδιότητες και τη σύγκληση.

Διατυπώθηκαν 6 σχόλια από πολίτες και φορείς.

Επισημάνθηκε, μεταξύ των άλλων, ότι χρήζει περαιτέρω ανάλυσης η έννοια της μετατροπής του ΑΣ και προτάθηκε να αναφερθούν οι μορφές στις οποίες μπορεί να μετατραπεί. Στο σχέδιο νόμου έχει περιληφθεί σχετική διάταξη.

στ) Το άρθρο 13 που αφορά την απαρτία.

Διατυπώθηκαν 5 σχόλια από πολίτες και φορείς.

Προτάθηκε κυρίως η μείωση του ποσοστού των μελών που απαιτείται να παρίστανται για την έγκυρη συνεδρίαση της γενικής συνέλευσης του αγροτικού συνεταιρισμού, πρόταση που έγινε δεκτή.

ζ) Το άρθρο 17 που αφορά το εποπτικό συμβούλιο.

Διατυπώθηκαν 2 σχόλια από πολίτες και φορείς. Προτάθηκε το εποπτικό συμβούλιο να συνεδριάζει τουλάχιστον μία (1) φορά κάθε τέσσερις (4) μήνες αντί του διμήνου που προβλέπεται, πρόταση που έγινε δεκτή.

η) Το άρθρο 20 που αφορά τις αρχαιρεσίες.

Διατυπώθηκαν 11 σχόλια. Προτάθηκε να αναστέλλεται αυτοδικαίως η άσκηση από το μέλος των καθηκόντων του μόνο σε περίπτωση ποινικής καταδίκης και όχι σε περίπτωση παραπομπής σε ποινική δίκη, πρόταση που υιοθετήθηκε.

θ) Το άρθρο 21 που αφορά την κρατική εποπτεία και το άρθρο 23 που αφορά την εγγραφή των ΑΣ στο Μητρώο.

Διατυπώθηκαν 3 σχόλια στο άρθρο 21 και 2 σχόλια στο άρθρο 23 από πολίτες και φορείς στα οποία επισημάνθηκε η αναγκαιότητα εγγραφής των ΑΣ στο Μητρώο αλλά και της πρόβλεψης επιβολής

κυρώσεων και συγκεκριμένα της λύσης του ΑΣ που δεν εγγράφεται εντός συγκεκριμένου χρόνου στο Μητρώο αυτό.

Τα εν λόγω θέματα έχουν ρυθμιστεί στο προτεινόμενο σχέδιο νόμου για τους λόγους που αναφέρονται στην αιτιολογική έκθεση.

ι) Το άρθρο 31 που αφορά τη λύση των ΑΣ.

Διατυπώθηκαν 3 σχόλια από πολίτες και φορείς.

Επισημάνθηκε η δυσκολία διαπίστωσης της μειωμένης δραστηριότητας του ΑΣ και προτάθηκε να προβλεφθεί ότι αν το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων του ΑΣ, όπως αναγράφονται στον ισολογισμό, καταστεί κατώτερο από το ένα πέμπτο (1/5) του συνεταιριστικού κεφαλαίου, το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλέσει γενική συνέλευση, μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών από τη λήξη της χρήσης του ισολογισμού, η οποία αποφασίζει την υιοθέτηση σχεδίου εξυγίανσης για έγκριση από τον πιστωτή με το μεγαλύτερο ύψος απαιτήσεων ή τη λήψη μέτρων για την αύξηση των ιδίων κεφαλαίων ή τη λύση του ΑΣ. Οι προτάσεις υιοθετήθηκαν.

ια) Το άρθρο 32 που αφορά την εκκαθάριση των ΑΣ.

Διατυπώθηκαν 12 σχόλια από πολίτες και φορείς.

Διατυπώθηκαν προτάσεις σχετικά με την πρόβλεψη δυνατότητας αντικατάστασης των εκκαθαριστών των ΑΣ, προκειμένου να επισπευθούν και να ολοκληρωθούν οι διαδικασίες εκκαθάρισης, καθώς και της κατά προτεραιότητα ικανοποίησης οφειλών στους εργαζόμενους των υπό εκκαθάριση ΑΣ.

ιβ) Το άρθρο 34 που αφορά τις αγροτικές εταιρικές συμπράξεις.

Διατυπώθηκαν 5 σχόλια από πολίτες και φορείς.

Προτάθηκε η αναφορά των διατάξεων των νόμων 4072/2012 περί ΙΚΕ και 4541/2018 περί ΕΠΕ, πρόταση που έγινε δεκτή.

ιγ) Το άρθρο 36 που αφορά τις μεταβατικές διατάξεις.

Διατυπώθηκαν 11 σχόλια από πολίτες και φορείς.

Επισημάνθηκε η αναγκαιότητα πρόβλεψης για αναστολή της ευθύνης των προέδρων των υπό εκκαθάριση ΑΣ.

Γ. Ειδικά σχόλια επί της διαβούλευσης

Η ικανοποιητική συμμετοχή στη δημόσια διαβούλευση του προτεινόμενου σχεδίου νόμου κατέδειξε το έντονο ενδιαφέρον της κοινωνίας για τα υπό ρύθμιση θέματα.

Ο δημόσιος διάλογος, τα σχόλια των πολιτών και των φορέων οδήγησαν σε περαιτέρω επεξεργασία των διατάξεων του προτεινόμενου σχεδίου νόμου.